

GIÁO DỤC và THỜI ĐẠI

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO - DIỄN ĐÀN TOÀN XÃ HỘI VÌ SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC

Đến sống
cho mùa thi

GIÁO DỤC VÀ THỜI ĐẠI

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO - DIỄN ĐÀN TOÀN XÃ HỘI VỀ SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC

Tòa soạn và Trị sự:
15 Hai Bà Trưng,
Q. Hoàn Kiếm, Hà Nội

{ ☎ } 024. 38251721
{ ☎ } 024. 39362287
{ ☎ } 024. 38241781
{ ✉ } baogdtd@gmail.com

Giấy phép xuất bản
số 479/GP-BTTTT
ngày 29/10/2020

SỐ THÁNG
2 số/tháng

29 x 42 cm

BÁO NGÀY

In cùng ngày tại: Hà Nội,
Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh.

PHÁT HÀNH - QUẢNG CÁO

{ ☎ } 088. 605 9988
{ ✉ } truyenhthongduan.gdtd@gmail.com

SỐ CHỦ NHẬT
1 số/tuần

20 x 28 cm

SỐ THỨ HAI
1 số/tuần

29 x 42 cm

BÁO ĐIỆN TỬ

www.giaoducthoidai.vn

SỐ TĂNG TRẠNG
1 số/tháng

29 x 42 cm

CƠ QUAN THƯỜNG TRÚ CÁC TỈNH PHÍA NAM

322 Điện Biên Phủ,
Quận 10, TP Hồ Chí Minh

{ ☎ } 028. 38399638
{ ☎ } 028. 38344299

VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI CẦN THƠ

41 Cách Mạng Tháng 8,
Q. Ninh Kiều, Cần Thơ

{ ☎ } 029. 23815411
{ ☎ } 029. 23815411

VPĐD CÁC TỈNH MIỀN TRUNG - TÂY NGUYÊN

265B Hoàng Diệu,
Q. Hải Châu, Đà Nẵng

{ ☎ } 023. 63574323
{ ☎ } 023. 63572528

VPĐD KHU VỰC VIỆT BẮC

21 Hùng Vương,
P. Trưng Vương,
Thái Nguyên

{ ☎ } 0913. 025.537

VPĐD KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ

2/5 Nguyễn Biểu,
TP Hà Tĩnh

{ ☎ } 091.329.4462
{ ✉ } btb.gdtd@gmail.com

VPĐD KHU VỰC TÂY BẮC

30 Hoàng Công Chất,
P. Mường Thanh,
TP. Điện Biên Phủ

{ ☎ } 0914.830.171

GIÁO DỤC VÀ THỜI ĐẠI

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO - DIỄN ĐÀN TOÀN XÃ HỘI VỀ SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC

Tòa soạn và Trị sự:
15 Hai Bà Trưng,
Q. Hoàn Kiếm, Hà Nội

{ ☎ } 024. 38251721
{ ☎ } 024. 39362287
{ ☎ } 024. 38241781
{ ✉ } baogdtd@gmail.com

Giấy phép xuất bản
số 479/GP-BTTTT
ngày 29/10/2020

SỐ THÁNG
2 số/tháng

29 x 42 cm

BÁO NGÀY

In cùng ngày tại: Hà Nội,
Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh.

PHÁT HÀNH - QUẢNG CÁO

{ ☎ } 088. 605 9988
{ ✉ } truyenhthongduan.gdtd@gmail.com

SỐ CHỦ NHẬT
1 số/tuần

20 x 28 cm

SỐ THỨ HAI
1 số/tuần

29 x 42 cm

BÁO ĐIỆN TỬ

www.giaoducthoidai.vn

SỐ TĂNG TRẠNG
1 số/tháng

29 x 42 cm

CƠ QUAN THƯỜNG TRÚ CÁC TỈNH PHÍA NAM

322 Điện Biên Phủ,
Quận 10, TP Hồ Chí Minh

{ ☎ } 028. 38399638
{ ☎ } 028. 38344299

VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI CẦN THƠ

41 Cách Mạng Tháng 8,
Q. Ninh Kiều, Cần Thơ

{ ☎ } 029. 23815411
{ ☎ } 029. 23815411

VPĐD CÁC TỈNH MIỀN TRUNG - TÂY NGUYÊN

265B Hoàng Diệu,
Q. Hải Châu, Đà Nẵng

{ ☎ } 023. 63574323
{ ☎ } 023. 63572528

VPĐD KHU VỰC VIỆT BẮC

21 Hùng Vương,
P. Trưng Vương,
Thái Nguyên

{ ☎ } 0913. 025.537

VPĐD KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ

2/5 Nguyễn Biểu,
TP Hà Tĩnh

{ ☎ } 091.329.4462
{ ✉ } btb.gdtd@gmail.com

VPĐD KHU VỰC TÂY BẮC

30 Hoàng Công Chất,
P. Mường Thanh,
TP. Điện Biên Phủ

{ ☎ } 0914.830.171

● **Tòa soạn và Trị sự:**
15 Hai Bà Trưng, Q. Hoàn Kiếm, Hà Nội
ĐT: (024) 38251721; 39362287, 38241781.
Email: baogdtd@gmail.com
Quảng cáo - Phát hành ĐT: 0886059988.
Email: truyenhongduan.gdtd@gmail.com

● **Cơ quan thường trú phía Nam:**
322 Điện Biên Phủ, Q. 10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: (028) 38399638;
Fax: (028) 38344299.

● **Văn phòng liên lạc tại Cần Thơ:**
41 Cách Mạng Tháng 8,
Q. Ninh Kiều, TP. Cần Thơ.
ĐT&Fax: (0292) 3815411.

● **Văn phòng đại diện các tỉnh
Miền Trung - Tây Nguyên tại Đà Nẵng:**
265B Hoàng Diệu, Q. Hải Châu,
TP. Đà Nẵng. ĐT: (0236) 3574323.
Fax: (0236) 3572528
Email: baogdtdn@gmail.com

● **Văn phòng đại diện khu vực Việt Bắc
tại Thái Nguyên:**
Số 21, đường Hùng Vương,
phường Trưng Vương, TP. Thái Nguyên.
ĐT: 0913 025 537

● **Văn phòng đại diện khu vực Bắc Trung Bộ:**
số 2/5, đường Nguyễn Biểu, TP. Hà Tĩnh
Email: btb.gdtd@gmail.com
ĐT: 0913294462

● **Văn phòng đại diện khu vực Tây Bắc:**
Số 30, đường Hoàng Công Chất,
Phường Mường Thanh, TP. Điện Biên Phủ.
ĐT: 0914.830.171

● **Giấy phép xuất bản số:**
479/GP-BTTTT ngày 29/10/2020.

● **In tại:** Công ty Cổ phần In
Công đoàn Việt Nam

● **Báo Giáo dục & Thời đại điện tử:**
<http://www.gdtd.vn>;
E-mail: gdtddientu@gmail.com

● **ISSN 1859-2937.**

Tổng Biên tập:
TRIỆU NGỌC LÂM

Phó Tổng Biên tập:
**DƯƠNG THANH HƯƠNG
NGUYỄN ĐỨC TUÂN**

Trình bày: **THÁI BÌNH**

 ĐƯỜNG DÂY NÓNG:
0967335089

Giá: 47.900 đồng

Học sinh Trường THPT Ngọc Hiền (Cà Mau)
được giáo viên hướng dẫn ôn thi.
Ảnh: Quách Mến

- 4 Thẩm nhuần tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về đổi mới giáo dục
- 6 Bài thơ sớm nhất về chiến thắng Điện Biên Phủ
- 8 Sẵn sàng cơ sở vật chất
- 10 “Cao điểm” củng cố kiến thức
- 12 Vững tâm lý vượt “vũ môn”
- 14 Đồng hành với thí sinh vùng khó
- 16 Cẩn trọng in sao để thi
- 18 Trọng tâm trọng điểm, không chống chèo
- 20 Lực lượng xã hội cùng vào cuộc
- 22 Cần “cú hích” cho đại học vùng
- 24 Chương trình liên kết quốc tế: Hóa giải nghi ngại “vàng thau lẫn lộn”
- 26 Không gian đọc Hy vọng của chàng trai khuyết tật
- 28 Mô hình làm việc độc đáo dành cho người tự kỷ
- 30 Tình yêu vượt qua “bóng đêm số phận”
- 32 Có một Tây Nguyên hoang sơ, thuần khiết
- 34 Cây súng và ngòi bút
- 36 Khi hề chào mời gọi...
- 38 Nhiếp ảnh gia Trần Thanh Thảo: “Với chiếc máy ảnh, tôi được tự do cảm xúc”
- 40 Danh tướng, danh thần kiệt xuất nhà Hậu Lê
- 44 Biến than đá thành đồ mỹ nghệ độc nhất vô nhị
- 46 Giúp bệnh nhân chạy thận bớt gian nan

SỐ **120**
RANGÀY
18/5/2024

Chủ thích ảnh trang bìa:
Học sinh lớp 12, Trường Liên cấp Việt - Úc (Hà Nội).
Ảnh: Xuân Phú

Thấm nhuần tư tưởng Chủ tịch Hồ Chí Minh về đổi mới giáo dục

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh phản đối giáo dục từ chương, ban ơn, quyền uy. Nhân kỷ niệm 134 năm ngày sinh nhật Bác, PGS.TS Đặng Quốc Bảo - nguyên Giám đốc Học viện Quản lý giáo dục đã có những chia sẻ để hiểu hơn tư tưởng của Người về đổi mới giáo dục, dân chủ trong trường học và khuyến học, khuyến tài.

Tư liệu để UNESCO tham khảo

- Nhiều năm nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh, PGS có nhận thấy, 4 trụ cột về giáo dục của UNESCO có liên quan đến tư tưởng của Người về "Học để làm việc, học để làm người".

- Chủ tịch Hồ Chí Minh được UNESCO phong tặng là Danh nhân văn hóa thế giới. Tôi rất ấn tượng với câu nói của một nhà văn người Pháp: "Hồ Chí Minh là người thầy của văn hóa hòa bình, khoan dung". Ở Người có sự kết hợp giữa hai nhân tố là: Hòa bình và khoan dung.

Bốn trụ cột giáo dục của UNESCO là: Học để biết; học để làm; học để chung sống, học để làm người; trong đó, trụ cột "Học để chung sống" chính là sự khoan dung - một trong hai nhân tố trong con người Bác.

Ngày 1/9/1949, khi đến thăm Trường Nguyễn Ái Quốc, Bác viết vào "sổ vàng" của nhà trường mấy chữ: "Học để làm việc, học để làm người". Mãi đến năm 1996, UNESCO mới nêu lên bốn trụ cột về việc học như trên. Nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Trần Văn Nhung đã gửi toàn bộ tư liệu của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho UNESCO tham khảo. Có thể thấy, tư tưởng "học để làm người, học để chung sống" của Bác đã xuất hiện trước UNESCO gần nửa thế kỷ.

Ngày 3/9/1945, sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập, Hội đồng Chính phủ họp phiên đầu tiên. Tại đây, Người nói, chúng ta chưa quen với kỹ thuật hành chính và bây giờ bắt đầu chúng ta phải thực thi kỹ thuật hành chính đó. Không sao, chúng ta sẽ vừa làm, vừa học. Chắc rằng sẽ có khuyết điểm nhưng chúng ta quyết tâm sửa chữa.

Trong suốt thời gian kháng chiến chống Mỹ, nước ta có mô hình trường vừa học vừa làm. Điển hình là Trường Thanh niên Lao động xã hội chủ nghĩa Hòa Bình. Mô hình này được Cuba học tập. Họ đã phát triển mô hình vừa học, vừa làm là pháo đài bảo vệ cách mạng.

Từ những dữ liệu trên cho thấy, việc học được nước ta chú trọng từ lâu. Đến thời kỳ Hồ Chí Minh, trụ cột này trở thành minh triết trong giáo dục.

Phản đối giáo dục từ chương, ban ơn và quyền uy

- Theo PGS, vì sao Chủ tịch Hồ Chí Minh phản đối giáo dục từ chương, ban ơn, quyền uy?

- Giáo dục từ chương, tức là chỉ thích thi. Bác Hồ từng phê bình cách dạy như vậy chỉ tạo ra các hòm, bồ sách. Cách nói hình ảnh của Bác nhưng rất ý nghĩa, bởi theo Bác kiểu dạy học "nhồi sọ", giáo điều sẽ không phát huy sức sáng tạo của người học.

Thi cử là cần thiết nhưng đừng biến nó thành giáo dục quyền uy, ban ơn. Cần "Học thật, thi thật, nhân tài thật" và sống thật. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh "học tốt, dạy tốt", "làm ít, nhưng làm cho hẳn hoi". Nếu học, dạy, quản lý cho hẳn hoi thì sẽ có những tài năng thật.

Trong "một sớm, một chiều" chúng ta khó có thể xóa bỏ được tư tưởng giáo dục khoa cử, quyền uy, ban ơn. Song từ thực tiễn đổi mới trong Chương trình GDPT 2018 và những thay đổi trong cách đánh giá học sinh chính là tín hiệu tích cực, mà điểm nhấn là Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về đổi mới căn

Bác Hồ thăm Trường Thanh niên Lao động xã hội chủ nghĩa Hòa Bình ngày 17/8/1962. Ảnh: T.L/Internet

PGS.TS Đặng Quốc Bảo trao đổi với phóng viên Báo Giáo dục và Thời đại. Ảnh: NVCC

"Trong đổi mới giáo dục hiện nay, đâu đó còn điểm nhấn bởi giáo dục từ chương, quyền uy và ban ơn. Chúng nào các trường học xóa bỏ được 3 điểm nhấn này thì đổi mới giáo dục mới thực sự hiệu quả, thành công và có giá trị", PGS.TS Đặng Quốc Bảo nhấn mạnh.

bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (Nghị quyết 29). Sau hơn 10 năm thực hiện nghị quyết này, giáo dục đã có những chuyển biến tích cực và đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần to lớn vào phát triển đất nước và quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Theo đó, hệ thống giáo dục quốc dân cơ bản được hoàn thiện theo hướng mở, liên thông giữa các cấp học, trình độ và phương thức giáo dục, đào tạo. Đặc biệt, quy mô giáo dục và mạng lưới cơ sở giáo dục phát triển, đáp ứng tốt hơn nhu cầu học tập suốt đời của người dân. Đáng chú ý, toàn ngành tích cực triển khai Chương trình

GDPT 2018, chuyển từ nặng truyền thụ kiến thức sang phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực học sinh. Việc triển khai một chương trình nhiều sách giáo khoa và xã hội hóa trong biên soạn, phát hành sách giáo khoa bước đầu tạo chuyển biến tích cực, sự chủ động, sáng tạo cho giáo viên, học sinh và nhà trường.

Có thể nói, Nghị quyết 29 đánh dấu bước phát triển mới về tư duy chiến lược của Đảng đối với sự nghiệp phát triển giáo dục và đào tạo; đồng thời thể hiện quyết tâm và định hướng chiến lược với giáo dục trước mắt và lâu dài.

- Theo PGS, tư tưởng về khuyến học, khuyến tài của Chủ tịch Hồ Chí Minh được thể hiện thế nào?

- Tư tưởng khuyến học, khuyến tài của Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn xuyên suốt và có giá trị cho đến bây giờ. Bác không muốn nền giáo dục từ chương và ban ơn. Bác chú trọng đến chọn người tài, đức. Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, Bác có bài thuyết trình chọn người tài, đức, với mong muốn các địa phương hiến kế cho Nhà nước chọn người tài, đức. Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh và chú trọng tài, đức về quân sự, kinh tế và ngoại giao. Đại tướng Võ Nguyên Giáp - người học trò xuất sắc của Bác là một điển hình.

- Tư tưởng, trường học phải có dân chủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh được vận dụng vào thực tiễn hiện nay ra sao?

- Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong trường phải có dân chủ nhưng trên cơ sở "thầy quý trò, trò kính thầy chứ không được cả đôi bên đều". Câu tục ngữ "Không thầy, đồ mày làm nên", nhưng ngày nay, cũng cần hiểu rằng "Không trò đồ thầy làm nên". Nghĩa là không có người học thì thầy dạy ai. Đó cũng là thể hiện tính dân chủ trong trường học.

Năm 1963, viết bài trên báo Nhân Dân, Bác dùng cụm từ, nhiều người thầy của chúng ta rất tận tụy, cho nên các thầy xứng đáng là sư hình (sư là người thầy, hình là cao quý, sư hình tức là người thầy cao quý).

Vì vậy, nhân dịp kỷ niệm sinh 134 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024), tôi tha thiết mong các nhà trường luôn thấm nhuần tư tưởng của Người về giáo dục, đào tạo; trong đó chú trọng đào tạo bồi dưỡng những người thầy luôn xứng đáng là "sư hình".

- Xin cảm ơn PGS!

MINH PHONG
(Thực hiện)

Những nơi lưu dấu chân Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Sài Gòn

■ CẨM ANH - LÊ NAM

Trong những ngày tháng ở Sài Gòn, người thanh niên Nguyễn Tất Thành (Chủ tịch Hồ Chí Minh) đã sinh sống, học tập và làm việc nhiều nơi, trước khi từ Bến cảng Nhà Rồng ra đi tìm đường cứu nước (ngày 5/6/1911).

Cách đây 113 năm, từ Sài Gòn, người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành đã lên con tàu Amiral Latouche Tréville (Pháp) lấy tên là Văn Ba, bắt đầu chuyến hành trình tìm đường cứu nước kéo dài 30 năm.

Theo tư liệu lịch sử, năm 1910, thanh niên Nguyễn Tất Thành đến Sài Gòn và ở tại căn nhà số 1-2-3 Bến Testard (nay là đường Châu Văn Liêm, Quận 5) từ tháng 9/1910 đến tháng 6/1911.

Căn nhà số 185/1, đường Dumortier, xóm cầu Rạch Bần (nay là đường Cô Bắc, Quận 1), là nơi thanh niên Nguyễn Tất Thành đã ở vài ngày khi mới từ Phan Thiết vào Sài Gòn.

Bên cạnh đó, có một nơi in dấu ấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh là ngôi nhà số 88/5 đại lộ Lê Lợi (Quận 1). Tại đây, thanh niên Nguyễn Tất Thành đã cùng những người trong Ban Quản trị Liên Thành đến nghe thuyết giảng. Địa chỉ này sau cũng là nơi thành lập chi bộ đầu tiên của An Nam Cộng sản Đảng.

Bến Nhà Rồng có tên chính thức là Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh TPHCM là tên thường gọi cho cụm di tích kiến trúc - bảo tàng nằm bên sông Sài Gòn (Quận 4, TPHCM). Bảo tàng được chia thành 4 chủ đề tương ứng với 4 phòng, lưu giữ trưng bày nhiều hình ảnh, kỷ vật, dấu tích liên quan đến cuộc đời và sự nghiệp của Bác Hồ trên con đường tìm đường cứu nước. Đây là địa điểm tham quan ý nghĩa được nhiều học sinh, sinh viên và các đoàn du khách ghé thăm mỗi khi đến TPHCM.

Hành lang Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh TPHCM treo nhiều ảnh Bác Hồ, trong đó có bức chân dung được ghép từ hơn 10 nghìn ảnh nhỏ.

Căn nhà số 5 Châu Văn Liêm (Quận 5) được công nhận là Di tích lịch sử văn hóa và là địa điểm du lịch nổi tiếng cho khách tham quan (ảnh trái). Bến Nhà Rồng nằm bên bờ sông Sài Gòn, nơi người thanh niên Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước (ảnh phải).

Một số đồ vật, vật dụng gắn liền với cuộc sống của Bác như máy đánh chữ, bút chì, mũ sắt và chiếc kính lão.

Radio của bà Lâm Thị Tỏi dùng theo dõi tin Chủ tịch Hồ Chí Minh từ trần và lễ truy điệu Người, tháng 9/1969.

Bài thơ sớm nhất về chiến thắng Điện Biên Phủ

PGS.TS VŨ NHỎ

Sau thời khắc quân ta cắm lá cờ “Quyết chiến quyết thắng” trên nóc hầm của tướng Đờ-cát ngày 7/5/1954, khẳng định chiến thắng vĩ đại này, ngày 12/5/1954, Bác Hồ đã có bài thơ “Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ” đăng trên báo Nhân Dân số 184 với bút danh CB. Cũng trong tháng 5 lịch sử đó, nhà thơ Tố Hữu hoàn thành bài thơ “Hoan hô chiến sĩ Điện Biên”.

Có thể nói, bài thơ của Người ra đời sớm nhất về chiến thắng Điện Biên Phủ, một chiến công chói lọi nối tiếp các chiến thắng vĩ đại chống ngoại xâm Bạch Đằng, Chi Lăng, Đống Đa của dân tộc. Bài thơ là viên ngọc quý trong kho tàng văn học Việt Nam, lấp lánh những giá trị đặc biệt về lịch sử.

Bài thơ “Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ” không quá dài, nhưng đã phản ánh đầy đủ tình hình tương quan lực lượng hai bên đồng thời có những dấu mốc lịch sử về cả Chiến dịch Điện Biên Phủ lại có cả những số liệu chính xác mà các nhà sử học có thể viện dẫn. Bởi vì, Bác đã theo dõi chiến dịch ngay từ khi quân ta bắt đầu: “Từ khi vượt núi qua đèo/ Ta đi Bắc vẫn nhìn theo từng ngày” (Tố Hữu). Bởi thế, các dấu mốc lịch sử và số liệu được đưa vào thơ một cách cụ thể, chính xác, chi tiết:

“20 tháng 11 năm cũ,
Giặc Pháp nhảy dù Điện Biên Phủ.
Hăm một tiểu đoàn tinh nhuệ nhất,
Xe tăng súng lớn đầy chông chát[...] 13 tháng 3 ta tấn công,
Giặc còn ở trong giấc mơ nông: [...] Hơn năm mươi ngày ta đánh đồn, [...]”

Mười ba quan năm đều hàng nốt,
Tên tướng chỉ huy cũng bị nốt.
Một vạn sáu ngàn tên giặc Tây,
Đều là tù binh hoặc bỏ thầy”.

Nét độc đáo của bài thơ này chính là những số liệu cụ thể, nhưng dấu mốc ngày tháng mà Bác với cương vị là người chỉ huy tối cao chiến dịch đã đưa vào bài thơ rất tự nhiên, có giá trị cao về lịch sử.

Bài thơ được chia làm 5 phần, gồm 44 câu (dòng) thơ. Phần 1, Bác viết về phía địch, phần 2 về phía ta, phần 3 và 4 là chúng ta đánh địch, phần kết thúc là chiến thắng của chúng ta.

Có lẽ, đây là một trong các thi phẩm dài nhất mà chúng ta được biết về các sáng tác của Bác Hồ. Người thường làm thơ bốn câu hoặc tám câu. Các bài chúc Tết trước 1954 có bài dài nhất làm năm 1945 gồm 21 câu, bài dài thứ 2 là chúc Tết năm 1943 dài 16 câu. Các bài khác cũng chỉ dài từ 8 đến 11 câu.

Ở phần thứ nhất, người đọc gặp giọng thơ hài hước châm biếm quen thuộc của Bác từ “Nhật kí trong tù” với các bài như “Pha trò”, “Đi Nam Ninh”, “Cắm hút thuốc”, “Lai Tân”,... “Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ” cho thấy kẻ thù rất chủ quan, khoe khoang quân đông, súng lớn, xe tăng chống chát; lại có tướng Na-va “tái hoa”, “quan thầy thì vui lòng thay”, “Việt Minh phải biết tay”. Không chỉ Pháp khoe khoang, mà: “Các báo phản động khắp thế giới/ Inh ôi tâng bốc Na va tới”. Quả thật, thực dân Pháp rùm beng việc xây dựng tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ và chúng còn thách Việt Minh dám đánh. Bác Hồ đã bắt bài huênh hoang của phía địch.

Phần thứ hai Bác viết về phía ta. Lực lượng tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ là bộ đội và dân công, những người dân đi phục vụ cho bộ đội trong việc vận tải lương thực, súng đạn, thuốc men. Hai lực lượng đó quyết tâm rất cao: “Quyết một lòng” và “Quyết tâm làm cho tròn nhiệm vụ”. Với quyết tâm đó, chúng ta đã:

“Xe non, đắp suối, vượt qua sông,
Khắc phục khó khăn và hiểm trở;
Đánh cho tan giặc mới hã dạ;
Lặng lẽ chuẩn bị suốt tháng ngày,
Không quân gian khổ và đắng cay;”

Chúng ta quyết làm tròn nhiệm vụ đã hứa với Bác, Đảng và Chính phủ.

Phần thứ ba nói về thời điểm chúng ta tấn công. Và ở khổ thơ này, Bác nhắc lại sự chủ quan, say sưa trong “giấc mơ nông” của giặc:

Bác Hồ tặng Huy hiệu “Chiến sĩ Điện Biên” cho các cán bộ có thành tích xuất sắc trong Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954. Ảnh: TTXVN

“Mình có thấy Mỹ lo cung cấp;
Máy bay cao cao, xe tăng thấp,
Lại có Na-va cùng Cô-nhi,
Những tay tướng giỏi nắm chỉ huy.
Chúng mình chuyển này
nhất định thắng,
Việt Minh át thua chạy quỳnh cẳng.”

Để cho giặc “mơ nông” ở cuối khổ thơ thứ ba, Bác đã chuẩn bị cho thất bại nặng nề, cay đắng của chúng ở khổ thơ thứ tư.

Khổ thơ thứ tư nói về cuộc giao chiến ở Điện Biên. Bác chỉ sử dụng 12 câu thơ mà tóm tắt được toàn bộ diễn biến của trận đánh, tinh thần của hai bên cũng như tinh thần tướng tá, quân đội xâm lược. Hơn 50 ngày quân ta tấn công, kết quả là đồn giặc lần lượt bị ta chiếm. Dù giặc chống cự mạnh mẽ, nhưng không thể so sánh với khí thế quân ta:

“Quân giặc chống cự tuy rất hăng,
Quân ta anh dũng ít ai bằng”.

Tướng Na-va được báo chí phản động tâng bốc, quân giặc tin tưởng là “tướng giỏi” nắm chỉ huy có thể khiến “Việt Minh chạy quỳnh cẳng” thì bây giờ cùng với Cô-nhi lộ rõ bộ mặt thâm hại:

“Na-va, Cô-nhi đều méo mặt,
Quân giặc tan hoang, ta vây chặt,”

Kết quả cuối cùng của Chiến dịch Điện Biên Phủ là tướng lĩnh và quân giặc hoặc bị tiêu diệt, hoặc đầu hàng, bị bắt làm tù binh:

“Giặc kéo từng loạt ra hàng ta,
Quân ta vui hát “khải hoàn ca”.
Mười ba quan năm đều hàng nốt,
Tên tướng chỉ huy cũng bị nốt.
Một vạn sáu ngàn tên giặc Tây,
Đều là tù binh hoặc bỏ thầy”.

Tên tướng chỉ huy chính là Đờ-cát. Khi Điện Biên Phủ bị vây hãm, đề lên giây cót tinh thần, giặc Pháp đã thăng chức Thiếu tướng cho Đờ-cát. Nhưng tướng Đờ-cát cũng không

cứu vãn được tình hình, đầu hàng, bị ta bắt làm tù binh.

Khổ thơ cuối cùng gồm sáu câu nói về sự toàn thắng của quân ta, trong đó có hai câu:

“Thế là quân ta
đã toàn thắng
Toàn thắng là vì rất cố gắng”.

Ở đây, Bác hai lần nhắc hai từ “toàn thắng”, cùng với “toàn thắng” ở nhan đề như một điệp khúc nhấn mạnh chiến thắng trọn vẹn, to lớn của quân đội ta.

Điều thú vị là chiến thắng Điện Biên Phủ xảy ra vào ngày 7/5, trước ngày sinh nhật 19/5 của Bác Hồ 12 ngày. Vì thế, chiến thắng vĩ đại này có thể coi là món quà ý nghĩa mừng sinh nhật của vị chỉ huy tối cao. Nhà thơ Tố Hữu cũng đã từng viết chiến thắng Điện Biên Phủ là để mừng thọ Bác:

“Tin về mừng thọ đêm nay
Chắc vui lòng Bác
giờ này đợi trông”

Bác thì trích thơ chiến sĩ để kết thúc bài thơ:

“Chiến sĩ viết thư
dâng Cụ Hồ:
“Xin Bác vui lòng
mà nhận cho
Món quà chúc thọ
sinh nhật Bác,
Chúng cháu cố gắng
đã sấm được”.

Một kết thúc khá bất ngờ mà hợp lý, lại rất vui. Quân ta toàn thắng. Một chiến sĩ thay mặt quân đội với lời lẽ bình dị, đậm

tính khẩu ngữ nói với lãnh tụ về “món quà” chúc thọ giàu ý nghĩa. Kết thúc đột ngột, bất ngờ như thế, chúng ta đã từng thấy trong thơ Bác ở các bài “Tức cảnh Pác Bó”, “Cảnh khuya”, “Không đề” (Bỗng nghe văn thắng vút lên cao)...

Bài thơ về một sự kiện lịch sử trọng đại mà Bác dùng toàn những lời lẽ bình thường của ngôn ngữ thường ngày, có những từ mang tính khẩu ngữ như: *Mạnh dạn, tài hoa, biết tay, inh ỏi, hã dã, mớ nong, thầy Mỹ, nắm chỉ huy, quỳnh cẳng, méo mặt, hàng nốt, bị nốt, giặc Tây, thế là, nhận cho, sấm được*. Các lời khoe khoang, suy nghĩ của giặc được cho trong ngoặc kép, cũng như bức thư của chiến sĩ ta. Rất tự nhiên và sinh động. Sau tất cả các chi

tiết là nụ cười của người chiến thắng.

Có thể nói rằng Cách mạng tháng Tám thành công, Bác đã viết bản “thiên cổ hùng văn” là “Tuyên ngôn độc lập”, một áng văn chính luận mẫu mực, một văn kiện lịch sử vô giá. Với chiến thắng Điện Biên lịch sử, Bác đã viết bài thơ hào sảng, tổng kết lại toàn bộ chiến dịch một cách tài tình trong 5 khổ thơ giàu tư liệu và súc tích. “Quân ta toàn thắng ở Điện Biên Phủ” cùng với những trước tác khác của Người như “Tuyên ngôn độc lập”, “Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến”, “Không có gì quý hơn độc lập tự do”, “Di chúc”,... là những viên ngọc quý trong kho tàng văn chương nước Việt.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đến thăm và nói chuyện với một đơn vị bộ đội tham gia Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954. Ảnh: TTXVN

Tượng đài chiến thắng Điện Biên Phủ được đặt trên đồi D1, nằm ở vị trí trung tâm TP Điện Biên Phủ (Điện Biên).

Ảnh: ITN

Đoàn xe đạp chở trên đường vào chiến dịch. Ảnh: TL

QUÂN TA TOÀN THẮNG Ở ĐIỆN BIÊN PHỦ

20 tháng 11 năm cũ,
Giặc Pháp nhảy dù Điện Biên Phủ.
Hăm một tiểu đoàn tinh nhuệ nhất,
Xe tăng, súng lớn đầy chông chất.
Chúng khoe rằng: “Kế hoạch Na-va
Thật là mạnh dạn và tài hoa.
Phen này Việt Minh phải biết tay,
Quan thầy Mỹ thì vui lòng thay!”
Các báo phản động khắp thế giới
Inh ỏi tăng bốc Na-va tới.

Bên ta thì: Bộ đội, dân công quyết một lòng,
Xe non, đáp xuôi, vượt qua sông,
Khắc phục khó khăn và hiểm trở
Đánh cho giặc tan mồi hã dã;
Lặng lẽ chuẩn bị suốt tháng ngày,
Không quản gian khổ và đắng cay;
Quyết tâm làm cho tròn nhiệm vụ
Đã hứa với Bác, Đảng, Chính phủ.

13 tháng 3 ta tấn công,
Giặc còn ở trong giấc mơ nồng:
“Mình có thầy Mỹ lo cung cấp;
Máy bay cao cao, xe tăng thấp,
Lại có Na-va cùng Cô-nhi,
Những tay tướng giỏi nắm chỉ huy.
Chúng mình chuyển này nhất định thắng,
Việt Minh ắt thua chạy quỳnh cẳng”.

Hơn 50 ngày ta đánh đồn,
Ta chiếm một đồn, lại một đồn.
Quân giặc chống cự tuy rất hăng,
Quân ta anh dũng ít ai bằng.
Na-va, Cô-nhi đều méo mặt,
Quân giặc tan hoang, ta vây chặt,
Giặc kéo từng loạt ra hàng ta,
Quân ta vui hát “khải hoàn ca”.
Mười ba quan năm đều hàng nốt,
Tên tướng chỉ huy cũng bị nốt.
Một vạn sáu ngàn tên giặc Tây,
Đều là tù binh hoặc bỏ chạy.

Thế là quân ta đã toàn thắng
Toàn thắng là vì rất cố gắng.
Chiến sĩ viết thư dâng Cụ Hồ:
“Xin Bác vui lòng mà nhận cho
Món quà chúc thọ sinh nhật Bác,
Chúng cháu cố gắng đã sấm được”.

CB

(Báo Nhân dân, số 184, từ ngày 12 đến 15/5/1954.
Nguồn: Hồ Chí Minh toàn tập (tập 7),
NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000)

Sở vật chất

Bà Lê Thị Hương - Giám đốc Sở GD&ĐT, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Chỉ đạo Kỳ thi tốt nghiệp THPT tỉnh Quảng Trị kiểm tra cơ sở vật chất các điểm thi năm 2023.

thông tin liên lạc, không cắt điện suốt kỳ thi.

Xác định Kỳ thi tốt nghiệp THPT là nhiệm vụ trọng tâm của ngành, bởi vậy ngành Giáo dục tỉnh Quảng Trị luôn quan tâm và chú trọng. Bà Lê Thị Hương - Giám đốc Sở GD&ĐT Quảng Trị, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Chỉ đạo Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 tỉnh Quảng Trị thông tin đồng thời tâm huyết: "Sở GD&ĐT đã tham mưu xây dựng kế hoạch, phương án tổ chức kỳ thi chặt chẽ, khoa học, đảm bảo đúng quy định. Trong đó, sở xác định khâu chuẩn bị cơ sở vật chất chu đáo, đầy đủ, đúng quy chế là một trong các yếu tố quyết định sự thành công tổ chức kỳ thi".

Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay, các điểm thi tại Quảng Trị cơ bản giữ ổn định như năm trước. Các điểm thi liên trường và độc lập dự kiến lựa chọn tại trường THPT để đảm bảo đủ điều kiện tổ chức và thuận lợi nhất cho thí sinh dự thi.

Sở GD&ĐT cũng chỉ đạo các trường THPT chủ động rà soát cơ sở vật chất để tổ chức kỳ thi. Phòng thi phải đảm bảo đủ ánh sáng, quạt

mát, quy định về phòng cháy chữa cháy. Bên cạnh đó, nhà trường chủ động lên phương án, chuẩn bị đầy đủ phương tiện, thiết bị đảm bảo an ninh, an toàn nơi bảo quản đề thi, bài thi tại điểm thi, phương án bố trí các phòng tại điểm thi.

"Với kinh nghiệm tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT từ những năm trước nên công tác tổ chức kỳ thi năm 2024 cơ bản giữ ổn định, đảm bảo tốt nhất điều kiện để thí sinh tham gia kỳ thi", bà Lê Thị Hương nhấn mạnh.

Để kỳ thi diễn ra an toàn

Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay, tỉnh Điện Biên dự kiến có hơn 7 nghìn thí sinh dự thi. Trong đó, thí sinh các trường THPT là 6.142 em; 354 thí sinh các trung tâm GDTX, GDNN-GDTX và dự kiến 604 thí sinh tự do (gồm các em chưa tốt nghiệp THPT những năm học trước và đã đỗ tốt nghiệp THPT dự thi để xét tuyển sinh đại học, cao đẳng).

Ông Vũ A Bằng - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên trao đổi: "Ngày 22/4, tỉnh có văn bản giao Sở GD&ĐT

"Bên cạnh chỉ đạo tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị phục Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024, tỉnh Lạng Sơn yêu cầu sở GD&ĐT thực hiện tốt công tác hướng dẫn ôn tập cho học sinh và triển khai tập huấn giáo viên, nhân viên được điều động để đảm bảo kỳ thi diễn ra an toàn, nghiêm túc, hiệu quả", ông Dương Xuân Huyền - Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh Lạng Sơn cho biết.

Thí sinh tỉnh Lào Cai dự thi tốt nghiệp THPT năm 2023. Ảnh: TL

tỉnh Điện Biên có trách nhiệm chỉ đạo, tổ chức các điểm thi đảm bảo đúng Quy chế và Hướng dẫn thi của Bộ GD&ĐT. Đồng thời, phối hợp với các sở, ban, ngành

liên quan, địa phương hướng dẫn nhà trường chuẩn bị điều kiện để tổ chức kỳ thi an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế".

Ngay sau khi có chỉ đạo

của UBND tỉnh, Sở GD&ĐT Điện Biên đã có văn bản hướng dẫn tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT 2024. Qua đó xây dựng phương án tổ chức các điểm thi, đăng ký dự thi, in sao đề, coi thi, đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất...

"Hiện các trường THPT trên địa bàn tỉnh Điện Biên đã chuẩn bị đầy đủ điều kiện về cơ sở vật chất cũng như đảm bảo hành trang kiến thức để học sinh tự tin bước vào Kỳ thi tốt nghiệp THPT sắp tới", ông Vũ A Bằng nói.

Hàng năm, Kỳ thi tốt nghiệp THPT luôn được tỉnh Lạng Sơn chú trọng, quan tâm. Theo đó, tỉnh chỉ đạo Sở GD&ĐT Lạng Sơn sát sao, hỗ trợ thí sinh từ đầu năm học. Đặc biệt ở giai đoạn nước rút, tỉnh yêu cầu tập trung nguồn lực để ôn tập, chuẩn bị cơ sở vật chất, đội ngũ nhân lực trong những ngày diễn ra kỳ thi.

Chia sẻ của ông Dương Xuân Huyền - Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Lạng Sơn: "Tỉnh chỉ đạo sở GD&ĐT rà soát cơ sở vật chất, điều kiện tại các điểm thi báo cáo về UBND tỉnh để chúng tôi nắm được tình hình. Trường hợp điểm thi nào khó khăn, cần hỗ trợ, tỉnh sẽ huy động nguồn lực để đảm bảo trước khi diễn ra kỳ thi cả cơ sở vật chất và nguồn nhân lực đều đáp ứng được điều kiện Bộ GD&ĐT đề ra.

Chúng tôi nhấn mạnh với ngành Giáo dục phải phối hợp với sở, ban ngành như công an, điện lực... để tính toán, đưa ra các phương án nhằm đề phòng sự cố phát sinh trong kỳ thi. Đặc biệt, lưu ý sở rà soát những học sinh khó khăn, ở trọ cần quan tâm, hỗ trợ để các em an tâm tham dự kỳ thi. Những ngày diễn ra kỳ thi, thời tiết miền Bắc thường có mưa lớn, lốc xoáy, Lạng Sơn là tỉnh miền núi dễ bị sạt lở, cần chủ động đón thí sinh đến điểm thi sớm và có phương án hỗ trợ nơi ăn, chỗ ở trong những ngày diễn ra kỳ thi".

NHÓM PV

"Cao điểm" cũng

■ MINH CƯƠNG - QUỐC NGŨ - QUÁCH MẾN

Sau khi kết thúc chương trình lớp 12, các trường tăng tốc ôn thi tốt nghiệp THPT. Tại trường vùng sâu, đặc biệt khó khăn, chất lượng học sinh đầu vào thấp thì sự nỗ lực của thầy và trò càng cao hơn.

Tăng tốc ôn tập

Những ngày này, cô trò Trường THPT Hải Đảo, huyện Vân Đồn (Quảng Ninh) chạy nước rút để ôn tập chuẩn bị cho Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024. Em Phạm Vũ Minh Thiết - lớp 12A1 cho biết: Ngoài ôn tập trên lớp, ở nhà em học khoảng 3 - 4 giờ/ngày kết hợp thu thập một số tài liệu trên mạng, tích cực học nhóm để nâng cao khả năng tư duy và giải đề. "Với cách học này, em hy vọng sẽ đạt kết quả tốt nhất. Nguyên vọng 1, em dự tính thi vào Trường Sĩ quan Chính trị, các nguyện vọng khác vào Trường ĐH Xây dựng và ĐH Bách khoa", Thiết nói.

Cô Trương Thị Hòa - giáo viên môn Ngữ văn, Trường THPT Hải Đảo cho biết, nhà trường có kế hoạch ôn thi từ sớm, các tổ chuyên môn chủ động trong xây dựng kế hoạch ôn tập với nhiều hình thức như trực tuyến, trực tiếp và ra bài tập thông qua nhóm lớp. Đặc biệt, giáo viên phân loại học sinh yếu kém, khá giỏi. Sau các buổi ôn, thầy cô dành thời gian phụ đạo học sinh yếu kém.

Giáo viên chủ nhiệm còn phối hợp chặt chẽ với giáo viên bộ môn trong việc thông báo kết quả ôn tập của học sinh đối với phụ huynh. Những trường hợp cá biệt, giáo viên chủ nhiệm cùng nhà trường mời phụ huynh đến trao đổi, tìm biện pháp phù hợp trong giảng dạy, ôn tập... "Năm nay, nhà trường tích cực tổ chức các kỳ thi khảo sát, qua đó đánh giá, rút kinh nghiệm để điều chỉnh phương pháp phù hợp trong quá trình ôn luyện", cô Hòa thông tin.

Trao đổi về công tác ôn thi, thầy Trần Văn Tân - Hiệu trưởng Trường THPT Hải Đảo cho biết thêm, trường có 339 thí sinh đăng ký dự thi tốt nghiệp; trong đó 36 học sinh đăng ký thi tổ hợp Khoa học tự nhiên, 303 học sinh đăng ký tổ hợp

Khoa học xã hội. Nhà trường triển khai ôn thi đến ngày 5/5 là hết giai đoạn 1; từ ngày 6/5 đến 21/6 giai đoạn 2. Trong giai đoạn 2, ôn mỗi môn khoảng 40 tiết; thầy cô sẽ củng cố kiến thức cả quá trình học. Sau đó cho các em làm thử đề để tập dượt. Từ đầu năm đến nay, trường tổ chức 2 đợt thi khảo sát, đến tháng 6 sẽ tổ chức đợt nữa để đánh giá năng lực, từ đó có giải pháp ôn tập, bổ sung kiến thức cho trò.

Trường THPT Viên An (huyện Ngọc Hiển, Cà Mau) có 3 lớp 12 với hơn 100 học sinh. Thầy Bùi Phúc Xuân - Phó Hiệu trưởng nhà trường cho hay, trường nằm ở vùng sâu, xa nên học lực học sinh không đồng đều, thấp hơn so với mặt bằng chung của tỉnh. Nhận thấy hạn chế, nhà trường xây dựng kế hoạch ôn thi tốt nghiệp THPT cho học sinh từ đầu năm. "Phân công giáo viên ôn thi, trường lựa chọn những thầy cô có trách nhiệm, chuyên môn cao. Trong mỗi lớp, học sinh học lực khác nhau nên giáo viên có biện pháp ôn tập phù hợp với từng nhóm. Kỳ thi đã đến gần, đây là giai đoạn nhà trường tăng tốc ôn tập, đảm bảo học sinh nắm vững kiến thức từng môn, thi đạt kết quả tốt nhất".

Nỗ lực của trường vùng khó

Nằm ở vùng mũi Cà Mau, một trong những khó khăn của thầy trò Trường THPT Viên An (huyện Ngọc Hiển, Cà Mau) là đi lại. Ở đây, nhiều học sinh phải đến trường bằng đò nên ngoài giờ lên lớp, muốn hỗ trợ phụ đạo thêm kiến thức cho các em rất khó khăn. Không ít em gia đình nghèo, ở cùng ông bà do cha mẹ đi làm ăn xa nên việc học tập chưa được quản lý, quan tâm đúng mức; một số em bị chi phối việc học vì phải phụ giúp gia đình làm kinh tế...

Thầy Chu Ngọc Cường -

Học sinh lớp 12 Trường THPT Hải Đảo (Quảng Ninh) ôn tập thi tốt nghiệp THPT. Ảnh: Minh Cường

Học sinh Trường THPT Nguyễn Đình Chiểu (Tiền Giang) phát biểu trong giờ ôn thi tốt nghiệp. Ảnh: Q. Ngũ

giáo viên Trường THPT Viên An chia sẻ: "Để giúp các em đạt kết quả cao trong kỳ thi tốt nghiệp, bên cạnh ôn tập cho vững nền tảng kiến thức trọng tâm, giáo viên còn tập trung luyện đề, thi thử trong giai đoạn "nước rút". Thầy cô cũng thường xuyên động viên học sinh tập trung học tập, kết nối gia đình quản lý tốt việc học của con em. Ngoài ra, đội ngũ giáo viên ôn tập lớp 12 thành lập nhóm Zalo hỗ trợ học trò những vấn đề liên quan đến kỳ thi".

Cũng nằm trên địa bàn huyện Ngọc Hiển (Cà Mau), Trường THPT Ngọc Hiển

đang trong quá trình xây dựng mới nên từ đầu năm học phải mượn phòng học của Trường THCS Bồng Văn Dĩa để học sinh lớp 12 học buổi chiều; buổi sáng các em ôn thi ở một địa điểm khác nhưng không đủ phòng. Trường đang thiếu 6 giáo viên so với biên chế được giao nên áp lực trong thực hiện nhiệm vụ dạy học nói chung, ôn thi tốt nghiệp nói riêng.

"Ngay từ đầu năm học, nhà trường tổ chức ôn luyện kiến thức cơ bản cho học sinh theo hình thức cuốn chiếu. Sau khi kết thúc học kỳ I tổ

Bên cạnh công tác ôn luyện, nhà trường phân công đảng viên, đoàn viên thanh niên là giáo viên nhận con nuôi, nhằm quan tâm tinh thần, hỗ trợ ôn tập cho học sinh có nguy cơ trượt tốt nghiệp.

CÔ LÊ THỊ TRANG - Phó Hiệu trưởng Trường THCS-THPT Trưng Vương (Vĩnh Long)

chức cho các em tham gia kỳ thi thử nhằm đánh giá lại công tác ôn thi và số lượng cần hỗ trợ ở các môn, lớp. Thông qua kết quả kỳ thi giúp giáo viên điều chỉnh lại hình thức ôn thi, đồng thời học sinh nhìn nhận lại hàm lượng kiến thức để có sự đầu tư, cố gắng hơn. Sang học kỳ II, trường tiếp tục tăng tốc ôn luyện, giúp học sinh luyện theo đề thi minh họa của Bộ GD&ĐT, đồng thời tham gia kỳ thi thử do sở GD&ĐT tổ chức; thầy Lâm Quốc Toàn - Hiệu trưởng Trường THPT Ngọc Hiển chia sẻ.

"Cao điểm" cũng

■ MINH CƯƠNG - QUỐC NGŨ - QUÁCH MẾN

Sau khi kết thúc chương trình lớp 12, các trường tăng tốc ôn thi tốt nghiệp THPT. Tại trường vùng sâu, đặc biệt khó khăn, chất lượng học sinh đầu vào thấp thì sự nỗ lực của thầy và trò càng cao hơn.

Tăng tốc ôn tập

Những ngày này, cô trò Trường THPT Hải Đảo, huyện Vân Đồn (Quảng Ninh) chạy nước rút để ôn tập chuẩn bị cho Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024. Em Phạm Vũ Minh Thiết - lớp 12A1 cho biết: Ngoài ôn tập trên lớp, ở nhà em học khoảng 3 - 4 giờ/ngày kết hợp thu thập một số tài liệu trên mạng, tích cực học nhóm để nâng cao khả năng tư duy và giải đề. "Với cách học này, em hy vọng sẽ đạt kết quả tốt nhất. Nguyên vọng 1, em dự tính thi vào Trường Sĩ quan Chính trị, các nguyện vọng khác vào Trường ĐH Xây dựng và ĐH Bách khoa", Thiết nói.

Cô Trương Thị Hòa - giáo viên môn Ngữ văn, Trường THPT Hải Đảo cho biết, nhà trường có kế hoạch ôn thi từ sớm, các tổ chuyên môn chủ động trong xây dựng kế hoạch ôn tập với nhiều hình thức như trực tuyến, trực tiếp và ra bài tập thông qua nhóm lớp. Đặc biệt, giáo viên phân loại học sinh yếu kém, khá giỏi. Sau các buổi ôn, thầy cô dành thời gian phụ đạo học sinh yếu kém.

Giáo viên chủ nhiệm còn phối hợp chặt chẽ với giáo viên bộ môn trong việc thông báo kết quả ôn tập của học sinh đối với phụ huynh. Những trường hợp cá biệt, giáo viên chủ nhiệm cùng nhà trường mời phụ huynh đến trao đổi, tìm biện pháp phù hợp trong giảng dạy, ôn tập... "Năm nay, nhà trường tích cực tổ chức các kỳ thi khảo sát, qua đó đánh giá, rút kinh nghiệm để điều chỉnh phương pháp phù hợp trong quá trình ôn luyện", cô Hòa thông tin.

Trao đổi về công tác ôn thi, thầy Trần Văn Tân - Hiệu trưởng Trường THPT Hải Đảo cho biết thêm, trường có 339 thí sinh đăng ký dự thi tốt nghiệp; trong đó 36 học sinh đăng ký thi tổ hợp Khoa học tự nhiên, 303 học sinh đăng ký tổ hợp

Khoa học xã hội. Nhà trường triển khai ôn thi đến ngày 5/5 là hết giai đoạn 1; từ ngày 6/5 đến 21/6 giai đoạn 2. Trong giai đoạn 2, ôn mỗi môn khoảng 40 tiết; thầy cô sẽ củng cố kiến thức cả quá trình học. Sau đó cho các em làm thử đề để tập dượt. Từ đầu năm đến nay, trường tổ chức 2 đợt thi khảo sát, đến tháng 6 sẽ tổ chức đợt nữa để đánh giá năng lực, từ đó có giải pháp ôn tập, bổ sung kiến thức cho trò.

Trường THPT Viên An (huyện Ngọc Hiển, Cà Mau) có 3 lớp 12 với hơn 100 học sinh. Thầy Bùi Phúc Xuân - Phó Hiệu trưởng nhà trường cho hay, trường nằm ở vùng sâu, xa nên học lực học sinh không đồng đều, thấp hơn so với mặt bằng chung của tỉnh. Nhận thấy hạn chế, nhà trường xây dựng kế hoạch ôn thi tốt nghiệp THPT cho học sinh từ đầu năm. "Phân công giáo viên ôn thi, trường lựa chọn những thầy cô có trách nhiệm, chuyên môn cao. Trong mỗi lớp, học sinh học lực khác nhau nên giáo viên có biện pháp ôn tập phù hợp với từng nhóm. Kỳ thi đã đến gần, đây là giai đoạn nhà trường tăng tốc ôn tập, đảm bảo học sinh nắm vững kiến thức từng môn, thi đạt kết quả tốt nhất".

Nỗ lực của trường vùng khó

Nằm ở vùng mũi Cà Mau, một trong những khó khăn của thầy trò Trường THPT Viên An (huyện Ngọc Hiển, Cà Mau) là đi lại. Ở đây, nhiều học sinh phải đến trường bằng đò nên ngoài giờ lên lớp, muốn hỗ trợ phụ đạo thêm kiến thức cho các em rất khó khăn. Không ít em gia đình nghèo, ở cùng ông bà do cha mẹ đi làm ăn xa nên việc học tập chưa được quản lý, quan tâm đúng mức; một số em bị chi phối việc học vì phải phụ giúp gia đình làm kinh tế...

Thầy Chu Ngọc Cường -

Học sinh lớp 12 Trường THPT Hải Đảo (Quảng Ninh) ôn tập thi tốt nghiệp THPT. Ảnh: Minh Cường

Học sinh Trường THPT Nguyễn Đình Chiểu (Tiền Giang) phát biểu trong giờ ôn thi tốt nghiệp. Ảnh: Q. Ngũ

giáo viên Trường THPT Viên An chia sẻ: "Để giúp các em đạt kết quả cao trong kỳ thi tốt nghiệp, bên cạnh ôn tập cho vững nền tảng kiến thức trọng tâm, giáo viên còn tập trung luyện đề, thi thử trong giai đoạn "nước rút". Thầy cô cũng thường xuyên động viên học sinh tập trung học tập, kết nối gia đình quản lý tốt việc học của con em. Ngoài ra, đội ngũ giáo viên ôn tập lớp 12 thành lập nhóm Zalo hỗ trợ học trò những vấn đề liên quan đến kỳ thi".

Cũng nằm trên địa bàn huyện Ngọc Hiển (Cà Mau), Trường THPT Ngọc Hiển

đang trong quá trình xây dựng mới nên từ đầu năm học phải mượn phòng học của Trường THCS Bồng Văn Dĩa để học sinh lớp 12 học buổi chiều; buổi sáng các em ôn thi ở một địa điểm khác nhưng không đủ phòng. Trường đang thiếu 6 giáo viên so với biên chế được giao nên áp lực trong thực hiện nhiệm vụ dạy học nói chung, ôn thi tốt nghiệp nói riêng.

"Ngay từ đầu năm học, nhà trường tổ chức ôn luyện kiến thức cơ bản cho học sinh theo hình thức cuốn chiếu. Sau khi kết thúc học kỳ I tổ

Bên cạnh công tác ôn luyện, nhà trường phân công đảng viên, đoàn viên thanh niên là giáo viên nhận con nuôi, nhằm quan tâm tinh thần, hỗ trợ ôn tập cho học sinh có nguy cơ trượt tốt nghiệp.

CÔ LÊ THỊ TRANG - Phó Hiệu trưởng Trường THCS-THPT Trưng Vương (Vĩnh Long)

chức cho các em tham gia kỳ thi thử nhằm đánh giá lại công tác ôn thi và số lượng cần hỗ trợ ở các môn, lớp. Thông qua kết quả kỳ thi giúp giáo viên điều chỉnh lại hình thức ôn thi, đồng thời học sinh nhìn nhận lại hàm lượng kiến thức để có sự đầu tư, cố gắng hơn. Sang học kỳ II, trường tiếp tục tăng tốc ôn luyện, giúp học sinh luyện theo đề thi minh họa của Bộ GD&ĐT, đồng thời tham gia kỳ thi thử do sở GD&ĐT tổ chức; thầy Lâm Quốc Toàn - Hiệu trưởng Trường THPT Ngọc Hiển chia sẻ.

CỔ KIẾN THỨC

Học sinh Trường THPT Ngọc Hiến (Cà Mau) được giáo viên hướng dẫn ôn thi.

Ảnh: Quách Mến

Được sự hỗ trợ, giúp đỡ của giáo viên, học sinh trường nỗ lực hết mình để có Kỳ thi tốt nghiệp THPT đạt kết quả tốt nhất. Nguyễn Hải Âu - học sinh lớp 12A2 Trường THPT Ngọc Hiến chia sẻ: Ngoài thời gian trên lớp, em sưu tầm thêm đề thi các năm trước, giải đề, ghi lại kiến thức trọng tâm vào sổ tay, đồng thời nghiên cứu thêm tài liệu trên mạng. "Do điều kiện ôn tập ở trường khó khăn, em và các bạn thành lập nhóm học, trao đổi kiến thức với nhau; ai giỏi môn tự nhiên thì hỗ trợ, hướng dẫn các bạn môn xã hội và ngược lại. Em dự định lấy điểm thi tốt nghiệp THPT để xét vào Trường ĐH Văn Hiến, ngành Quan hệ công chúng nên phải quyết tâm nhiều hơn", Hải Âu nói.

Không để học sinh bị bỏ lại phía sau

Trong giai đoạn "nước rút" ôn thi, công việc không kém phần quan trọng của các trường là phụ đạo, nâng chất lượng cho học sinh học lực yếu để đủ sức vượt qua kỳ thi.

Tại Trường THCS-THPT Trưng Vương (Vĩnh Long), bên cạnh ôn tập cho học

sinh lớp 12, thầy cô còn tập trung phụ đạo cho các em học lực yếu. Dựa trên học lực học sinh, nhà trường xây dựng kế hoạch ôn tập trong 8 tuần, từ ngày 22/4 - 22/6. Chia sẻ của cô Phó Hiệu trưởng Lê Thị Trang: Học sinh ôn tập 6 ngày/tuần, buổi sáng 5 tiết, buổi tối 2 tiết. Thời gian buổi chiều, tổ chức dò bài cho các em chưa hoàn thành kiến thức, có nguy cơ không đỗ tốt nghiệp và ôn luyện lại kiến thức lớp 10, 11.

Năm nay, trường có 254 học sinh lớp 12, với mục tiêu 100% học sinh đỗ tốt nghiệp THPT nên triển khai mô hình "Đôi bạn cùng tiến".

Theo đó, 1 học sinh khá và 1 học sinh yếu cùng giúp đỡ nhau trong quá trình học tập, ôn thi. Nhà trường thường xuyên tuyên dương, khen thưởng khi đôi bạn có sự tiến bộ.

Các trường THPT ở tỉnh Tiền Giang còn phân công giáo viên chăm lo học sinh học lực yếu kém, với quyết tâm không để bất cứ học sinh khối 12 nào bị bỏ lại phía sau. Từ kết quả thi học kỳ I và II, nhà trường chọn ra những em có học lực chưa tốt và tổ chức lớp phụ đạo miễn phí. Theo kinh nghiệm của giáo viên, với nhóm này thì không thể đòi hỏi cao, chủ yếu giúp các

Một nhóm học sinh lớp 12A1, Trường THPT Hải Đảo (Quảng Ninh) học nhóm tại phòng đọc của trường.

Ảnh: Minh Cường

Trong kế hoạch ôn tập, các trường chú ý đề ra giải pháp, chỉ tiêu cụ thể; thời gian ôn tập chia thành nhiều giai đoạn phù hợp với tình hình thực tế dạy học và năng lực, sức khỏe học sinh. Bố trí số tiết ôn tập phù hợp nhu cầu thực tế của từng trường, nhóm học sinh, không gây quá tải trong quá trình ôn tập.

**Ông TRỊNH VĂN NGOÂN -
Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Vĩnh Long**

em lấy lại kiến thức căn bản. Trong quá trình giảng dạy, giáo viên thường xuyên động viên học sinh có học lực yếu kém hơn, qua đó củng cố kiến thức, giúp bạn tiến bộ.

Với số lượng học sinh lớp 12 trên 500 em, Trường THPT Lưu Tấn Phát (huyện Cai Lậy, Tiền Giang) chủ động xây dựng kế hoạch chi tiết, phù hợp cho từng giai đoạn, giúp học sinh ôn tập thi tốt nghiệp THPT hiệu quả. Thông tin từ cô Trần Thị Mỹ Linh - Phó Hiệu trưởng nhà trường, bên cạnh công tác học tập, ôn thi, nhà trường thường xuyên quan tâm, chăm lo tư tưởng, tình cảm học sinh, đặc biệt đối với các em học lực yếu kém.

Ngoài theo sát việc học, giúp đỡ học sinh mọi lúc, mọi nơi, các trường thực hiện

nhiều giải pháp nâng cao chất lượng dạy và học để trở nên an tâm, ôn tập thật tốt. Trường THPT Nguyễn Việt Hồng (quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ) có 255 học sinh lớp 12. Ngay sau khi định hướng tư vấn chọn tổ hợp môn phù hợp cho học sinh, trường bắt đầu tổ chức ôn tập thi tốt nghiệp THPT. Theo cô Phó Hiệu trưởng Phạm Mỹ Hạnh, trường tổ chức ôn thi theo các bài thi tổ hợp. Thông qua điểm kiểm tra, trường xác định những em cần được giáo viên quan tâm ôn tập nhiều hơn. Học sinh thiếu kiến thức nào, giáo viên củng cố lại bằng hệ thống câu hỏi; giao bài, giao đề thi vừa sức để các em làm bài đạt yêu cầu tốt nghiệp. Ngoài ra, giáo viên còn giao bài tập để làm tại nhà; kiểm tra thường xuyên trên lớp để hỗ trợ các em học tốt hơn.

Vững tâm lý vượt “vũ môn”

■ HỒ PHƯƠNG

Sức khỏe tốt, tâm lý vững vàng, làm chủ thời gian cùng sự quan tâm, động viên của phụ huynh là tiền đề giúp các sĩ tử lớp 12 vững tin vượt “vũ môn”.

THẦY LÊ NGỌC HÀ - PHÓ HIỆU TRƯỞNG, TỔ TRƯỞNG TỔ TƯ VẤN TÂM LÝ TRƯỜNG THPT NGUYỄN VĂN TRỖI (HUYỆN LỘC HÀ, HÀ TĨNH):

Bố trí thời gian ôn tập hợp lý

Yếu tố quyết định thành bại là kiến thức. Thời gian cho tới kỳ thi không còn nhiều, vì vậy, các em cần gói gọn kiến thức, tích cực ôn tập theo hướng dẫn của thầy cô, luyện đề, bổ sung kiến thức còn hổng... để hạn chế sai sót trong quá trình làm bài.

Cùng đó, các em cần rèn luyện kỹ năng làm bài. Đây là yếu tố được tôi rèn trong quá trình học tập ở trường, nhà. Chắc hẳn, các em được thầy cô chia sẻ bí quyết, thủ thuật để hoàn thành bài thi tốt nhất từ việc phân bố thời gian làm bài, bố cục bài, câu dễ sai, dễ mất điểm, câu then chốt....

Một trong những bí quyết giúp học sinh tạo kỹ năng tốt khi làm bài là thói quen thời gian. Gắn thì, các em nên ôn, học bài, làm đề theo thời gian Bộ GD&ĐT đã công bố từng môn. Ví dụ, buổi sáng học môn Văn, buổi chiều học môn Toán...

Mặt khác, phải chú ý đảm bảo sức khỏe bởi sức khỏe tốt mới có trí tuệ minh mẫn để hoàn thành bài thi. Việc nhiều học sinh vui mừng ôn tập trong thời gian gần thi làm xuống sức rõ rệt, thậm chí có em còn sử dụng các loại thực phẩm chức năng để tăng trí nhớ, sức đề kháng.... Để giải quyết căn nguyên vấn đề, các em phải có thời gian biểu hợp lý, phân chia khung thời gian học ở lớp, nhà, từng môn và nghỉ ngơi, vui chơi để cơ thể ở trạng thái tốt nhất; không nên thức quá khuya, dậy quá sớm, ngủ thiếu giấc sẽ ảnh hưởng tới sức khỏe, trí nhớ...

Bên cạnh thời gian biểu,

nên có chế độ dinh dưỡng hợp lý, vì thời điểm này, việc học, rèn luyện ở mật độ cao sẽ khiến cơ thể cần nhiều năng lượng hơn.

THẦY NGUYỄN CAO THIÊN - GIÁO VIÊN TOÁN, TRƯỞNG THPT CẨM BÌNH (HUYỆN CẨM XUYỀN, HÀ TĨNH):

Tìm hiểu thông tin chính thống

Việc thay đổi chương trình, hình thức thi theo Chương trình GDPT năm 2018 từ năm 2025 đã tạo nên lo lắng cho học sinh, phụ huynh. Bên cạnh đó, các nguồn thông tin không chính thống trên trang Facebook, TikTok... cũng làm tâm lý của các em xao động.

Học sinh 2K6 hay nói với nhau câu bông đùa “game 1 mạng”, ám chỉ mình không có cơ hội thi lại, hay thi lại với chương trình mới sẽ hết sức khó khăn... Thực chất, đây không phải là vấn đề quá lớn vì trước đó Bộ GD&ĐT đã công bố “học theo chương trình nào sẽ thi theo chương trình đó với thí sinh trượt tốt nghiệp tại Kỳ thi

Thầy Lê Ngọc Hà, thầy Nguyễn Cao Thiên và TS Nguyễn Văn Hòa.

tốt nghiệp THPT năm 2024. Có thể tính toán tổ chức thi vào thời gian sau năm 2024 đảm bảo nội dung, phương thức thi theo đúng chương trình 2006”. Việc thiếu tìm hiểu, ít thông tin là một phần nguyên nhân tạo nên lo lắng cho các em.

Theo quan điểm cá nhân, thời điểm hiện tại học sinh nên tập trung ôn tập tốt các môn, khối thi của mình. Không nên đặt nặng, quan tâm đến phương án tuyển sinh năm sau sẽ tạo thêm áp lực cho mình. Nếu lỡ may có kết quả chưa như ý muốn... vẫn có thể tham gia kỳ thi năm sau theo chương trình cũ.

So với mục tiêu vào đại học thì áp lực đỗ tốt nghiệp THPT có thể nhẹ nhàng, dễ thở hơn. Để thi các môn trong Kỳ thi tốt nghiệp THPT cũng ra theo hướng đánh giá học sinh tốt nghiệp, nên luôn

có phần dưới 5 (nhận biết thông hiểu) cho học sinh lực học trung bình, yếu. Theo cách tính điểm tốt nghiệp của Kỳ thi tốt nghiệp THPT, cơ hội đỗ tốt nghiệp của các em khá lớn nếu cố gắng học đều các môn và không bị điểm liệt. Đôi khi áp lực đè nặng lên vai của phụ huynh hơn học sinh vì thực tế, một số em có lực học chưa tốt ít quan tâm đến việc học.

TS NGUYỄN VĂN HÒA - PHÓ TRƯỞNG BỘ MÔN TÂM LÝ - GIÁO DỤC, TRƯỞNG ĐẠI HỌC HÀ TĨNH:

Lắng nghe và đồng hành cùng sĩ tử

Càng gần ngày thi, thí sinh càng đối mặt với nhiều áp lực. Ngoài kỳ vọng từ bản thân thì các yếu tố bên ngoài (trong đó có gia đình) cũng tăng thêm lo lắng cho các em.

Kỳ thi tốt nghiệp THPT 2024, Hà Tĩnh có gần 17 nghìn học sinh lớp 12 (bao gồm học sinh các trường THPT công lập, tư thục và trung tâm GDNV-GDTX).

Lo lắng để nhận thấy ở học sinh 12 đó là áp lực giữa năng lực bản thân và kỳ vọng gia đình. Điều này khiến các em dễ bị căng thẳng, lo lắng, mệt mỏi, thậm chí trầm cảm, nhất là khi không đạt kỳ vọng mong muốn.

Chính vì vậy ở giai đoạn nước rút, thay vì tạo áp lực phụ huynh hãy lắng nghe và động viên các em dù những điều nhỏ nhất. Đặc biệt, cùng với giáo viên, cha mẹ cần phân tích bối cảnh xu thế phát triển kinh tế xã hội thời gian tới để cùng con xác lập mục tiêu định hướng nghề nghiệp phù hợp năng lực, sở trường. Đặc biệt cần theo dõi sát sao mọi diễn biến tâm lý, thời gian sinh hoạt của trẻ để có sự điều chỉnh hợp lý, tránh tình trạng quá sức, sa sút tinh thần.

Gia đình phải bình tĩnh xử lý khéo léo tình huống xảy ra giai đoạn này, trong đó tăng cường động viên khích lệ vì tâm lý các em dễ bị tổn thương, yếu đuối nhạy cảm. Ngoài ra, cần đảm bảo chế độ dinh dưỡng đầy đủ, giấc ngủ, tập luyện thể dục, thể thao đều đặn... để trẻ có sức khỏe tinh thần tốt, từ đó tự tin vượt qua các kỳ thi.

Học sinh lớp 12 Trường THPT Nguyễn Văn Trỗi ôn thi “nước rút”.

Đúng người, đúng việc

■ ĐÌNH TUỆ

Nhiều địa phương, trường học đang chuẩn bị các điều kiện để sẵn sàng tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT 2024 tốt nhất, trong đó yếu tố nhân sự được đặt lên hàng đầu.

Tập huấn đầy đủ

Với quy mô giáo dục lớn nhất cả nước, Hà Nội đã thành lập và kiện toàn Ban Chỉ đạo (BCĐ) thi tốt nghiệp THPT năm 2024 với 70 thành viên do Phó Chủ tịch UBND thành phố Vũ Thu Hà làm Trưởng ban. Theo thống kê sơ bộ, toàn thành phố có khoảng 112 nghìn thí sinh đăng ký dự thi, tăng gần 10 nghìn em so với năm ngoái. Một trong các tiêu chí được lãnh đạo TP nhấn mạnh để tổ chức thành công kỳ thi là chọn đúng người, phân công đúng việc.

Nằm ở vị trí trung tâm của Thủ đô, Trường THPT Phan Đình Phùng (quận Ba Đình) được BCĐ thi thành phố giao chuẩn bị từ 23 - 25 phòng thi. Cô Nguyễn Thị Nhâm Huyền - Hiệu trưởng nhà trường cho hay, trường có 92 cán bộ, giáo viên đã tham gia đầy đủ các đợt tập huấn do Sở GD&ĐT Hà Nội tổ chức. Đồng thời, nhà trường tiến hành rà soát, chuẩn bị đầy đủ nhân sự cho kỳ thi. Những thầy cô có con em dự thi thì không tham gia các khâu của kỳ thi.

"Những thầy cô tham gia các khâu của kỳ thi phải thực sự tâm huyết và tinh thần trách nhiệm cao. Theo tinh thần chỉ đạo của TP, chúng tôi thực hiện tập huấn cho đội ngũ cán bộ, giáo viên tham gia kỳ thi từ cấp tổ chuyên môn cho đến hội đồng sư phạm. Mục tiêu nhằm đảm bảo mọi thành viên nắm vững quy chế thi, kỹ năng phát hiện hành vi gian lận của thí sinh. Các chế độ chính sách với đội ngũ này thực hiện theo hướng dẫn của Sở GD&ĐT Hà Nội", cô Nhâm Huyền trao đổi.

Nhấn mạnh yếu tố kỷ luật, thầy Nguyễn Kỳ Nam - Hiệu trưởng Trường THPT Hoài Đức B (huyện Hoài Đức) cho hay, dự kiến năm nay trường sẽ chọn cử khoảng 80 thầy cô giáo tham dự kỳ thi. Nhân sự tham gia được lựa chọn kỹ càng, đảm bảo đầy đủ sức

Thầy Trần Nguyễn Khải Hưng - Hiệu trưởng Trường THPT Võ Thành Trinh, An Giang (ảnh trái). Cán bộ giám thị hướng dẫn thí sinh kiểm tra thông tin cá nhân trên thẻ dự thi tại Nam Định (ảnh phải). Ảnh: TG

khỏe, không có con em năm nay dự thi và được trang bị đầy đủ kỹ năng cần thiết cả về in sao đề thi, coi thi, thanh tra thi và chấm thi theo đúng quy chế.

Đội ngũ nhân sự tham gia kỳ thi phải thực hiện phương châm "4 đúng" và "3 không" được Bộ GD&ĐT quán triệt. Thầy Nam cho rằng, mỗi thầy cô phải thuần thục về nghiệp vụ, nhất là kỹ năng phát hiện, phối hợp để xử lý những hành vi thiếu trung thực, gian lận của thí sinh trong khi thi.

Nắm chắc quy chế

Tại Nam Định, các nhà trường cũng chú trọng khâu tuyển lựa đội ngũ nhân sự tham gia tổ chức kỳ thi. Thầy Đào Văn Duẩn - Hiệu trưởng Trường THPT Nam Trực (huyện Nam Trực) cho hay, mọi năm tại điểm thi được bố trí khoảng 80 cán bộ giám thị, chưa kể lực lượng bảo vệ, an ninh, phục vụ. Ý thức được tầm quan trọng của vấn đề nhân sự, nhà trường thường xuyên hướng dẫn cán bộ, giáo viên trong các đợt thi do trường tổ chức để thầy cô làm quen hình thức thi tốt nghiệp THPT và tuyển sinh vào lớp 10.

"Trừ các thầy cô có con dự thi, năm nay nhà trường giới thiệu 80/87 cán bộ, giáo viên về Sở GD&ĐT Nam Định phân công tham gia kỳ thi. Nhà trường cũng huy động nguồn lực từ các nhà hảo tâm để phục vụ kỳ thi như ăn uống, đi lại. Thầy cô luôn nhắc nhở thí sinh

Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 sẽ diễn ra vào các ngày 27, 28/6. Ảnh minh họa: TG

về vật dụng được phép mang vào phòng thi không chứa thông tin phục vụ mục đích gian lận thi cử, không có các tính năng lưu trữ, thu phát, truyền, nhận thông tin dưới mọi hình thức. Trường hợp vi phạm dù vô tình hay cố ý đều bị xử lý theo quy định", thầy Duẩn thông tin.

Còn theo thông tin của thầy Trần Nguyễn Khải Hưng - Hiệu trưởng Trường THPT Võ Thành Trinh (An Giang), sau khi nhà trường lập danh sách cán bộ, giáo viên tham gia kỳ thi, sở GD&ĐT sẽ chọn lọc để phân công đúng người, đúng việc. Hiệu trưởng được phân công làm trưởng điểm thi ở một nơi khác;

Theo TS Đỗ Mạnh Phương - Trưởng phòng Thanh tra và Pháp chế, Học viện Ngân hàng, hàng năm đơn vị cử khoảng 30 cán bộ, giảng viên tham gia giám sát công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT tại một tỉnh/thành theo phân công của Bộ GD&ĐT. Những thầy cô này đều có chuyên môn vững vàng và được tập huấn đầy đủ về nghiệp vụ thanh tra, giám sát thi. Trong đó, công tác phối hợp với lực lượng an ninh để có thể phát hiện dấu hiệu gian lận của thí sinh được chú trọng.

phổ hiệu trưởng thường được phân làm phó trưởng điểm phụ trách cơ sở vật chất tại trường, hoặc làm trưởng điểm ở nơi khác; tổ trưởng chuyên môn có thể làm thư ký cho điểm thi...

Thi học kỳ I do Sở GD&ĐT An Giang tổ chức cho toàn tỉnh hoặc các kỳ thi thử, nhà trường áp dụng quy chế giống với thi tốt nghiệp THPT. Qua đó, học sinh khối 12 được làm quen với hình thức thi trắc nghiệm, giáo viên cũng nắm chắc nghiệp vụ coi thi. Trước khi kỳ thi chính thức diễn ra, sở GD&ĐT tổ chức tập huấn và nhà trường tiếp tục quán triệt tới thầy cô, nhất là kỹ năng xử lý tình huống để đảm bảo quyền lợi thí sinh cũng như đúng quy chế thi.

"Từ kinh nghiệm nhiều năm làm trưởng điểm thi, tôi đã phổ biến và trao đổi lại để thầy cô nắm được những câu chuyện phát sinh cũng như cách xử lý phù hợp. Việc nhắc đi nhắc lại để đội ngũ thầy yên tâm, không nên quá hoang mang để dẫn đến sai sót. Thực tế ở mỗi điểm thi có thể xuất hiện những tình huống khác nhau như giám thị ký nhầm ô giám khảo, đề thi bị mờ/lỗi... Quan trọng là thầy cô giám thị phải nhận biết và ứng xử nhanh nhạy, báo cáo lãnh đạo điểm thi nếu cần thiết để đảm bảo quyền lợi thí sinh", thầy Hưng chia sẻ thêm.

Giáo viên Trường PTDTNT tỉnh Quảng Trị hướng dẫn học sinh ôn tập, giải các đề thi minh họa.

Ảnh: Đăng Đức

Trường THPT Nguyễn Chí Thanh (Đắk Lắk) tổ chức ôn tập cho học sinh. Ảnh: Thành Tâm

mới thành lập ở vùng sâu, giáp ranh 3 tỉnh Đắk Lắk, Đắk Nông và Lâm Đồng, thầy cô thấu hiểu những nỗ lực vượt khó khăn để đến trường của học sinh. “Đỗ tốt nghiệp THPT là ước mơ, động lực của các em, niềm tự hào của gia đình, buôn làng. Vì vậy, những năm qua, thầy và trò luôn sát cánh bên nhau trong dạy - học và hoạt động giáo dục. Kết quả, 3 năm học gần đây, chỉ 1 em trượt tốt nghiệp (năm 2023). Đó là điều chúng tôi trân trọng và rút kinh nghiệm sâu sắc”, thầy Định tâm sự.

Không riêng ngành Giáo dục Đắk Lắk, thi thử cũng là bước tạo đà được nhiều trường THPT tại Quảng Trị áp dụng giúp học sinh lớp 12 làm quen các dạng đề thi, rèn luyện cách làm bài.

“Nhà trường tổ chức nhiều đợt thi thử tốt nghiệp cho học sinh khối 12, hình thức giống kỳ thi chính thức. Kết quả thi thử dùng làm cơ sở đánh giá chất lượng và rút kinh nghiệm ôn tập”, cô Lê Thị Thúy - Trường PTDTNT tỉnh Quảng Trị thông tin.

Không để học sinh bỏ thi tốt nghiệp

Trường THPT A Túc (Quảng Trị) đã ban hành kế hoạch cụ thể, chi tiết để triển khai công tác ôn tập đối với học sinh lớp 12. Việc ôn tập trải qua 3 giai đoạn, thời gian này là giai đoạn tăng tốc ôn tập để học sinh chuẩn bị bước vào kỳ thi.

Chia sẻ của thầy Hiệu trưởng Nguyễn Tửu, sau phần ôn tập trung với tất cả học sinh khối 12, nhà trường phân loại các em có nguy cơ trượt tốt nghiệp để tổ chức ôn tập riêng. Qua đó, giáo viên kèm từng em để củng cố vững chắc kiến thức cơ bản. Với môn Toán, Tiếng Anh, nhà trường đặt chỉ tiêu phù hợp, mục tiêu trước hết là giúp học sinh vượt qua điểm liệt. Đến giữa tháng 6 sẽ tổ chức thi thử để đánh giá chất lượng.

“Học sinh của nhà trường chủ yếu vùng dân tộc thiểu số, chất lượng đầu vào thấp nên chú trọng ôn thi phù hợp với từng nhóm và tập trung những nội dung trọng tâm, sát thực, phù hợp. Nhà trường không đặt tiêu chí quá cao mà cố gắng ôn tập từng bước chắc chắn. Nhờ đó, 3 năm gần đây, tỷ lệ tốt nghiệp của Trường THPT A Túc luôn ổn định”, thầy Nguyễn Tửu cho hay.

Cũng theo Hiệu trưởng Trường THPT A Túc, quá trình học, tâm lý học sinh là yếu tố quan trọng. Giáo viên cần tiếp cận và khuyến khích các em trong cả quá trình

học tập và ôn tập. Giáo viên phải đồng hành, tận tình chia sẻ, giúp đỡ học sinh thì mới phát huy hiệu quả.

Trong khi đó, cô Phan Thị Như Ý - giáo viên môn Ngữ văn (Trường THPT Trần Hưng Đạo, Đắk Lắk) giúp học sinh “lấy lại” kiến thức cơ bản bộ môn theo 4 bước: Hướng dẫn đọc hiểu, cách tra tài liệu, luyện viết; mô hình hóa kiến thức, kỹ năng thông qua viết 1 đoạn văn; thực hành nói, viết liên tục, kết hợp sửa bài chi tiết; tăng dần yêu cầu về kỹ năng, tính sáng tạo trong việc thực hành môn học... “Để áp dụng 4 bước này đòi hỏi giáo viên phải hiểu thật rõ đối tượng, kiên trì nhẫn nại, áp dụng thường xuyên, linh hoạt. Tin và làm cho học sinh tin rằng mình sẽ chinh phục được môn học”, cô Ý chia sẻ.

Không chỉ giúp học sinh ôn tập hiệu quả ở trường, cô Kim Chung - giáo viên Ngữ văn Trường THPT Nguyễn Chí Thanh (Đắk Lắk) còn làm tốt công tác “dẫn vận”. Năm học 2022 - 2023, cô Chung vận động 2 em vì khó khăn, nhà ở xa có ý định nghỉ học, quay lại ôn tập và đều đỗ tốt nghiệp. Năm nay, cô tiếp tục làm tốt công tác tuyên truyền, vận động để phụ huynh cho con đến lớp. Gia đình nào không liên lạc được, cô Chung nhờ đại diện thôn, buôn hỗ trợ, đến nay 100% học sinh đều cam kết ôn tập và dự thi tốt nghiệp THPT năm 2024.

Đồng hành với học sinh trong Kỳ thi tốt nghiệp

THPT cũng là hoạt động lớn của Đoàn Thanh niên Trường THPT Đakrông (Quảng Trị). Thầy Nguyễn Phương Nam - Bí thư Đoàn cho biết, hơn 80% học sinh là con em đồng bào Pa Kô, Vân Kiều theo học. Hàng năm, Đoàn trường kêu gọi, vận động tổ chức, cá nhân hảo tâm hỗ trợ các em trước, trong và sau kỳ thi. Năm nay, Đoàn trường chuyển hướng tiếp sức mùa thi sớm hơn, trước kỳ thi diễn ra bởi xác định đây là giai đoạn rất quan trọng.

“Vừa qua, Đoàn trường đã vận động tổ chức, cá nhân ủng hộ nguồn lực để hỗ trợ học sinh tài liệu ôn thi, phương tiện phục vụ học và thi như: Át-lát địa lý, máy tính... Đến nay, đã trao tặng hơn 80 cuốn Át-lát địa lý và triển khai chương trình máy tính mượn cho gần 30 học sinh lớp 12 để ôn và thi tốt nghiệp. Trước đó, Đoàn Thanh niên cũng vận động và trao 14 triệu đồng cho 7 lớp khối 12 để photo tài liệu ôn tập chuẩn bị cho thi tốt nghiệp THPT”, thầy Nam thông tin.

Ngoài ra, Đoàn trường khởi động chương trình “Tiếp sức trước mùa thi” năm 2024 với nhiều hoạt động thiết thực như: Trao học bổng tiếp sức đến trường; tổ chức diễn đàn chia sẻ phương pháp học, ôn thi... Tiếp nối chương trình “Tiếp sức đến trường” như các năm, khi kỳ thi diễn ra, Đoàn trường tổ chức đoàn viên đưa đón thí sinh ở xa, hỗ trợ nơi ăn ngủ, suất ăn miễn phí...

Cẩn trọng in sao đề thi

■ QUỐC NGŨ

In sao đề thi tốt nghiệp THPT là công đoạn quan trọng. Việc chuẩn bị địa điểm, cơ sở vật chất, nhân lực và quy trình in sao bảo đảm tính bảo mật được ngành Giáo dục quan tâm đặc biệt.

Cẩn trọng, tỉ mỉ từng khâu

Trong công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT, việc in sao đề thi được chuẩn bị từ rất sớm. Bên cạnh thành lập Ban Chỉ đạo thi, các địa phương cũng khẩn trương thành lập Ban in sao đề thi; trong đó khâu lựa chọn địa điểm, nhân sự, cơ sở vật chất hết sức quan trọng.

Trao đổi về công tác in sao đề thi, ông Nguyễn Hữu Định - Trưởng phòng Quản lý chất lượng (Sở GD&ĐT TP Cần Thơ) cho biết: Về nhân sự, số đang rà soát điều kiện công chức, viên chức, để xuất nhân sự của Ban in sao đề theo quy chế. Về cơ sở vật chất, tiến hành khảo sát địa điểm tổ chức in sao đề để sửa chữa, bổ sung, mua sắm, trang bị máy móc, thiết bị phục vụ in sao. Đồng thời, sở phối hợp với công an thành phố lên phương án bảo đảm an ninh, an toàn theo quy chế.

Tại Hội nghị tổ chức thi tốt nghiệp THPT năm 2024 lần 1, lãnh đạo Sở GD&ĐT TP Cần Thơ quán triệt đến toàn thể công chức, viên chức làm công tác thi về Quy chế thi tốt nghiệp. Đặc biệt, với công tác in sao đề thi, lãnh đạo sở đã chỉ đạo các phòng chuyên môn nghiệp vụ rà soát đội ngũ đảm bảo đúng điều kiện theo quy chế thi để thực hiện nhiệm vụ; chuẩn bị cơ sở vật chất, thiết bị, máy móc, địa điểm in sao và khu vực cách ly 3 vòng theo quy chế thi. Tất cả thành viên trong Ban in sao đề thi phải được quán triệt quy chế trước khi làm nhiệm vụ (Điều 18 của Quy chế thi tốt nghiệp THPT); khi triển khai quy trình in sao phải cẩn trọng, tỉ mỉ từng khâu...

"Để chuẩn bị các điều kiện và tổ chức tốt Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 trên địa bàn, đội ngũ làm công tác thi thực hiện tốt phương châm "3 không", "4 đúng".

Lực lượng công an áp tải đề thi từ khu vực in sao để vận chuyển đến các hội đồng thi tại TP Cần Thơ năm 2023.
Ảnh: Q. Ngũ

Thí sinh vào phòng thi Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023 tại tỉnh Trà Vinh.
Ảnh: Q. Ngũ

Trong đó, 3 không là không lơ là, chủ quan; không tự ý xử lý tình huống, sự cố bất thường; không căng cứng, áp lực thái quá. 4 đúng là đúng quy chế và hướng dẫn thi; đúng và đủ quy trình; đúng vị trí, chức trách nhiệm vụ được giao; đúng thời điểm (kịp thời xử lý tình huống, sự cố bất thường)", ông Trần Thanh Bình - Giám đốc Sở GD&ĐT TP Cần Thơ nhấn mạnh.

Công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT cũng được tỉnh Tiền Giang khẩn trương triển khai. Theo đó, khu vực in sao đề thi của tỉnh được sở GD&ĐT bố trí tại địa điểm an toàn, kín đáo, biệt lập và được bảo vệ nghiêm ngặt suốt thời gian làm việc; có đầy đủ phương tiện bảo mật, phòng cháy, chữa cháy theo quy định; khu vực in

sao đề thi được cách ly theo 3 vòng độc lập. Sở GD&ĐT Tiền Giang bố trí đủ số lượng máy photocopy, bao gồm cả máy dự phòng, văn phòng phẩm phục vụ Ban in sao. Về nhân sự, Ban in sao đề thi được thành lập gồm những người bảo đảm về năng lực chuyên môn, phẩm chất đạo đức tốt, có tinh thần trách nhiệm cao. Nhân sự tham gia Ban in sao đề thi

gồm: Lãnh đạo sở GD&ĐT, công chức, viên chức thuộc sở GD&ĐT, giáo viên các trường phổ thông, cán bộ giám sát do sở GD&ĐT bố trí theo quy định...

Trao đổi về công tác in sao đề thi, Giám đốc Sở GD&ĐT Tiền Giang - ông Lê Quang Trí cho biết: Trước khi tổ chức in sao đề thi, Ban Chỉ đạo đã kiểm tra các điều kiện cơ sở vật chất, an ninh, an toàn khu vực in sao đề thi và xung quanh; thành phần cán bộ các vòng thực hiện nhiệm vụ in sao đề thi... Đồng thời động viên, tạo điều kiện tốt nhất về ăn uống, ngủ nghỉ để cán bộ làm công việc in sao đề thi an tâm hoàn thành tốt công việc.

Bảo đảm an toàn, bảo mật

Trong công tác in sao đề thi, ngành Giáo dục có trách nhiệm lựa chọn cán bộ có đủ sức khỏe và tiêu chuẩn, điều

kiện theo quy chế thi; bố trí khu vực, địa điểm in sao đề thi bảo đảm an toàn, biệt lập, có đầy đủ phương tiện, thiết bị bảo mật, phòng ngừa lộ, lọt thông tin và phòng chống cháy nổ... Quán triệt tinh thần bảo đảm an toàn tuyệt đối đề thi tốt nghiệp THPT, Công an tỉnh Cà Mau phối hợp chặt chẽ với sở GD&ĐT triển khai các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn. Đặc biệt phối hợp thực hiện công tác bảo mật đề thi trong suốt quá trình tiếp nhận, vận chuyển, bàn giao đề thi và hỗ trợ việc bảo vệ bài thi chuyển từ các điểm thi về hội đồng thi; tăng cường phòng, chống hiệu quả việc sử dụng công nghệ cao để gian lận trong kỳ thi.

Đối với công tác in sao đề thi, theo kế hoạch của Ban Chỉ đạo thi tỉnh Cà Mau, trước khi Ban in sao đề thi làm việc, Hội đồng thi phối hợp với công an tiến hành rà soát lại các điều kiện về đảm bảo an ninh, an toàn, bảo mật, phòng chống cháy nổ theo quy định. Niêm phong và dán kín toàn bộ cửa sổ, quạt hút... Trang bị 1 diện thoại cố định có chức năng ghi âm và có loa ngoài đặt ở vòng 2; ngắt hệ thống wifi; niêm phong các đầu nối mạng Internet; chuẩn bị đầy đủ trang thiết bị theo đúng hướng dẫn của Bộ GD&ĐT. Đối với thiết bị in sao, sử dụng máy photocopy siêu tốc, đảm bảo tốc độ tối thiểu 100 bản/phút, độ phân giải tối thiểu 600 DPI; sử dụng máy đếm trang, máy đập ghim để xếp số trang và bấm đề thi cho mỗi phòng thi...

Trao đổi về công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT, ông Tạ Thanh Vũ - Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Cà Mau cho biết: Ban Chỉ đạo tỉnh yêu cầu Hội đồng thi phải lựa chọn nhân sự đủ tiêu chuẩn, có tinh thần trách nhiệm để tham gia tổ chức thi và thanh, kiểm tra thi; nhất là những khâu mang tính then chốt trong quá trình tổ chức kỳ thi như in sao đề thi, coi thi, chấm thi. Sở GD&ĐT chuẩn bị nhân sự thành lập các đoàn thanh tra, kiểm tra công tác chuẩn bị thi; tổ chức thi; chấm thi; phúc khảo; xét công nhận tốt nghiệp...

Tại tỉnh Kiên Giang, do địa bàn rộng, có huyện đảo nên công tác chuẩn bị Kỳ thi tốt nghiệp THPT được tiến hành sớm; trong đó có phương án vận chuyển đề thi ra đảo. Theo đại diện sở GD&ĐT, do tháng 6 mưa bão nhiều nên tỉnh dự trù nhiều phương án khác nhau. Ông Huỳnh Văn Hóa - Phó Giám đốc sở GD&ĐT cho biết theo dự kiến, việc vận chuyển đề thi ra huyện đảo Phú Quốc bằng tàu cao tốc; tàu chuyên dụng của bộ đội Biên phòng hoặc bằng máy bay...

Cẩn trọng in sao đề thi

■ QUỐC NGŨ

In sao đề thi tốt nghiệp THPT là công đoạn quan trọng. Việc chuẩn bị địa điểm, cơ sở vật chất, nhân lực và quy trình in sao bảo đảm tính bảo mật được ngành Giáo dục quan tâm đặc biệt.

Cẩn trọng, tỉ mỉ từng khâu

Trong công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT, việc in sao đề thi được chuẩn bị từ rất sớm. Bên cạnh thành lập Ban Chỉ đạo thi, các địa phương cũng khẩn trương thành lập Ban in sao đề thi; trong đó khâu lựa chọn địa điểm, nhân sự, cơ sở vật chất hết sức quan trọng.

Trao đổi về công tác in sao đề thi, ông Nguyễn Hữu Định - Trưởng phòng Quản lý chất lượng (Sở GD&ĐT TP Cần Thơ) cho biết: Về nhân sự, số đang rà soát điều kiện công chức, viên chức, để xuất nhân sự của Ban in sao đề theo quy chế. Về cơ sở vật chất, tiến hành khảo sát địa điểm tổ chức in sao đề để sửa chữa, bổ sung, mua sắm, trang bị máy móc, thiết bị phục vụ in sao. Đồng thời, sở phối hợp với công an thành phố lên phương án bảo đảm an ninh, an toàn theo quy chế.

Tại Hội nghị tổ chức thi tốt nghiệp THPT năm 2024 lần 1, lãnh đạo Sở GD&ĐT TP Cần Thơ quán triệt đến toàn thể công chức, viên chức làm công tác thi về Quy chế thi tốt nghiệp. Đặc biệt, với công tác in sao đề thi, lãnh đạo sở đã chỉ đạo các phòng chuyên môn nghiệp vụ rà soát đội ngũ đảm bảo đúng điều kiện theo quy chế thi để thực hiện nhiệm vụ; chuẩn bị cơ sở vật chất, thiết bị, máy móc, địa điểm in sao và khu vực cách ly 3 vòng theo quy chế thi. Tất cả thành viên trong Ban in sao đề thi phải được quán triệt quy chế trước khi làm nhiệm vụ (Điều 18 của Quy chế thi tốt nghiệp THPT); khi triển khai quy trình in sao phải cẩn trọng, tỉ mỉ từng khâu...

"Để chuẩn bị các điều kiện và tổ chức tốt Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 trên địa bàn, đội ngũ làm công tác thi thực hiện tốt phương châm "3 không", "4 đúng".

Lực lượng công an áp tải đề thi từ khu vực in sao để vận chuyển đến các hội đồng thi tại TP Cần Thơ năm 2023.
Ảnh: Q. Ngũ

Thí sinh vào phòng thi Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023 tại tỉnh Trà Vinh.
Ảnh: Q. Ngũ

Trong đó, 3 không là không lơ là, chủ quan; không tự ý xử lý tình huống, sự cố bất thường; không căng cứng, áp lực thái quá. 4 đúng là đúng quy chế và hướng dẫn thi; đúng và đủ quy trình; đúng vị trí, chức trách nhiệm vụ được giao; đúng thời điểm (kịp thời xử lý tình huống, sự cố bất thường)", ông Trần Thanh Bình - Giám đốc Sở GD&ĐT TP Cần Thơ nhấn mạnh.

Công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT cũng được tỉnh Tiền Giang khẩn trương triển khai. Theo đó, khu vực in sao đề thi của tỉnh được sở GD&ĐT bố trí tại địa điểm an toàn, kín đáo, biệt lập và được bảo vệ nghiêm ngặt suốt thời gian làm việc; có đầy đủ phương tiện bảo mật, phòng cháy, chữa cháy theo quy định; khu vực in

sao đề thi được cách ly theo 3 vòng độc lập. Sở GD&ĐT Tiền Giang bố trí đủ số lượng máy photocopy, bao gồm cả máy dự phòng, văn phòng phẩm phục vụ Ban in sao. Về nhân sự, Ban in sao đề thi được thành lập gồm những người bảo đảm về năng lực chuyên môn, phẩm chất đạo đức tốt, có tinh thần trách nhiệm cao. Nhân sự tham gia Ban in sao đề thi

gồm: Lãnh đạo sở GD&ĐT, công chức, viên chức thuộc sở GD&ĐT, giáo viên các trường phổ thông, cán bộ giám sát do sở GD&ĐT bố trí theo quy định...

Trao đổi về công tác in sao đề thi, Giám đốc Sở GD&ĐT Tiền Giang - ông Lê Quang Trí cho biết: Trước khi tổ chức in sao đề thi, Ban Chỉ đạo đã kiểm tra các điều kiện cơ sở vật chất, an ninh, an toàn khu vực in sao đề thi và xung quanh; thành phần cán bộ các vòng thực hiện nhiệm vụ in sao đề thi... Đồng thời động viên, tạo điều kiện tốt nhất về ăn uống, ngủ nghỉ để cán bộ làm công việc in sao đề thi an tâm hoàn thành tốt công việc.

Bảo đảm an toàn, bảo mật

Trong công tác in sao đề thi, ngành Giáo dục có trách nhiệm lựa chọn cán bộ có đủ sức khỏe và tiêu chuẩn, điều

kiện theo quy chế thi; bố trí khu vực, địa điểm in sao đề thi bảo đảm an toàn, biệt lập, có đầy đủ phương tiện, thiết bị bảo mật, phòng ngừa lộ, lọt thông tin và phòng chống cháy nổ... Quán triệt tinh thần bảo đảm an toàn tuyệt đối đề thi tốt nghiệp THPT, Công an tỉnh Cà Mau phối hợp chặt chẽ với sở GD&ĐT triển khai các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn. Đặc biệt phối hợp thực hiện công tác bảo mật đề thi trong suốt quá trình tiếp nhận, vận chuyển, bàn giao đề thi và hỗ trợ việc bảo vệ bài thi chuyển từ các điểm thi về hội đồng thi; tăng cường phòng, chống hiệu quả việc sử dụng công nghệ cao để gian lận trong kỳ thi.

Đối với công tác in sao đề thi, theo kế hoạch của Ban Chỉ đạo thi tỉnh Cà Mau, trước khi Ban in sao đề thi làm việc, Hội đồng thi phối hợp với công an tiến hành rà soát lại các điều kiện về đảm bảo an ninh, an toàn, bảo mật, phòng chống cháy nổ theo quy định. Niêm phong và dán kín toàn bộ cửa sổ, quạt hút... Trang bị 1 diện thoại cố định có chức năng ghi âm và có loa ngoài đặt ở vòng 2; ngắt hệ thống wifi; niêm phong các đầu nối mạng Internet; chuẩn bị đầy đủ trang thiết bị theo đúng hướng dẫn của Bộ GD&ĐT. Đối với thiết bị in sao, sử dụng máy photocopy siêu tốc, đảm bảo tốc độ tối thiểu 100 bản/phút, độ phân giải tối thiểu 600 DPI; sử dụng máy đếm trang, máy đập ghim để xếp số trang và bấm đề thi cho mỗi phòng thi...

Trao đổi về công tác tổ chức Kỳ thi tốt nghiệp THPT, ông Tạ Thanh Vũ - Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Cà Mau cho biết: Ban Chỉ đạo tỉnh yêu cầu Hội đồng thi phải lựa chọn nhân sự đủ tiêu chuẩn, có tinh thần trách nhiệm để tham gia tổ chức thi và thanh, kiểm tra thi; nhất là những khâu mang tính then chốt trong quá trình tổ chức kỳ thi như in sao đề thi, coi thi, chấm thi. Sở GD&ĐT chuẩn bị nhân sự thành lập các đoàn thanh tra, kiểm tra công tác chuẩn bị thi; tổ chức thi; chấm thi; phúc khảo; xét công nhận tốt nghiệp...

Tại tỉnh Kiên Giang, do địa bàn rộng, có huyện đảo nên công tác chuẩn bị Kỳ thi tốt nghiệp THPT được tiến hành sớm; trong đó có phương án vận chuyển đề thi ra đảo. Theo đại diện sở GD&ĐT, do tháng 6 mưa bão nhiều nên tỉnh dự trù nhiều phương án khác nhau. Ông Huỳnh Văn Hóa - Phó Giám đốc sở GD&ĐT cho biết theo dự kiến, việc vận chuyển đề thi ra huyện đảo Phú Quốc bằng tàu cao tốc; tàu chuyên dụng của bộ đội Biên phòng hoặc bằng máy bay...

Cảnh giác với thiết bị công nghệ cao

■ LAN ANH

Phòng ngừa gian lận thi cử bằng thiết bị công nghệ cao, ngày càng tinh vi, là quan tâm đặc biệt của ngành Giáo dục và các địa phương trước Kỳ thi tốt nghiệp THPT.

Điểm danh thiết bị gian lận

Gõ từ khóa tìm kiếm "tai nghe siêu nhỏ", "tai nghe đi thi" "camera ngụy trang", "camera siêu nhỏ"... trên Google, các sản phẩm mại dâm từ hay hội, nhóm trên mạng xã hội, dễ dàng tìm được hàng trăm sản phẩm đủ kiểu dáng.

Theo quảng cáo của một người bán hàng, tai nghe siêu nhỏ có kiểu dáng nhỏ gọn, được sử dụng cho việc gian lận thi cử hoặc một số nghiệp vụ an ninh cần nghe gọi đàm thoại 2 chiều bí mật. Đây là thiết bị hoạt động độc lập, dễ dàng giấu kín vì nhỏ gọn.

Giới thiệu thêm về sản phẩm, người bán hàng cho biết được thiết kế giống như thẻ ATM để cho sim điện thoại vào kèm một tai nghe đàm thoại 2 chiều, cuộc gọi sẽ tự động bắt máy khi có cuộc gọi đến. Vì quá nhỏ nên người bên cạnh không thể biết ai đang sử dụng tai nghe.

Thượng tá Ngô Xuân Hải - Phó Trưởng phòng An ninh chính trị nội bộ (PA03), Công an Thành phố Hà Nội cho biết: Cùng sự phát triển của khoa học công nghệ, ngày càng xuất hiện nhiều thiết bị nhỏ, tinh vi, bí mật, dễ che giấu và khó phát hiện.

Với thiết bị ghi hình ngụy trang, đặc điểm dễ dàng cất giấu trong người hoặc tại nơi thí sinh ngồi thông qua những vật dụng được phép mang vào. Đặc điểm của các loại thiết bị này là có sim, tai nghe nhỏ và camera siêu nhỏ. Từ camera này có thể chụp đề thi chuyển ra ngoài. Thiết bị này có sim để bên ngoài gọi điện vào thì có thể tương tác với thí sinh trong phòng thi.

Với tai nghe siêu nhỏ và một thiết bị lắp thẻ sim có thể nhận cuộc gọi từ bên ngoài. Thiết bị này được ngụy trang dưới nhiều đồ

vật, như giấu trong trang phục thí sinh, quần quanh cổ áo, khâu chìm bên trong lớp áo... Sim điện thoại lắp đặt trong thiết bị. Thí sinh gắn tai nghe hạt đậu vào lỗ tai sát màng nhĩ trước khi vào phòng thi.

Sử dụng các thiết bị này cho việc gian lận thi cử, thí sinh đọc đề qua micro hoặc từ camera siêu nhỏ chụp gửi ra ngoài. Sau đó, bên ngoài hướng dẫn qua tai nghe siêu nhỏ hoặc màn hình chiếu nội dung văn bản. Tai nghe siêu nhỏ thường có kích thước 6 - 10 mm, pin 2 mm trong tai nghe.

Ngoài ra còn có các thiết bị khác hỗ trợ nhận cuộc gọi ngụy trang dưới dạng thẻ ATM, bút viết, máy tính. Thượng tá Ngô Xuân Hải cho rằng, theo quy chế thí sinh không được mang máy tính có thể sim hoặc sóng điện thoại vào phòng thi nhưng nếu không được kiểm tra kỹ thì khó phát hiện.

Ông Hải cũng cảnh báo một loại thiết bị mới xuất hiện gần đây là vòng và nhẫn đeo tay. Với loại này khi nhận được nội dung không có màn hình phát ra nên sẽ chiếu ra nơi khác. Ví dụ vòng đeo tay có thể chiếu vào lòng bàn tay; khi thí sinh che bàn tay làm bài thì vòng chiếu vào lòng bàn tay đủ nội dung để thí sinh chép bài.

Giải pháp ngăn chặn

Để chuẩn bị cho Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024, Bộ GD&ĐT đã phối hợp các đơn vị của Bộ Công an tập huấn, quán triệt kỹ lưỡng để nhận diện thiết bị gian lận công nghệ cao. Tinh thần là phòng ngừa không để xảy ra việc lợi dụng công nghệ cao phục vụ gian lận trong kỳ thi.

Theo ông Tô Hồng Nam - Phó Cục trưởng Cục Công nghệ thông tin, Bộ GD&ĐT,

Thí sinh tham dự Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023 tại Hà Nội.

Ảnh: Văn Anh

Ông Huỳnh Văn Chương - Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng, Bộ GD&ĐT thông tin: Quy chế thi tốt nghiệp THPT năm nay được bổ sung điểm mới, những vật thí sinh bị cấm mang vào phòng thi gồm: Giấy than, bút xóa, đồ uống có cồn; vũ khí và chất gây nổ, gây cháy; tài liệu, thiết bị truyền tin hoặc chứa thông tin có thể lợi dụng để gian lận trong quá trình làm bài thi và quá trình chấm thi. Quy định này nhằm khắc phục vấn đề vật dụng thí sinh được mang vào phòng thi liên quan đến thiết bị công nghệ cao cấm mang vào phòng thi của năm 2023.

việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin vào Kỳ thi tốt nghiệp THPT những năm qua đã mang lại kết quả tích cực. Đề thi được đổi mới theo hướng đánh giá năng lực, bảo đảm công bằng, phát huy sáng tạo của người học, nhờ đó đã hạn chế những gian lận trong quá trình làm bài thi.

Việc tổ chức kỳ thi được triển khai chặt chẽ, kết hợp với công cụ hỗ trợ giám sát như lắp đặt camera an ninh ở phòng thi và chấm thi, phòng chứa tủ đựng đề thi, bài thi 24 giờ/ngày. Phần mềm chấm thi trắc nghiệm được hoàn thiện theo hướng tăng cường bảo mật và chức năng giám sát để ngăn ngừa các can thiệp trái phép.

Trước khi kỳ thi diễn ra, Bộ Công an, Bộ GD&ĐT phối hợp chặt chẽ, tổ chức các hội nghị tập huấn quy

chế và nghiệp vụ tổ chức kỳ thi, đề nghị thủ trưởng các đơn vị, trường học quan tâm công tác tập huấn, phổ biến quy chế thi cho tất cả cán bộ, giáo viên, nhân viên, học sinh nắm rõ. Từ đó nâng cao trách nhiệm, hạn chế trường hợp vi phạm và gian lận thi cử.

Ông Nghiêm Văn Bình - Phó Trưởng phòng Quản lý thi và Kiểm định chất lượng giáo dục, Sở GD&ĐT Hà Nội cho rằng, áp lực của giáo viên mỗi đợt coi thi chính là những thiết bị gian lận công nghệ cao vì đây là thứ khó nắm bắt, công nghệ ngày càng tinh vi, khó phát hiện.

Với số lượng học sinh dự kỳ thi tốt nghiệp mỗi năm hơn 100 nghìn em, sở GD&ĐT đều chuẩn bị chu đáo các nội dung và rà soát thật kỹ mọi mặt, dự báo được các tình huống phát

sinh, tránh bị động bất ngờ, đồng thời triển khai phương án bảo đảm an toàn tuyệt đối các khâu.

Hàng năm, sở tổ chức các hội nghị tập huấn hướng dẫn công tác coi thi với sự tham dự của tất cả lãnh đạo điểm thi. Tại đây, Công an thành phố Hà Nội đã cập nhật thông tin về công tác phòng, chống gian lận trong thi cử, cách nhận diện một số thiết bị công nghệ cao thường được thí sinh sử dụng.

Một trong những khó khăn của ngành Giáo dục là kiểm tra, phát hiện thiết bị thu phát hiện đại không được phép mang vào phòng thi. Để đối phó vấn đề này, theo bà Nguyễn Thị Thúy - Giám đốc Sở GD&ĐT Quảng Ninh, sở đã đẩy mạnh tuyên truyền trên các phương tiện truyền thông về cách nhận diện những thiết bị gian lận thi cử, tập huấn cán bộ trực tiếp làm nhiệm vụ coi thi.

Để chuẩn bị cho Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay, ngành GD-ĐT phối hợp với công an lên kế hoạch bảo đảm an ninh, an toàn kỳ thi; hướng dẫn thành viên điểm thi kiểm tra, rà soát để kịp thời ngăn chặn việc mang các vật dụng không được phép vào phòng, khu vực thi; bố trí lực lượng thường trực để kịp thời xử lý tình huống liên quan đến việc sử dụng thiết bị công nghệ làm lộ, lọt đề thi.

Trong tâm trọng điểm,

Ông Nguyễn Đức Cường - Chánh Thanh tra Bộ GD&ĐT chia sẻ những nội dung đáng lưu ý trong công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024.

Ông Nguyễn Đức Cường.
Ảnh: NVCC

Cơ bản ổn định

- Bộ GD&ĐT đã chuẩn bị những gì cho công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024, thưa ông?

- Trên cơ sở tổng kết công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023, căn cứ vào các quy định của Quy chế thi tốt nghiệp THPT mới được sửa đổi, bổ sung và tình hình thực tế, công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 cơ bản ổn định như năm 2023.

Thanh tra đã tham mưu lãnh đạo Bộ GD&ĐT ban hành phương án tổ chức thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 (Quyết định số 1266/QĐ-BGDĐT ngày 26/4/2024); Kế hoạch tổ chức thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 (Kế hoạch số 420/KH-BGDĐT ngày 26/4/2024); ban hành hướng dẫn thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 (Công văn số 1932/BGDĐT-TTtr ngày 26/4/2024).

Theo đó, Bộ GD&ĐT sẽ thành lập các đoàn của lãnh đạo Bộ GD&ĐT, Ban Chỉ đạo cấp quốc gia làm việc với Ban Chỉ đạo cấp tỉnh, sở GD&ĐT, hội đồng thi. Thành lập 10 đoàn kiểm tra công tác chuẩn bị Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 tại 20 sở GD&ĐT; kiểm tra 3 miền Bắc, Trung, Nam. Đoàn kiểm tra sẽ kiểm tra công tác chỉ đạo, chuẩn bị thi của sở GD&ĐT, hội đồng thi, việc chuẩn bị in sao đề thi. Thời gian kiểm tra: 2 ngày/sở GD&ĐT. Sở GD&ĐT cũng thành lập đoàn thanh tra

hoặc kiểm tra công tác chuẩn bị thi và khu vực in sao đề thi. Số lượng, thành phần đoàn, thời gian, nội dung, đối tượng do thanh tra sở GD&ĐT tham mưu.

Về coi thi, Bộ GD&ĐT sẽ thành lập 63 đoàn, kiểm tra công tác coi thi tại 63 sở GD&ĐT. Số lượng cán bộ tối thiểu tham gia đoàn kiểm tra, thực hiện nhiệm vụ kiểm tra trực tiếp tại một điểm thi theo nguyên tắc sau: Dưới 20 phòng thi: 2 người; từ 20 đến 40 phòng thi: 3 người; từ 41 phòng thi trở lên: 4 người. Đối với các điểm thi có các phòng thi bố trí phân tán hoặc nhiều tầng khác nhau thì số cán bộ kiểm tra/điểm thi có thể lớn hơn tùy theo tình hình thực tế do trưởng đoàn kiểm tra quyết định. Ngoài đoàn kiểm tra của Bộ GD&ĐT, các sở GD&ĐT thành lập đoàn thanh tra công tác coi thi của hội đồng thi và điểm thi.

Với chấm thi, Bộ GD&ĐT sẽ thành lập 63 đoàn kiểm tra công tác chấm thi Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024, mỗi đoàn từ 3 - 5 người. Ngoài đoàn kiểm tra của Bộ GD&ĐT, sở GD&ĐT thành lập đoàn thanh tra công tác chấm thi. Nhiệm vụ: Thanh tra công tác tổ chức làm phách bài thi tự luận, chấm thi tự luận, chấm thi trắc nghiệm và việc ghép phách, nhập điểm bài thi của hội đồng thi và các ban có liên quan.

Thanh tra, kiểm tra phúc khảo bài thi, Bộ GD&ĐT thành lập 5 đoàn kiểm tra tại 10 sở GD&ĐT. Sở GD&ĐT thành lập đoàn thanh tra công tác phúc khảo bài thi.

Xét công nhận tốt nghiệp THPT, sở GD&ĐT thành lập đoàn thanh tra hoặc kiểm tra. Thành phần đoàn, thời gian, nội dung, đối tượng do thanh tra sở tham mưu.

Thanh tra Bộ GD&ĐT cũng ban hành Quyết định số 46/QĐ-TTtr ngày 15/4/2024 thành lập Ban chuẩn bị hỗ trợ công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 với 16 nhiệm vụ chi tiết, cụ thể, phân công rõ người, rõ việc, rõ sản phẩm, kết quả và tiến độ thực hiện.

Giờ học tại Trường THPT Trần Quang Khải (Hưng Yên).

Ảnh: NTCC

Căn cứ Quy chế thi năm 2024, Thanh tra Bộ GD&ĐT sẽ xây dựng, hoàn thiện bộ tài liệu tập huấn, sổ tay và những tài liệu liên quan; tổ chức tập huấn đến cán bộ cốt cán các địa phương, cơ sở giáo dục đại học, thành viên tham gia đoàn kiểm tra chấm thi của Bộ GD&ĐT được trung tập tham gia thanh tra, kiểm tra thi. Dự kiến tập huấn vào cuối tháng 5, đầu tháng 6/2024.

Bảo đảm không điểm mờ, khoảng trống

- Ông có thể chia sẻ những điểm đáng chú ý trong công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay?

- Trước hết cần khẳng định tính chất quan trọng của Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024. Đây là Kỳ thi tốt nghiệp THPT cuối cùng thực hiện theo Chương trình giáo dục phổ thông 2006. Từ đó, đòi hỏi lựa chọn cán bộ làm công tác thanh tra, kiểm tra theo đúng quy định và hướng dẫn của Bộ GD&ĐT. Cán bộ làm công tác thanh tra, kiểm tra phải nắm vững và thực hiện đúng quy chế, chức trách, nhiệm vụ, vị trí được phân công.

Một số điểm cần chú ý

trong công tác thanh tra, kiểm tra thi tốt nghiệp THPT năm nay liên quan đến phương pháp, cách thức, nhận thức và hành vi trong quá trình thực hiện nhiệm vụ thanh tra kiểm tra; công tác thanh tra, kiểm tra với mục tiêu phòng ngừa, ngăn chặn.

Cùng đó, chú trọng công tác phối hợp hiệu quả, nhịp nhàng giữa các đoàn thanh tra, kiểm tra; đoàn thanh tra với thanh tra sở GD&ĐT, Thanh tra Bộ GD&ĐT, thanh tra của địa phương, lực lượng công an và các lực lượng khác. Chủ động trong xây dựng kế hoạch, đề xuất nội dung, thời điểm... để bảo đảm vừa bao quát nhiệm vụ, vừa trọng tâm, trọng điểm, không chồng chéo... Đồng thời, chủ động phương án, lực lượng đảm bảo ứng phó với các tình huống đột xuất hoặc thiên tai, dịch bệnh.

- Có giải pháp nào để tránh cơ sở phải đón quá nhiều đoàn thanh tra, kiểm tra, chồng chéo, gây áp lực không cần thiết; nhưng vẫn bảo đảm công tác thanh tra không có điểm mờ, khoảng trống?

- Kỳ thi đã phân định rõ trách nhiệm của Bộ GD&ĐT và địa phương nên mỗi lực lượng thanh tra, kiểm tra, giám sát đều có chức năng,

nhiệm vụ, khác nhau và cơ chế phối hợp thực hiện nhiệm vụ một cách hiệu quả nhịp nhàng, góp phần giúp kỳ thi an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế.

Cụ thể, đoàn thanh tra, kiểm tra của Bộ GD&ĐT thực hiện thanh tra, kiểm tra việc ban hành văn bản, công tác chỉ đạo, tổ chức kỳ thi của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh, sở GD&ĐT; hội đồng thi, điểm thi và công tác tổ chức thanh tra, kiểm tra thi của sở GD&ĐT. Đoàn thanh tra, kiểm tra của sở GD&ĐT thực hiện thanh tra, kiểm tra công tác tổ chức thi của hội đồng thi, các ban của hội đồng thi và điểm thi.

Bộ trưởng Bộ GD&ĐT đã chỉ đạo, các đoàn kiểm tra của lãnh đạo Bộ GD&ĐT, Ban Chỉ đạo cấp quốc gia Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 được bố trí làm việc sớm với các địa phương đảm bảo kịp thời, trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, hiệu quả.

Yếu tố quyết định là con người

- Ông có lưu ý gì đối với các sở GD&ĐT, cơ sở giáo dục đại học trong lựa chọn nhân sự làm công tác này?

- Đây là khâu quan trọng

Không chồng chéo

Giờ học tại Trường THPT Công nghiệp (Hòa Bình).

Ảnh: NTCC

góp phần thực hiện thành công công tác thanh tra, kiểm tra thi. Việc lựa chọn nhân sự tham gia các đoàn thanh tra, kiểm tra cần rà soát thật kỹ, phân cấp chịu trách nhiệm rõ ràng theo quy định pháp luật; đảm bảo điều kiện tiêu chuẩn theo quy định pháp luật và Hướng dẫn 1932/BGDĐT-TTtr ngày 26/4/2024 của Bộ GD&ĐT.

Cụ thể, đối với đoàn thanh tra, kiểm tra của Bộ GD&ĐT: Người tham gia thanh tra, kiểm tra là công chức thanh tra, người làm công tác thanh tra nội bộ, cán bộ, giảng viên cơ hữu của đại học, trường đại học, học viện, trường cao đẳng có đào tạo giáo viên mầm non. Đối với đoàn thanh tra, kiểm tra của sở GD&ĐT: Người tham gia thanh tra, kiểm tra là thanh tra viên, công chức, viên chức của cơ quan thanh tra tỉnh, các đơn vị thuộc/trực thuộc Sở GD&ĐT. Đối với đoàn kiểm tra của Cục Nhà trường, người tham gia là cán bộ của Cục.

Người tham gia thanh tra, kiểm tra phải có trình độ chuyên môn phù hợp với yêu cầu và nhiệm vụ của thanh tra giáo dục; được đánh giá, xếp loại ở mức hoàn thành tốt nhiệm vụ trở

Cũng như Kỳ thi tốt nghiệp THPT từ năm 2023 trở về trước, năm nay Bộ GD&ĐT vẫn dự kiến huy động khoảng 8 nghìn cán bộ, giảng viên cơ hữu của các cơ sở giáo dục đại học tham gia đoàn kiểm tra của Bộ tại 63 sở GD&ĐT thực hiện kiểm tra công tác coi thi. Thanh tra các sở GD&ĐT phối hợp với thanh tra tỉnh và huy động cán bộ viên chức của sở, cơ sở giáo dục tại địa phương thực hiện thanh tra công tác coi thi.

Về công tác chấm thi, Bộ GD&ĐT huy động cán bộ, giảng viên cơ hữu từ cơ sở giáo dục đại học, cán bộ, công chức từ các sở GD&ĐT tham gia đoàn kiểm tra chấm thi của Bộ GD&ĐT tại 63 sở GD&ĐT với tổng số dự kiến khoảng 300 người. Ông Nguyễn Đức Cường

lên trong năm 2023; đã tham dự tập huấn quy chế thi, nghiệp vụ thanh tra, kiểm tra thi và đạt yêu cầu bài đánh giá sau tập huấn.

Bộ GD&ĐT cũng quy định rõ những người không được tham gia đoàn thanh tra, kiểm tra, gồm: Người đang trong thời gian bị xem xét xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự; người có hành vi vi phạm bị xử lý kỷ luật hoặc đã bị kết án mà chưa hết thời hạn xóa kỷ luật, xóa án tích; người không đủ các điều kiện khác để tham gia đoàn thanh tra, kiểm tra theo quy định của pháp luật.

Những người có vợ, chồng, cha, mẹ, con, anh ruột, chị ruột, em ruột; cha, mẹ, anh ruột, chị ruột, em ruột của vợ hoặc chồng; người giám hộ; người được chức kỳ thi không được tham gia công tác thanh tra, kiểm tra: Tại điểm thi nơi có người thân dự thi hoặc làm nhiệm vụ thi; công tác chấm thi, phúc khảo nơi có người thân làm nhiệm vụ tại Ban làm phách bài thi tự luận, Ban chấm thi tự luận, Ban chấm thi trắc nghiệm, Ban phúc khảo; công tác xét công nhận tốt nghiệp nơi có người thân làm nhiệm vụ tại

Hội đồng xét công nhận tốt nghiệp THPT.

- Với cán bộ được lựa chọn làm công tác thanh tra, kiểm tra thi tốt nghiệp THPT, ông có lưu ý gì để đội ngũ này hoàn thành tốt nhiệm vụ?

- Đội ngũ cán bộ được lựa chọn tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra thi phải ý thức rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của mình. Cán bộ làm công tác thanh tra, kiểm tra phải đạt yêu cầu trong bài kiểm tra sau tập huấn theo quy định, nắm vững và thực hiện đúng quy chế, chức trách, nhiệm vụ, vị trí được phân công. Chú trọng công tác phối hợp hiệu quả, nhịp nhàng giữa các đoàn thanh tra, kiểm tra, giữa các đoàn thanh tra với thanh tra sở GD&ĐT, thanh tra Bộ GD&ĐT, thanh tra của địa phương, lực lượng công an và các lực lượng khác.

Các cán bộ làm công tác thanh tra, kiểm tra Kỳ thi tốt nghiệp THPT cũng cần lưu ý bảo đảm tính độc lập của hoạt động thanh tra, kiểm tra; không làm thay nhiệm vụ hoặc cản trở hoạt động bình thường của cơ quan, tổ chức, cá nhân là đối tượng thanh tra, kiểm tra.

- Để bảo đảm yếu tố con người, công tác tập huấn

nghiệp vụ thanh tra, kiểm tra thi tốt nghiệp THPT năm nay có gì đáng chú ý?

- Năm nay, Bộ GD&ĐT quan tâm tổ chức tập huấn chi tiết, hướng dẫn nghiệp vụ người làm công tác thanh tra, kiểm tra; có đánh giá kết quả sau tập huấn đạt yêu cầu mới bố trí tham gia các đoàn thanh tra, kiểm tra. Yêu cầu 100% cán bộ, công chức, viên chức tham gia công tác thanh tra, kiểm tra kỳ thi phải được tham gia tập huấn.

Dự kiến Bộ GD&ĐT tổ chức 2 hội nghị tập huấn. Theo đó, Hội nghị tập huấn cốt cán với sự tham gia của khoảng 600 đại biểu dự kiến tổ chức từ 20/5 đến 30/5 (tập huấn trực tiếp) tại TP Hồ Chí Minh. Hội nghị tập huấn nghiệp vụ đoàn thanh tra, kiểm tra dự kiến tổ chức từ 20/5 đến 10/6 tại Đà Nẵng với khoảng trên 300 đại biểu.

Thanh tra Bộ GD&ĐT chuẩn bị tài liệu tập huấn kèm sổ tay cũng như tài liệu điện tử để gửi đến tất cả những người dự kiến tham gia các đoàn thanh tra, kiểm tra nhằm chủ động học, khai thác khi cần thiết.

- Xin cảm ơn ông!

HIẾU NGUYỄN
(Thực hiện)

Kiến tạo môi trường phát triển cho nhà giáo

■ TS NGUYỄN THỊ HƯƠNG

(Phó Trưởng phòng Chính sách, Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lý giáo dục, Bộ GD&ĐT)

Sau 20 năm từ lần đầu đề xuất, chủ trương xây dựng bộ luật riêng về nhà giáo tiếp tục được triển khai bài bản, đúng quy định và bước đầu nhận được sự ủng hộ, đồng tình của Quốc hội.

Học tập kinh nghiệm quốc tế

Ngày 22/4/2024, Tổng Thư ký Quốc hội có Văn bản số 3525/TB-TTKQH thông báo Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về dự kiến Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2025, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024. Theo đó, Luật Nhà giáo được bổ sung vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024 và trình Quốc hội xem xét cho ý kiến lần đầu vào Kỳ họp thứ 8 (tháng 10/2024), trình thông qua vào Kỳ họp thứ 9 (tháng 5/2025) của Quốc hội khóa XV.

Nhiệm vụ nghiên cứu, chuẩn bị để trình Quốc hội ban hành Luật Nhà giáo được đặt ra lần đầu tại Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 15/6/2004 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về xây dựng và phát triển đội ngũ nhà giáo. Như vậy, sau 20 năm từ lần đầu đề xuất, chủ trương xây dựng một bộ luật riêng về nhà giáo tiếp tục được triển khai bài bản, đúng quy định và bước đầu nhận được sự ủng hộ, đồng tình của Quốc hội.

Từ kinh nghiệm quốc tế cho thấy, vấn đề nhà giáo luôn được các nước đánh giá cao và quan tâm đặc biệt. Nhiều nước đã xây dựng luật riêng điều chỉnh các quan hệ về nhà giáo. Các tổ chức quốc tế có những khuyến nghị sâu sắc về vị trí, vai trò, quyền, nghĩa vụ, cũng như điều kiện cần thiết cho việc phát triển đội ngũ nhà giáo. Đây là những kinh nghiệm quý cần quan tâm trong quá trình hội nhập quốc tế về giáo dục nói chung và xây dựng đội ngũ nhà giáo nói riêng.

Do đó, trong quá trình triển khai xây dựng Luật Nhà giáo, việc tham khảo, học tập kinh nghiệm quốc tế về

giáo - một thành tố quan trọng của giáo dục sẽ đem đến những hiệu quả kép.

"Cú hích" phát triển nhà giáo

Luật Nhà giáo được triển khai xây dựng với 5 chính sách đã được Chính phủ thống nhất thông qua, bao gồm: Định danh nhà giáo; Tiêu chuẩn và chức danh nhà giáo; Tuyển dụng, sử dụng và chế độ làm việc của nhà giáo; Đào tạo, bồi dưỡng, đãi ngộ và tôn vinh nhà giáo; Quản lý Nhà nước về nhà giáo.

Đối tượng tác động của Luật Nhà giáo bao gồm cả nhà giáo công lập và ngoài công lập. Theo đó, ngoài các chế tài từ Luật Lao động và Luật Doanh nghiệp, nhà giáo ngoài công lập sẽ có những quy chuẩn về chức danh nghề nghiệp đồng bộ với nhà giáo công lập. Trên cơ sở đó, tạo cơ hội, sự công bằng cho nhà giáo trong phát triển chuyên môn, thi đua, tôn vinh, khen thưởng.

Một trong những vấn đề lớn sẽ được xem xét, nghiên cứu trong Luật Nhà giáo là

công tác quản lý Nhà nước về nhà giáo. Kết luận phiên giải trình "Việc thực hiện chính sách, pháp luật đối với giáo viên mầm non, phổ thông và vấn đề dạy học trong bối cảnh Covid-19" của Ủy ban Văn hóa, Giáo dục năm 2022 đã khẳng định:

"Việc thực hiện, tuyển dụng, bố trí, điều động giáo viên tại các địa phương, cơ sở giáo dục còn nhiều vướng mắc, bất cập. Bộ biên chế suốt đời đối với giáo viên và thực hiện cơ chế tuyển dụng giáo viên như những viên chức thông thường đã và đang bộc lộ một số hạn chế. Theo đó, tuyển dụng đúng quy trình nhưng chú trọng đến kiến thức quản lý Nhà nước nhiều hơn kỹ năng nghiệp vụ; khó tuyển được người giỏi vào ngành; chuyển biên chế suốt đời của giáo viên sang chế độ làm việc theo hợp đồng, hưởng lương theo vị trí việc làm, nhưng không có quy định đặc thù nên không thực hiện được công tác điều động, biệt phái giáo viên từ vùng có điều kiện kinh tế - xã hội thuận lợi lên vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn công tác".

Việc giao thoa giữa quản lý ngành và theo địa bàn, lãnh thổ đã tạo ra những bất cập nhất định trong công tác quản lý, phát triển đội ngũ nhà giáo, nhất là đối với các cấp học mầm non, phổ thông. Chẳng hạn, các cơ sở giáo dục là đơn vị sử dụng, quản lý nhà giáo nhưng không có thẩm quyền tuyển dụng, bổ nhiệm, điều động dẫn đến tình trạng thừa/thiếu cục bộ, việc bổ sung nhà giáo không kịp thời, chất lượng nhà giáo chưa đáp ứng được yêu cầu công việc... Thực tế này đòi hỏi có những quy định cụ thể, rõ ràng hơn ở tầm Luật về cơ quan quản lý Nhà nước các cấp về nhà giáo và cơ chế quản lý nhà giáo.

Bên cạnh đó, trong bối cảnh toàn cầu hóa và các tác động, ảnh hưởng mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay, Luật Nhà giáo cũng xem xét, có quy định cụ thể về hợp tác quốc tế trong phát triển đội ngũ nhà giáo, có chính sách hỗ trợ, tạo điều kiện cho nhà giáo ra nước ngoài học tập, trao đổi kinh nghiệm; cũng có các chế tài cụ thể để quản lý nhà giáo là người nước ngoài tham gia hoạt động giảng dạy tại Việt Nam. Điều này vừa tạo sự công bằng trong quản lý nhà giáo người nước ngoài với nhà giáo người Việt Nam, đồng thời khuyến khích việc hợp tác, trao đổi quốc tế trong chiến lược phát triển đội ngũ nhà giáo ở Việt Nam.

Với kỳ vọng như vậy, nhưng thời gian triển khai xây dựng Luật Nhà giáo tương đối gấp, các nội dung chính sách trong dự thảo Luật có nhiều nội dung mới, khó, liên quan đến nhiều bộ, cơ quan khác nhau nên dự kiến, để hoàn thiện hồ sơ trình Luật Nhà giáo, Bộ GD&ĐT sẽ triển khai đồng bộ nhiều hoạt động (hội thảo, hội nghị, diễn đàn, tọa đàm) và huy động đồng đội lực lượng chuyên gia, các nhà khoa học, nhà giáo trong và nước ngoài tham gia để cùng đóng góp, hoàn thiện Luật.

Giáo viên Trường Tiểu học thị trấn Hạ Hòa (Hạ Hòa, Phú Thọ) trong Tuần lễ Áo dài.

Ảnh: INT

Cần “cú hích” cho

■ MINH PHONG

Dù đã đạt nhiều kết quả đáng khích lệ nhưng 30 năm qua, các đại học vùng vẫn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Thực tiễn này đòi hỏi “cú hích” về cơ chế, chính sách phù hợp.

Doanh nghiệp tìm kiếm nhân sự từ sinh viên tại Trường Đại học Kinh tế (Đại học Đà Nẵng) (ảnh trái). Giảng viên Trường Đại học Sư phạm (Đại học Huế) (ảnh phải).

Ảnh: Hoàng Vinh - Website nhà trường

Tạo sức mạnh tổng hợp

Theo GS.TS Phạm Hồng Quang - Chủ tịch Hội đồng Đại học Thái Nguyên, các đại học vùng được thành lập năm 1994 trên cơ sở tổ chức lại các trường đại học trong cùng một địa bàn. Qua đó, hình thành trung tâm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, trung tâm nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ tiên tiến trong các lĩnh vực. Mục tiêu xây dựng các đại học đa lĩnh vực nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn đại học, đảm bảo hiệu suất đào tạo cao, thích ứng với một xã hội có nền kinh tế thị trường.

GS.TS Phạm Hồng Quang cho rằng, đại học vùng không ngừng trưởng thành và lớn mạnh về mọi mặt trong hệ thống giáo dục quốc dân, đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội vùng. Tuy nhiên, 30 năm xây dựng và phát triển, các đại học này chưa thực sự phát triển thành một đại học đa ngành, đa lĩnh vực đích thực. Do đó, cần nghiên cứu, đánh giá một cách hệ thống, căn bản để có đề xuất, kiến nghị với Đảng, Chính phủ trong định hướng phát triển thời gian tới.

“Ở một số nước có mạng lưới trường đại học chưa phong phú, họ lựa chọn phương án phát triển một trường đơn lĩnh vực thành

đại học đa lĩnh vực”, GS.TS Phạm Hồng Quang cho hay. Còn ở Việt Nam, chúng ta ưu tiên lựa chọn phương án: Liên kết các trường đơn lĩnh vực thành đại học đa lĩnh vực; vừa phát triển trường đơn lĩnh vực thành trường đa lĩnh vực. Theo đó, trong 2 năm 1993, 1994 lần lượt 5 đại học đa lĩnh vực được thành lập: Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia TP.HCM, Đại học Thái Nguyên, Đại học Huế và Đại học Đà Nẵng.

Việc thành lập các đại học này dựa trên nguyên tắc hợp nhất một số cơ sở giáo dục đại học chuyên ngành trên cùng một địa bàn với nhau. Tuy nhiên, đến nay kết quả thực hiện mô hình đại học vùng còn khiêm tốn, bởi lẽ các trường đại học thành viên vẫn hoạt động gần như độc lập, không có sự phối hợp, liên kết với nhau (trước hết về mặt đào tạo), nên các đại học không thể có được sức mạnh tổng hợp cần thiết.

Tháo gỡ bằng cơ chế, chính sách

GS.TS Phạm Hồng Quang nhìn nhận, những khó khăn về tổ chức trong quá trình thành lập dẫn đến hệ quả là đại học vùng đa lĩnh vực không giữ được mô hình như thiết kế. Khi các trường thành viên hoạt động độc lập, không hợp lực với nhau thì không thể phát huy sức

mạnh tổng hợp, vai trò, thế mạnh của nó. Mô hình thực tế của các đại học vùng gần như vô hiệu hoá ưu thế mô hình đại học đa lĩnh vực.

Thực tiễn, đại học vùng còn nhiều bất cập trong quá trình triển khai và định hướng phát triển tương lai. Việc thực hiện các quy định hội đồng đại học vùng, hội đồng trường các trường đại học thành viên cũng như “thực hiện nhiệm vụ chiến lược quốc gia, phát triển vùng của đất nước” của các đại học vùng gặp nhiều khó khăn.

Tầm nhìn của Đại học Huế đến năm 2045 trở thành “một hệ thống đại học nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực, tiên phong, trọng điểm của hệ thống giáo dục đại học Việt Nam và xếp hàng đầu châu Á, nhóm 500 thế giới”. Tuy nhiên PGS.TS Lê Anh Phương - Giám đốc Đại học Huế nhận thấy, một số chế độ chính sách còn chậm đổi mới, chưa phù hợp với thực tế và không tạo điều

kiện, khuyến khích cho cán bộ yên tâm công tác.

Chủ trương xây dựng Đại học Huế theo mô hình đại học vùng chưa gắn liền với chính sách đầu tư, kinh phí hoạt động thường xuyên, chương trình, dự án hỗ trợ khác, chưa tạo điều kiện để phát triển theo cơ chế mới. Ngoài ra, hệ thống văn bản pháp luật quy định về cơ chế tự chủ chưa đồng bộ; thiếu hành lang pháp lý để thực hiện cơ chế đặt hàng của Nhà nước đối với đơn vị tự chủ; đầu tư công giảm mạnh do ngân sách thâm hụt, cơ sở học tập và nghiên cứu thiếu và chưa tiên tiến, trong khi đòi hỏi của xã hội là công nghệ mới, hiện đại, chất lượng đào tạo cao.

Từ thực tiễn, PGS.TS Lê Anh Phương đề xuất, cần có cơ chế, chính sách đầu tư đổi mới cho các đại học vùng để xứng tầm với chức năng, nhiệm vụ theo quy định pháp luật. Cần có lộ trình để đổi mới cách tuyển dụng, sử

dụng lao động đã qua đào tạo theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng, hiệu quả công việc thực tế, không quá nặng bằng cấp, trước hết trong các cơ quan thuộc hệ thống chính trị.

Coi sự chấp nhận của thị trường lao động đối với người học là tiêu chí quan trọng để đánh giá uy tín, chất lượng của cơ sở giáo dục đại học, nghề nghiệp và là căn cứ để định hướng phát triển cơ sở giáo dục, đào tạo và ngành nghề đào tạo. Chính phủ cần sớm ban hành văn bản quy phạm pháp luật hoàn thiện, đầy đủ về tự chủ đại học. Cùng đó, cần có giải pháp tháo gỡ những bất cập về đầu tư công, tài sản công và ngân sách để các cơ sở giáo dục đại học có lộ trình tái cấu trúc cho phù hợp định hướng tự chủ.

TS Cao Xuân Tuấn - Trưởng ban Tổ chức cán bộ (Đại học Đà Nẵng) cho rằng, cần xem xét sửa đổi, bổ sung Nghị định 99/2019/NĐ-CP và trình Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học (Luật số 34), trong đó đặc biệt quan tâm đến tính đặc thù của mô hình đại học 2 cấp. Trong mô hình đại học 2 cấp, đại học vùng vừa là cấp trên, được phân cấp, ủy quyền trực tiếp quản lý các trường đại học thành viên nhưng vừa là đơn vị sự nghiệp do có các đơn vị trực thuộc. Vì

“Ở nước ta, các đại học đa lĩnh vực ra đời từ nửa đầu thập kỷ 90 của thế kỷ 20, dựa trên quan điểm chỉ đạo từ Nghị quyết 4 Ban Chấp hành Trung ương Khóa 7 (1993) về xây dựng các cơ sở giáo dục đại học trọng điểm. Các đại học này được hình thành chủ yếu bằng cách gom và tổ chức lại cơ sở giáo dục đại học cùng một đẳng cấp, trên một địa bàn. Đây là chủ trương đúng, giúp chúng ta sớm có những cơ sở giáo dục đại học mạnh và đa năng”, TS Lê Viết Khuyến nhấn mạnh.

Cần “cú hích” cho

■ MINH PHONG

Dù đã đạt nhiều kết quả đáng khích lệ nhưng 30 năm qua, các đại học vùng vẫn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Thực tiễn này đòi hỏi “cú hích” về cơ chế, chính sách phù hợp.

Doanh nghiệp tìm kiếm nhân sự từ sinh viên tại Trường Đại học Kinh tế (Đại học Đà Nẵng) (ảnh trái). Giảng viên Trường Đại học Sư phạm (Đại học Huế) (ảnh phải).

Ảnh: Hoàng Vinh - Website nhà trường

Tạo sức mạnh tổng hợp

Theo GS.TS Phạm Hồng Quang - Chủ tịch Hội đồng Đại học Thái Nguyên, các đại học vùng được thành lập năm 1994 trên cơ sở tổ chức lại các trường đại học trong cùng một địa bàn. Qua đó, hình thành trung tâm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, trung tâm nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ tiên tiến trong các lĩnh vực. Mục tiêu xây dựng các đại học đa lĩnh vực nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn đại học, đảm bảo hiệu suất đào tạo cao, thích ứng với một xã hội có nền kinh tế thị trường.

GS.TS Phạm Hồng Quang cho rằng, đại học vùng không ngừng trưởng thành và lớn mạnh về mọi mặt trong hệ thống giáo dục quốc dân, đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội vùng. Tuy nhiên, 30 năm xây dựng và phát triển, các đại học này chưa thực sự phát triển thành một đại học đa ngành, đa lĩnh vực đích thực. Do đó, cần nghiên cứu, đánh giá một cách hệ thống, căn bản để có đề xuất, kiến nghị với Đảng, Chính phủ trong định hướng phát triển thời gian tới.

“Ở một số nước có mạng lưới trường đại học chưa phong phú, họ lựa chọn phương án phát triển một trường đơn lĩnh vực thành

đại học đa lĩnh vực”, GS.TS Phạm Hồng Quang cho hay. Còn ở Việt Nam, chúng ta ưu tiên lựa chọn phương án: Liên kết các trường đơn lĩnh vực thành đại học đa lĩnh vực; vừa phát triển trường đơn lĩnh vực thành trường đa lĩnh vực. Theo đó, trong 2 năm 1993, 1994 lần lượt 5 đại học đa lĩnh vực được thành lập: Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia TP.HCM, Đại học Thái Nguyên, Đại học Huế và Đại học Đà Nẵng.

Việc thành lập các đại học này dựa trên nguyên tắc hợp nhất một số cơ sở giáo dục đại học chuyên ngành trên cùng một địa bàn với nhau. Tuy nhiên, đến nay kết quả thực hiện mô hình đại học vùng còn khiêm tốn, bởi lẽ các trường đại học thành viên vẫn hoạt động gần như độc lập, không có sự phối hợp, liên kết với nhau (trước hết về mặt đào tạo), nên các đại học không thể có được sức mạnh tổng hợp cần thiết.

Tháo gỡ bằng cơ chế, chính sách

GS.TS Phạm Hồng Quang nhìn nhận, những khó khăn về tổ chức trong quá trình thành lập dẫn đến hệ quả là đại học vùng đa lĩnh vực không giữ được mô hình như thiết kế. Khi các trường thành viên hoạt động độc lập, không hợp lực với nhau thì không thể phát huy sức

mạnh tổng hợp, vai trò, thế mạnh của nó. Mô hình thực tế của các đại học vùng gần như vô hiệu hoá ưu thế mô hình đại học đa lĩnh vực.

Thực tiễn, đại học vùng còn nhiều bất cập trong quá trình triển khai và định hướng phát triển tương lai. Việc thực hiện các quy định hội đồng đại học vùng, hội đồng trường các trường đại học thành viên cũng như “thực hiện nhiệm vụ chiến lược quốc gia, phát triển vùng của đất nước” của các đại học vùng gặp nhiều khó khăn.

Tầm nhìn của Đại học Huế đến năm 2045 trở thành “một hệ thống đại học nghiên cứu đa ngành, đa lĩnh vực, tiên phong, trọng điểm của hệ thống giáo dục đại học Việt Nam và xếp hàng đầu châu Á, nhóm 500 thế giới”. Tuy nhiên PGS.TS Lê Anh Phương - Giám đốc Đại học Huế nhận thấy, một số chế độ chính sách còn chậm đổi mới, chưa phù hợp với thực tế và không tạo điều

kiện, khuyến khích cho cán bộ yên tâm công tác.

Chủ trương xây dựng Đại học Huế theo mô hình đại học vùng chưa gắn liền với chính sách đầu tư, kinh phí hoạt động thường xuyên, chương trình, dự án hỗ trợ khác, chưa tạo điều kiện để phát triển theo cơ chế mới. Ngoài ra, hệ thống văn bản pháp luật quy định về cơ chế tự chủ chưa đồng bộ; thiếu hành lang pháp lý để thực hiện cơ chế đặt hàng của Nhà nước đối với đơn vị tự chủ; đầu tư công giảm mạnh do ngân sách thâm hụt, cơ sở học tập và nghiên cứu thiếu và chưa tiên tiến, trong khi đòi hỏi của xã hội là công nghệ mới, hiện đại, chất lượng đào tạo cao.

Từ thực tiễn, PGS.TS Lê Anh Phương đề xuất, cần có cơ chế, chính sách đầu tư đổi mới cho các đại học vùng để xứng tầm với chức năng, nhiệm vụ theo quy định pháp luật. Cần có lộ trình để đổi mới cách tuyển dụng, sử

dụng lao động đã qua đào tạo theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng, hiệu quả công việc thực tế, không quá nặng bằng cấp, trước hết trong các cơ quan thuộc hệ thống chính trị.

Coi sự chấp nhận của thị trường lao động đối với người học là tiêu chí quan trọng để đánh giá uy tín, chất lượng của cơ sở giáo dục đại học, nghề nghiệp và là căn cứ để định hướng phát triển cơ sở giáo dục, đào tạo và ngành nghề đào tạo. Chính phủ cần sớm ban hành văn bản quy phạm pháp luật hoàn thiện, đầy đủ về tự chủ đại học. Cùng đó, cần có giải pháp tháo gỡ những bất cập về đầu tư công, tài sản công và ngân sách để các cơ sở giáo dục đại học có lộ trình tái cấu trúc cho phù hợp định hướng tự chủ.

TS Cao Xuân Tuấn - Trưởng ban Tổ chức cán bộ (Đại học Đà Nẵng) cho rằng, cần xem xét sửa đổi, bổ sung Nghị định 99/2019/NĐ-CP và trình Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học (Luật số 34), trong đó đặc biệt quan tâm đến tính đặc thù của mô hình đại học 2 cấp. Trong mô hình đại học 2 cấp, đại học vùng vừa là cấp trên, được phân cấp, ủy quyền trực tiếp quản lý các trường đại học thành viên nhưng vừa là đơn vị sự nghiệp do có các đơn vị trực thuộc. Vì

“Ở nước ta, các đại học đa lĩnh vực ra đời từ nửa đầu thập kỷ 90 của thế kỷ 20, dựa trên quan điểm chỉ đạo từ Nghị quyết 4 Ban Chấp hành Trung ương Khóa 7 (1993) về xây dựng các cơ sở giáo dục đại học trọng điểm. Các đại học này được hình thành chủ yếu bằng cách gom và tổ chức lại cơ sở giáo dục đại học cùng một đẳng cấp, trên một địa bàn. Đây là chủ trương đúng, giúp chúng ta sớm có những cơ sở giáo dục đại học mạnh và đa năng”, TS Lê Viết Khuyến nhấn mạnh.

đại học vùng

Một hoạt động thể thao của sinh viên Trường Đại học Sư phạm (Đại học Thái Nguyên).

Ảnh: Website nhà trường

vậy, cần quy định rõ vai trò, chức năng nhiệm vụ, trách nhiệm của giám đốc, hội đồng đại học, hội đồng trường trong mô hình đại học 2 cấp.

Để các đại học đa lĩnh vực thực sự trở thành “quả đấm thép” của giáo dục đại học Việt Nam, TS Lê Viết Khuyến – Phó Chủ tịch Hiệp hội Các trường đại học, cao đẳng Việt Nam cho rằng, về mặt thể chế Nhà nước, cần tạo điều kiện thuận lợi để các đại học phát huy tối đa sức mạnh tổng hợp. Trong chiến tranh chúng ta từng thành lập các quân đoàn, bao gồm nhiều sư đoàn, lữ đoàn trực thuộc để đánh hợp đồng binh chủng. Còn trong kinh tế, đã có tập đoàn quốc gia bao gồm nhiều công ty, tổng công ty thuộc các ngành nghề khác nhau nên trong giáo dục đại học đã quá muộn nếu chưa có đại học đa lĩnh vực đích thực. Điều này quá rõ ràng nhưng đáng buồn cho tới nay, không hiếm học giả, nhà quản lý vẫn hoài nghi trước chủ trương đó.

TS Lê Viết Khuyến đề xuất, trong các luật về giáo dục của Việt Nam đều khẳng định có 3 loại cơ sở giáo dục đại học là đại học (University), học viện (Academy/Institute) và trường đại học (College) nhưng không định nghĩa rõ các loại hình này như ở luật giáo dục của nhiều quốc gia khác. Theo quan niệm

thông thường tên gọi đại học chỉ dành cho các đại học đa lĩnh vực.

Tuy nhiên, theo quy định của Bộ GD&ĐT, danh hiệu “đại học” mới chỉ đặt cho 5 cơ sở; trong đó có 2 đại học quốc gia và 3 đại học vùng, trong khi hàng loạt cơ sở giáo dục đại học khác dù mang tính chất đa lĩnh vực rõ ràng nhưng lại không mang danh hiệu này. Đây là

điều vô lý và không công bằng. Vì vậy, đề nghị Nhà nước quy định cụ thể các tiêu chí của loại hình “đại học” và nếu trường nào đạt được thì đương nhiên được mang danh hiệu “đại học” (University).

TS Lê Viết Khuyến đề nghị Chính phủ sớm ban hành nghị định mới cho các đại học quốc gia, đại học vùng; trong đó quy định các đại

học này phải thay đổi cơ cấu theo hướng chuyển đổi ngay từ mô hình liên hiệp các trường đại học chuyên ngành qua mô hình đại học đa lĩnh vực có sự phân công, phân cấp hợp lý giữa đại học và các trường thành viên, bảo đảm phát huy tính chủ động và thế mạnh của từng trường, cùng với sức mạnh tổng hợp chung của cả đại học.

Các đại học quốc gia, đại học vùng, trường đại học địa phương đều có sứ mệnh, đẳng cấp riêng do Chính phủ xác lập. Do đó, không thể tùy tiện đổi tên hoặc sáp nhập các cơ sở giáo dục khác đẳng cấp với nhau. Ngoài ra, Nhà nước cần thận trọng trong việc nâng cấp những trường đại học riêng lẻ lên thành đại học để bảo đảm các đại học này thực sự “đa lĩnh vực” mà không phải là “đa ngành”.

Nhà nước cần sớm phê chuẩn quy chế về tổ chức và hoạt động riêng cho từng đại học đa lĩnh vực. Trong các quy chế này cần thể hiện rõ ràng quyền tự chủ toàn diện của đại học đa lĩnh vực, khẳng định tính toàn vẹn, thống nhất của đại học đa

lĩnh vực trên mọi hoạt động, đặc biệt trong đào tạo. Ngoài ra, ở quy chế này phải thể hiện rõ chức năng các cấp quản lý trong một đại học đa lĩnh vực: Hội đồng đại học – xây dựng chính sách; giám đốc đại học – đề xuất chính sách và chỉ đạo thực hiện chính sách; hiệu trưởng trường thành viên – triển khai chính sách; trường khoa – thực hiện chương trình và hỗ trợ đội ngũ; giảng viên – thực hiện chương trình.

Vấn đề 3 hay 4 cấp quản lý trong mô hình tổ chức đào tạo của một đại học đa lĩnh vực thực ra không quan trọng nhưng cần được Nhà nước quy định cụ thể và tùy thuộc vào điều kiện: Chế độ phân cấp tổ chức và quản lý hoạt động đào tạo. Nếu theo cơ chế khoán gọn quản lý đào tạo tới cấp khoa như mô hình đại học của Liên Xô cũ thì không cần thành lập các đơn vị quản lý theo từng lĩnh vực ngành đào tạo. Tức là không có các trường thành viên (College/ Faculty/ School). Còn nếu muốn huy động sức mạnh tổng hợp để toàn đại học tham gia hoạt động đào tạo thì phải lập ra các trường thành viên.

Giờ thực hành của sinh viên Trường Đại học Kỹ thuật công nghiệp (Đại học Thái Nguyên).

Ảnh: Website nhà trường

CHƯƠNG TRÌNH LIÊN KẾT QUỐC TẾ:

Hóa giải nghi ngại

Chất lượng “đầu vào” của một số chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài (chương trình liên kết quốc tế) tại Việt Nam còn thấp khiến dư luận nghi ngại “vàng thau lẫn lộn”. Ông Nguyễn Anh Dũng - Phó Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học (Bộ GD&ĐT) nhấn mạnh nhiều giải pháp nhằm bảo đảm chất lượng các chương trình này.

Một hoạt động tư vấn tại Ngày hội tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp năm 2024 tại Đại học Bách khoa Hà Nội (ảnh trái). Ông Nguyễn Anh Dũng - Phó Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học (Bộ GD&ĐT) (ảnh phải).
Ảnh: TG - ITN

Thay đổi mô hình quản trị đại học

- Theo ông, các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài tại Việt Nam có những lợi thế gì?

- Phần lớn chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài tại Việt Nam hiện nay sử dụng chính chương trình đào tạo của trường đối tác, với sự tham gia sâu của trường này trong công tác đảm bảo chất lượng và tham gia trực tiếp của các giảng viên nhà trường. Hơn thế nữa, quy định của pháp luật Việt Nam đối với chương trình liên kết đào tạo nước ngoài cũng chặt chẽ, rõ ràng. Cụ thể, các chương trình của trường đối tác sử dụng trong liên kết đào tạo phải được kiểm định chất lượng giáo dục ở nước sở tại hoặc cơ quan có thẩm quyền về giáo dục nước sở tại công nhận về chất lượng giáo dục (Nghị định số 86/2018/NĐ-CP).

Ngoài ra, các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài luôn nằm trong nhóm các chương trình được cơ sở đào tạo ưu tiên đầu tư, hạ tầng, cơ sở vật chất đáp ứng

yêu cầu của đối tác và chương trình đào tạo. Giảng viên chương trình này đa phần được đào tạo ở nước ngoài, có năng lực chuyên môn, trình độ ngoại ngữ tốt. Ngôn ngữ giảng dạy của chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài là ngoại ngữ, do đó khả năng sử dụng ngoại ngữ thành thạo là lợi thế cạnh tranh của sinh viên khi gia nhập thị trường lao động trong thời kỳ hội nhập toàn cầu hóa.

Bảo đảm chất lượng chương trình

- Hiện có những quy định nào về hoạt động liên kết, đào tạo với nước ngoài nhằm kiểm soát chất lượng các chương trình này?

- Có thể nói, hệ thống quy định liên quan đến liên kết đào tạo nước ngoài ở Việt Nam hiện khá toàn diện như: Luật Giáo dục đại học (sửa đổi, bổ sung năm 2018), Luật Giáo dục năm 2019, Nghị định 86/2018/NĐ-CP, Nghị định số 99/2019/NĐ-CP, Thông tư số 38/2020/TT-BGDĐT ngày 6/10/2020 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT... và nhiều văn bản khác quy

Phụ huynh tìm hiểu về chương trình đào tạo liên kết mỗi bên cấp một bằng của Viện Đào tạo Quốc tế (Học viện Tài chính). Ảnh: Sỹ Điền

định liên quan đến các điều kiện đảm bảo chất lượng để tổ chức tuyển sinh, đào tạo của một cơ sở giáo dục đại học. Các quy định này tạo hành lang pháp lý thuận lợi cho cơ sở tổ chức tuyển sinh, đào tạo các chương trình liên kết với nước ngoài.

Ngoài ra, Bộ GD&ĐT cũng có quy định để đảm bảo giám sát chất lượng đào tạo các bên liên quan như quy định về phát triển chương trình phải có ý kiến của doanh nghiệp, đơn vị sử dụng lao động, người học...;

quy chế thực hiện công khai đối với cơ sở giáo dục và đào tạo thuộc hệ thống giáo dục quốc dân, quy định rõ các nội dung phải công khai để xã hội giám sát...

Để làm tốt hơn nữa việc quản lý chất lượng chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài, Bộ GD&ĐT đang xây dựng Thông tư quy định về tuyển sinh và tổ chức đào tạo trong liên kết đào tạo với nước ngoài trình độ đại học, thạc sĩ, tiến sĩ. Có thể khẳng định, Bộ GD&ĐT đã tích cực triển khai hàng loạt

nội dung để đảm bảo chất lượng chương trình liên kết đào tạo.

- Dư luận đặt câu hỏi, khi nhiều chương trình liên kết quốc tế không được xếp hạng, hạn chế trong chất lượng tuyển sinh đầu vào, liệu có phải chúng ta thiếu quy định chi tiết về xác định chỉ tiêu, công tác tuyển sinh và quản lý, tổ chức đào tạo với chương trình này, thưa ông?

- Nghị định 86/2018/NĐ-CP quy định rõ yêu cầu đối với cơ sở được thực hiện liên kết đào tạo với nước ngoài, chương trình đào tạo, phạm vi, quy mô, tuyển sinh, kiểm tra, thi, đánh giá, công nhận hoàn thành chương trình môn học, trình độ đào tạo, tốt nghiệp đối với học viên chương trình liên kết với nước ngoài.

Sau Nghị định trên có Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học (Luật số 34), Luật Giáo dục năm 2019... Điều nhấn là đẩy mạnh tự chủ cho các trường đại học. Theo đó, các trường có nhiều thẩm quyền hơn, đặc biệt là tự chủ về chuyên môn, học thuật, trong đó có chương trình liên kết đào

"Vàng thau lẫn lộn"

Sinh viên Trường Đại học Thương mại (Hà Nội).

Ảnh: NTCC

tạo với nước ngoài. Bộ GD&ĐT cũng ban hành Thông tư số 03/2022/TT-BGDĐT ngày 18/1/2022 và Thông tư 10/2023/TT-BGDĐT ngày 28/4/2023 sửa đổi một số điều của Thông tư số 03/2022/TT-BGDĐT bao gồm quy định xác định chỉ tiêu tuyển sinh đối với các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài. Tuy nhiên, trong quá trình triển khai, một số trường phản ánh về khó khăn như: Việc xác định chỉ tiêu với giảng viên người nước ngoài tham gia giảng dạy, và/hoặc giảng viên của trường đối tác...

Thời gian tới, những nội dung này sẽ được hướng dẫn cụ thể, giúp các trường có căn cứ để xác định, tính toán nguồn lực nhằm thực hiện chương trình liên kết quốc tế bảo đảm chất lượng. Bên cạnh đó, Bộ GD&ĐT sẽ rà soát các điều kiện để khẳng định sự tham gia của cơ sở đào tạo trong chương trình liên kết quốc tế; từ đó mở rộng sức lan tỏa thông qua hoạt động của thầy, cô giáo và nhà quản lý khi tham gia chương trình này.

Cần cam kết chất lượng với người học

- Vậy Bộ GD&ĐT có giải pháp gì để khắc phục những hạn chế của một số chương trình liên kết quốc tế nhằm hóa giải nghi ngại của dư luận?

- Bộ GD&ĐT đã và đang thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ để nâng cao hơn nữa chất lượng các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài. Trong đó tiếp tục hoàn thiện hành lang pháp lý như việc xây dựng Thông tư quy định về tuyển sinh và tổ chức đào tạo trong liên kết đào tạo với nước ngoài như nêu ở trên. Quá trình xây dựng Thông tư có tổ chức nhiều hội thảo lấy ý kiến các bên liên quan.

Bên cạnh đó, tăng cường sự tham gia giám sát của các bên liên quan trong việc công khai, minh bạch, đẩy mạnh chuyển đổi số trong giáo dục đại học, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về giáo dục đại học; trong đó có liên kết đào tạo với nước ngoài. Bộ GD&ĐT cũng đang hợp tác với Hội đồng Anh xây dựng Cổng thông tin

"Vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế đang thay đổi. Do vậy, cách tiếp cận các chương trình liên kết quốc tế cũng phải thay đổi. Cơ sở giáo dục đại học trong nước có đầy đủ điều kiện lựa chọn trường đối tác uy tín để các chương trình liên kết với nước ngoài ngày càng nâng cao chất lượng", ông Nguyễn Anh Dũng nhấn mạnh.

điện tử về liên kết đào tạo nước ngoài với mục tiêu công khai, minh bạch cơ sở dữ liệu về các chương trình liên kết quốc tế được triển khai ở Việt Nam;

Đồng thời tăng cường công tác giám sát các bên liên quan đối với chất lượng chương trình liên kết đào tạo nước ngoài; thúc đẩy sự phát triển chương trình liên kết đào tạo tại Việt Nam. Mặt khác, mở rộng cơ hội kết nối giữa các trường đại học trên thế giới với trường đại học Việt Nam. Xã hội nói chung và người học nói riêng có thể dễ dàng tiếp cận, cập nhật đầy đủ, chính xác cơ sở dữ liệu về chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài đang thực hiện.

- Việc cấp bằng theo các chương trình liên kết quốc tế được kiểm soát như thế nào, thưa ông?

- Nghị định 86/2018/NĐ-CP quy định rõ về công nhận tốt nghiệp và cấp văn bằng của chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài. Theo đó: Văn bằng do cơ sở giáo dục Việt Nam cấp phải tuân thủ quy định pháp luật Việt Nam; Văn bằng do cơ sở giáo dục nước ngoài cấp phải tuân thủ quy định pháp luật nước sở tại và được cơ quan có thẩm quyền Việt Nam công nhận; trong trường hợp đồng thời cấp văn bằng của cơ sở giáo dục đại học Việt Nam và cơ sở giáo dục đại học nước ngoài thì phải tuân thủ quy định pháp luật Việt Nam và nước sở tại.

Ngoài ra, như đề cập ở trên, Bộ GD&ĐT đã và đang đẩy mạnh xây dựng Hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về giáo dục đại học để thực hiện tốt hơn nữa việc quản lý

văn bằng của học viên hoàn thành chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài; đảm bảo kiểm soát tốt toàn bộ quá trình từ đầu vào tới khi người học tốt nghiệp.

Bên cạnh đó, theo quy định tại Thông tư số 13/2021/TT-BGDĐT ngày 15/4/2021 quy định về điều kiện, trình tự, thủ tục, thẩm quyền công nhận văn bằng do cơ sở giáo dục nước ngoài cấp để sử dụng tại Việt Nam, các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài thực hiện sau khi Luật số 34 có hiệu lực, người học sẽ không phải thực hiện thủ tục công nhận văn bằng; bằng cấp chương trình liên kết đào tạo được mặc nhiên công nhận tại Việt Nam.

- Mùa tuyển sinh đại học năm 2024 đã bắt đầu, ông có tư vấn gì với thí sinh về lựa chọn chương trình liên kết quốc tế, tránh "vàng thau lẫn lộn" và "tiền mất tật mang"?

- Hiện hệ thống văn bản quy phạm quy định về hoạt động liên kết đào tạo với nước ngoài tương đối đầy đủ; cơ sở giáo dục đại học thực hiện nghiêm túc việc công khai thông tin về các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài do đơn vị thực hiện. Do vậy, người học cần chủ động tìm hiểu thông tin tại các website chính thống của cơ sở đào tạo mà mình quan tâm.

Như tôi đã đề cập ở phần trên, trong năm 2024 Bộ GD&ĐT và Hội đồng Anh sẽ hoàn thiện việc xây dựng Cổng thông tin điện tử về các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài tại Việt Nam. Trên cơ sở nguồn thông tin chính thống, ứng viên và những người quan tâm có thể nghiên cứu, so sánh và lựa chọn chương trình liên kết nào phù hợp với năng lực, mong muốn của bản thân để theo học. Tôi tin thế hệ trẻ ngày nay sẽ có sự nhanh nhạy, thông minh và tính chủ động cao để đưa ra quyết định của mình.

- Xin cảm ơn ông!

HẢI MINH
(Thực hiện)

Từ trải nghiệm của bản thân, anh Cừ nhận thấy, nếu những cuốn sách hay đến được với những người khuyết tật, kém may mắn thì rất nhiều trong số họ sẽ không còn cảm giác là người “bỏ đi”. Còn sống thì dù hình hài thế nào, bằng cách này hay cách khác đều có thể cống hiến cho xã hội.

Hà Cừ bọc bạch, từ khi có tủ sách “Không gian đọc Hy vọng”, cuộc đời anh bước sang một trang mới. Anh có nhiều bạn bè để chia sẻ mọi tâm tư, nguyện vọng trong cuộc sống.

Cũng nhờ sách mà cuộc sống của Đỗ Hà Cừ thay đổi từ một người khuyết tật nằm liệt giường. Bây giờ anh có thể tự tin vào bản thân tự cải thiện được cuộc sống. “Tôi nghĩ rằng ở Việt Nam có gần 7 triệu người khuyết tật họ cũng sẽ có ước mơ cải thiện cuộc sống của họ như tôi”, Hà Cừ nói.

Anh cho biết, cái tên “Không gian đọc Hy vọng” mang ý nghĩa là những người đến với không gian đọc thì hy vọng sẽ đạt được những hoài bão và ước mơ của mình.

Ban đầu chỉ từ một tủ sách cá nhân với 300 cuốn sách. Bằng tâm huyết và khát khao đưa sách tới mọi người, năm 2018, anh Cừ mạnh dạn thành lập CLB “Không gian đọc Hy vọng” với vai trò là chủ nhiệm CLB.

Trong năm 2019, CLB có khoảng 8.000 lượt mượn của bạn đọc mỗi năm và có tới hơn 900 độc giả đã đăng ký mượn thường xuyên. Hàng tuần có khoảng hơn 20 độc giả đến đọc và mượn sách.

Hiện CLB đã có 33 tủ sách thành viên trong cả nước, chủ yếu do người khuyết tật quản lý với trên 4.000 đầu sách khác nhau, phục vụ cho hơn 1.000 độc giả đến đăng ký mượn đọc thường xuyên. Bên cạnh đó, luôn có 4.000 đầu sách để luân chuyển đi các Không gian đọc trong và ngoài CLB.

Anh cho biết, để quyền góp được số sách như hiện nay, anh phải viết email đi xin khắp nơi, từ các công ty sách, đến các nhà xuất bản, các nhà hảo tâm, rồi dẫn mọi người cũng biết đến và chuyển sách đến cho thư viện.

Hàng ngày anh Cừ cập nhật thông tin của các tủ sách, uốn nắn, theo dõi và chia sẻ thông tin hữu ích để các tủ sách hoạt động hiệu quả nhất có thể.

Ngồi sát bên, bà Sơn mỉm cười: “Lúc đầu, chúng tôi cứ ngỡ con mở không gian đọc chỉ để thỏa mãn niềm đam mê đọc sách của bản thân, nhưng sau Cừ vận động được nhiều sách, con lại muốn cho những người khuyết tật khác có niềm vui như mình, tôi rất phần khởi”.

Lúc mới bắt đầu, anh Cừ đã gặp rất nhiều khó khăn trong vấn đề quản lý cũng như kinh phí để duy trì không gian đọc. Nhưng nhờ sự giúp đỡ của gia đình và sự ủng hộ của các mạnh thường quân, đặc biệt là các cơ quan chức năng và chính quyền địa phương nên “Không gian đọc Hy vọng” của anh cũng dần hoạt động ổn định.

Chơi cùng các bạn trong “Không gian đọc Hy vọng” đã trở thành một thói quen của cô bé (10 tuổi) Vũ Phương Bảo Ngân, phường Trần Lâm, TP Thái Bình.

“Con thường đến đây mỗi

tuần 3 lần, từ khi biết tới tủ sách này con không cần mua nhiều sách nữa, con có thể đến đây sử dụng sách thường xuyên hơn, được trò chuyện với bác Hà Cừ giúp con thêm yêu quý và trân trọng cuộc đời hơn”, Bảo Ngân nói.

Trực thuộc CLB “Không gian đọc Hy vọng”, nhằm hình thành và phát triển thói quen ở trẻ em có độ tuổi từ 3 - 12 tuổi, CLB “Hành trình sách và trẻ thơ” đã được thành lập và đi vào hoạt động thử nghiệm từ đầu tháng 4/2024.

Ngoài hoạt động đọc sách, các bé được trải nghiệm các hoạt động ngoài trời, phát

triển các hoạt động sau đọc... đã được đông đảo phụ huynh nhiệt tình hưởng ứng, thời gian tới CLB “Hành trình sách và trẻ thơ” sẽ được nhân rộng ra các địa phương nơi đứng chân của các tủ sách thành viên CLB “Không gian đọc Hy vọng”.

Nhân lên những hy vọng

Ước mơ của anh Đỗ Hà Cừ là tiếp tục hỗ trợ các bạn khuyết tật mở không gian đọc trên mọi miền Tổ quốc và tự tạo cho mình một việc làm có thu nhập để sau này tự lo cho cuộc sống khi bố mẹ tuổi đã xế chiều, xa hơn Cừ muốn trở thành một nhà thơ đem những vần thơ hay đến với bạn đọc.

Đề bắt đầu, anh Cừ động viên các bạn trẻ khuyết tật vượt qua rào cản, tự ti, mặc cảm. Sau đó, anh nhờ các tình nguyện viên hướng dẫn họ kỹ năng viết email xin sách, quản lý tủ sách, truyền thông sách... và tiến tới buổi lễ khai trương thành viên mới của CLB.

Hiệu ứng lan tỏa, niềm tin khơi dậy, những tủ sách hồng lần lượt ra đời do các bạn trẻ khuyết tật quản lý như: Niềm Tin, Ánh Sáng, Ước Mơ, Vươn Xa, Nơi dừng chân của bạn... nằm rải rác ở khắp các tỉnh, thành phố.

Mỗi dịp khai trương thêm một không gian đọc, anh Cừ lại gửi khoảng 300 đầu sách đến làm quà chúc mừng và lại cùng mẹ lặn lội hàng trăm km tới dự.

Ngày 10/3/2024 tủ sách thứ 33 được khai trương mang tên “Không gian đọc hạnh phúc” tại xã Đông Phương, huyện Đông Hưng (Thái Bình) do anh Nguyễn Đức Điền (44 tuổi) làm chủ thư.

“Giống như Hà Cừ, tôi bị khuyết tật vận động bẩm sinh liệt cả 2 chân. Tưởng chừng như tôi sẽ trở thành người bỏ đi nhưng được sự hỗ trợ của Hà Cừ tôi đã tìm đến sách. Từ đó, niềm vui và tình yêu cuộc sống của tôi đã quay trở lại”, anh Diễn nói.

Không chỉ dừng lại ở hỗ trợ mở các không gian đọc, anh Cừ còn thường xuyên tổ chức các cuộc thi review, hùng biện về sách và chương trình Tết sách thường niên để truyền thông cho những cuốn sách hay.

Bên cạnh đó, anh khát khao mở được kênh YouTube để tuyên truyền văn hóa đọc và có thể có thêm thu nhập cho bản thân cũng như góp phần duy trì, phát triển hoạt động của CLB “Không gian đọc Hy vọng”.

Anh Đỗ Hà Cừ bên mẹ là cô Nguyễn Thị Kim Sơn.

Mô hình làm việc độc đáo dành cho người tự kỷ

■ NHẬT HA

Dự án Vietnam's Autism Projects (VAPs) được sáng lập bởi anh Nguyễn Đức Trung, là mô hình kinh tế tạo công ăn việc làm bền vững giúp người tự kỷ có khả năng nuôi sống bản thân cũng như tạo giá trị cho cộng đồng.

Mọi quy trình đều được nhân viên ghi chép lại cẩn thận, rõ ràng (ảnh trái). Trong quá trình làm việc, đôi khi các nhân viên không tránh khỏi sự sai sót, song họ luôn cố gắng để hoàn thành công việc (ảnh phải).

Giao họ vụng cho người tự kỷ

Rối loạn tự kỷ (Autism spectrum disorder) là một tình trạng ngôn ngữ, nhận thức, cảm giác cùng với hành vi bị rối loạn, suy yếu. Theo Tổng cục Thống kê (Bộ Kế hoạch và Đầu tư), số người mắc rối loạn tự kỷ ở Việt Nam đang có xu hướng tăng với khoảng 1 triệu người (trong tổng số 6,2 triệu người khuyết tật từ 2 tuổi trở lên); trẻ tự kỷ chiếm khoảng 1% số trẻ được sinh ra hằng năm.

Nguyên nhân của tự kỷ là do rối loạn phát triển hệ thần kinh ở não, do một số gen bất thường làm thay một cấu trúc ở các bộ phận như tiểu não, thùy trán, thùy thái dương, sinh hóa thần kinh không được bình thường... Từ đó, người mắc gặp rất nhiều khó khăn trong cuộc sống, từ học tập cho đến sinh hoạt, làm việc.

Theo thống kê của ngành Giáo dục Hà Nội, tự kỷ là dạng khuyết tật có tỷ lệ cao nhất trong trường học, trẻ tự kỷ chiếm 30% số trẻ khuyết tật học đường. Tuy nhiên, đây mới chỉ là số liệu chưa đầy đủ bởi còn rất nhiều trẻ rối loạn tự kỷ dù đã đến tuổi

nhưng không thể tới trường học. Trong khi đó, chưa có chương trình giáo dục riêng biệt, thiếu hụt nguồn giáo viên có chuyên môn, kỹ năng chuyên biệt để phục vụ chương trình giáo dục và đào tạo cho người tự kỷ. Chính vì vậy, hiện nay người tự kỷ ở độ tuổi trưởng thành gần như không có cơ hội việc làm.

Chị Đỗ Quỳnh Trang (38 tuổi, quận Hoàng Mai, Hà Nội) là một phụ huynh có con mắc rối loạn tự kỷ. Chị Quỳnh Trang chia sẻ: "Dù gia đình luôn rất nỗ lực tìm kiếm cơ hội cho con, song việc con hòa nhập với cộng đồng hoàn toàn, có một công việc ổn định để có nguồn thu nhập là rất khó. Vì thế, tôi luôn đau đầu. Mẫu thuẫn là ở chỗ tôi không thể theo con cả đời được song chỉ có bố mẹ mới có thể luôn kiên nhẫn đồng hành và yêu thương con vô điều kiện. Nếu bố mẹ không còn thì không biết con phải làm gì để tự lo cho bản thân?", chị Trang nén tiếng thở dài.

Thấu hiểu nỗi trăn trở, lo lắng của những gia đình có con là người tự kỷ, anh Nguyễn Đức Trung (quận Cầu Giấy, Hà Nội) đã

thành lập một công ty đặc biệt và nhân sự là chính những người mắc chứng tự kỷ. Ở nước ta đã có những dự án nhỏ mang tính thiện nguyện, hỗ trợ cộng đồng hoặc tạo ra không gian cho trẻ tự kỷ kết nối với nhau. Tuy nhiên, để hướng tới đào tạo việc làm tự chủ, tạo điều kiện cho người tự kỷ có thêm thu nhập bằng chính sức lao động của mình thì dự án kinh tế Vietnam's Autism Projects (VAPs) do anh Nguyễn Đức Trung sáng lập là mô hình đầu tiên tại Việt Nam.

Chia sẻ về cơ duyên gắn bó với công ty đặc biệt này, anh Trung cho biết: "Tôi đã nghiên cứu rất sâu về các mô hình kinh tế trên thế giới, từ giáo dục đặc biệt, y tế, hướng nghiệp, lao động... cũng như những khía cạnh về tâm lý của người tự kỷ. Tôi rất bất ngờ khi nhận ra các bạn tự kỷ vẫn có thể nhận thức và lao động được, tuy nhiên cần được hỗ trợ, tạo môi trường đặc biệt để phát triển. Vậy mà ở Việt Nam lại chưa có đơn vị nào. Đây chính là tiền đề thúc tôi thành lập công ty VAPs".

Nhân sự đặc biệt của công ty "hạnh phúc"

Theo nhà sáng lập Nguyễn Đức Trung, dự án VAPs ra đời nhằm tạo ra việc làm, tuyển dụng... dành cho người tự kỷ. Mục tiêu của dự án là xây dựng các mô hình kinh tế thí điểm nhằm nâng cao nhận thức về tự kỷ tại nước ta thông qua các mô hình kinh tế, đồng thời tạo ra môi trường làm việc chuyên nghiệp cho các bạn. Dự án tạo công ăn việc làm bền vững để người tự kỷ tự nuôi sống bản thân cũng như tạo giá trị cho cộng đồng được triển khai cách đây 8 năm. Trải qua vô số khó khăn, nhiều lần thất bại, hiện nay công ty đã có những "quả ngọt".

Công ty VAPs đang có trụ sở tại phố Mai Anh Tuấn với 8 nhân viên trực tiếp vận hành là người tự kỷ. Công ty là căn nhà nhỏ ba tầng gồm nhà hàng pizza, thư viện và siêu thị tích hợp. Mỗi tầng đều có nhân viên phụ trách riêng, người làm nhà hàng, người trông coi hiệu sách, người phục vụ đón tiếp khách, người kiểm kho, thu ngân... Ai cũng được tham gia lao động và góp vai trò quan trọng trong dự án.

Ngoài những việc được phân công, các nhân viên tại VAPs đều được anh Trung hướng dẫn các kỹ năng cơ bản trong kinh doanh như tính toán giá tiền, sử dụng các thiết bị máy móc. Anh Trung luôn thấu hiểu, kiên nhẫn, nhẹ nhàng với tất cả nhân viên để họ có môi trường làm việc vừa chuyên nghiệp vừa thoải mái.

Anh Lê Hưng (22 tuổi) được anh Trung tin tưởng giao vai trò bếp trưởng của nhà hàng "Hạnh phúc" - một trong những mô hình kinh doanh VAPs. Dù gặp hạn chế về giao tiếp, song Hưng luôn cẩn thận và tỉ mỉ, theo đúng quy trình công việc. Anh Hưng có khả năng quan sát tốt, khi thấy khách hàng loay hoay hay gặp khó khăn, bếp trưởng lập tức ra hỗ trợ cất bánh, rót nước để đảm bảo khách hàng có được trải nghiệm tốt.

Quy trình tiếp đón và phục vụ tại nhà hàng được anh Trung điều phối, phân công tỉ mỉ và rõ ràng. Chịu trách nhiệm phục vụ đồ uống cho khách hàng là anh Nguyễn Quang Anh (21 tuổi, Hà Nội). Hàng ngày, Quang Anh đều tự bắt xe buýt từ nhà tới chỗ làm - một điều tưởng như

Mô hình làm việc độc đáo dành cho người tự kỷ

■ NHẬT HA

Dự án Vietnam's Autism Projects (VAPs) được sáng lập bởi anh Nguyễn Đức Trung, là mô hình kinh tế tạo công ăn việc làm bền vững giúp người tự kỷ có khả năng nuôi sống bản thân cũng như tạo giá trị cho cộng đồng.

Mọi quy trình đều được nhân viên ghi chép lại cẩn thận, rõ ràng (ảnh trái). Trong quá trình làm việc, đôi khi các nhân viên không tránh khỏi sự sai sót, song họ luôn cố gắng để hoàn thành công việc (ảnh phải).

Giao họ vọng cho người tự kỷ

Rối loạn tự kỷ (Autism spectrum disorder) là một tình trạng ngôn ngữ, nhận thức, cảm giác cùng với hành vi bị rối loạn, suy yếu. Theo Tổng cục Thống kê (Bộ Kế hoạch và Đầu tư), số người mắc rối loạn tự kỷ ở Việt Nam đang có xu hướng tăng với khoảng 1 triệu người (trong tổng số 6,2 triệu người khuyết tật từ 2 tuổi trở lên); trẻ tự kỷ chiếm khoảng 1% số trẻ được sinh ra hằng năm.

Nguyên nhân của tự kỷ là do rối loạn phát triển hệ thần kinh ở não, do một số gen bất thường làm thay một cấu trúc ở các bộ phận như tiểu não, thùy trán, thùy thái dương, sinh hóa thần kinh không được bình thường... Từ đó, người mắc gặp rất nhiều khó khăn trong cuộc sống, từ học tập cho đến sinh hoạt, làm việc.

Theo thống kê của ngành Giáo dục Hà Nội, tự kỷ là dạng khuyết tật có tỷ lệ cao nhất trong trường học, trẻ tự kỷ chiếm 30% số trẻ khuyết tật học đường. Tuy nhiên, đây mới chỉ là số liệu chưa đầy đủ bởi còn rất nhiều trẻ rối loạn tự kỷ dù đã đến tuổi

nhưng không thể tới trường học. Trong khi đó, chưa có chương trình giáo dục riêng biệt, thiếu hụt nguồn giáo viên có chuyên môn, kỹ năng chuyên biệt để phục vụ chương trình giáo dục và đào tạo cho người tự kỷ. Chính vì vậy, hiện nay người tự kỷ ở độ tuổi trưởng thành gần như không có cơ hội việc làm.

Chị Đỗ Quỳnh Trang (38 tuổi, quận Hoàng Mai, Hà Nội) là một phụ huynh có con mắc rối loạn tự kỷ. Chị Quỳnh Trang chia sẻ: "Dù gia đình luôn rất nỗ lực tìm kiếm cơ hội cho con, song việc con hòa nhập với cộng đồng hoàn toàn, có một công việc ổn định để có nguồn thu nhập là rất khó. Vì thế, tôi luôn đau đầu. Mẫu thuẫn là ở chỗ tôi không thể theo con cả đời được song chỉ có bố mẹ mới có thể luôn kiên nhẫn đồng hành và yêu thương con vô điều kiện. Nếu bố mẹ không còn thì không biết con phải làm gì để tự lo cho bản thân?", chị Trang nén tiếng thở dài.

Thấu hiểu nỗi trăn trở, lo lắng của những gia đình có con là người tự kỷ, anh Nguyễn Đức Trung (quận Cầu Giấy, Hà Nội) đã

thành lập một công ty đặc biệt và nhân sự là chính những người mắc chứng tự kỷ. Ở nước ta đã có những dự án nhỏ mang tính thiện nguyện, hỗ trợ cộng đồng hoặc tạo ra không gian cho trẻ tự kỷ kết nối với nhau. Tuy nhiên, để hướng tới đào tạo việc làm tự chủ, tạo điều kiện cho người tự kỷ có thêm thu nhập bằng chính sức lao động của mình thì dự án kinh tế Vietnam's Autism Projects (VAPs) do anh Nguyễn Đức Trung sáng lập là mô hình đầu tiên tại Việt Nam.

Chia sẻ về cơ duyên gắn bó với công ty đặc biệt này, anh Trung cho biết: "Tôi đã nghiên cứu rất sâu về các mô hình kinh tế trên thế giới, từ giáo dục đặc biệt, y tế, hướng nghiệp, lao động... cũng như những khía cạnh về tâm lý của người tự kỷ. Tôi rất bất ngờ khi nhận ra các bạn tự kỷ vẫn có thể nhận thức và lao động được, tuy nhiên cần được hỗ trợ, tạo môi trường đặc biệt để phát triển. Vậy mà ở Việt Nam lại chưa có đơn vị nào. Đây chính là tiền đề thôi thúc tôi thành lập công ty VAPs".

Nhân sự đặc biệt của công ty "hạnh phúc"

Theo nhà sáng lập Nguyễn Đức Trung, dự án VAPs ra đời nhằm tạo ra việc làm, tuyển dụng... dành cho người tự kỷ. Mục tiêu của dự án là xây dựng các mô hình kinh tế thí điểm nhằm nâng cao nhận thức về tự kỷ tại nước ta thông qua các mô hình kinh tế, đồng thời tạo ra môi trường làm việc chuyên nghiệp cho các bạn. Dự án tạo công ăn việc làm bền vững để người tự kỷ tự nuôi sống bản thân cũng như tạo giá trị cho cộng đồng được triển khai cách đây 8 năm. Trải qua vô số khó khăn, nhiều lần thất bại, hiện nay công ty đã có những "quả ngọt".

Công ty VAPs đang có trụ sở tại phố Mai Anh Tuấn với 8 nhân viên trực tiếp vận hành là người tự kỷ. Công ty là căn nhà nhỏ ba tầng gồm nhà hàng pizza, thư viện và siêu thị tích hợp. Mỗi tầng đều có nhân viên phụ trách riêng, người làm nhà hàng, người trông coi hiệu sách, người phục vụ đón tiếp khách, người kiểm kho, thu ngân... Ai cũng được tham gia lao động và góp vai trò quan trọng trong dự án.

Ngoài những việc được phân công, các nhân viên tại VAPs đều được anh Trung hướng dẫn các kỹ năng cơ bản trong kinh doanh như tính toán giá tiền, sử dụng các thiết bị máy móc. Anh Trung luôn thấu hiểu, kiên nhẫn, nhẹ nhàng với tất cả nhân viên để họ có môi trường làm việc vừa chuyên nghiệp vừa thoải mái.

Anh Lê Hưng (22 tuổi) được anh Trung tin tưởng giao vai trò bếp trưởng của nhà hàng "Hạnh phúc" - một trong những mô hình kinh doanh VAPs. Dù gặp hạn chế về giao tiếp, song Hưng luôn cẩn thận và tỉ mỉ, theo đúng quy trình công việc. Anh Hưng có khả năng quan sát tốt, khi thấy khách hàng loay hoay hay gặp khó khăn, bếp trưởng lập tức ra hỗ trợ cất bánh, rót nước để đảm bảo khách hàng có được trải nghiệm tốt.

Quy trình tiếp đón và phục vụ tại nhà hàng được anh Trung điều phối, phân công tỉ mỉ và rõ ràng. Chịu trách nhiệm phục vụ đồ uống cho khách hàng là anh Nguyễn Quang Anh (21 tuổi, Hà Nội). Hàng ngày, Quang Anh đều tự bắt xe buýt từ nhà tới chỗ làm - một điều tưởng như

Quy trình tiếp đón, phục vụ khách ở nhà hàng rất chín chu, chuyên nghiệp.

đơn giản nhưng lại là một khó khăn đối với nhiều người tự kỷ. Trong suốt quá trình xếp bàn, hướng dẫn khách hàng, Quang Anh luôn vui vẻ, lạc quan và đặc biệt bạn trẻ này có khả năng giao tiếp tốt. Nhân viên này cho biết, mình rất yêu lao động, có những ngày dù ốm nhưng vẫn muốn tới công ty để được gặp gỡ mọi người.

"Mọi người xung quanh bảo, từ khi đi làm mình trưởng thành hơn, không còn hay cáu gắt như trước nữa. Ba mẹ cũng rất hạnh phúc khi thấy mình có việc làm", Quang Anh tự hào nói.

Anh Trung chia sẻ, mỗi bạn nhân viên tại công ty đều có những điểm mạnh riêng, cần tạo quy định về kỷ luật lao động để các nhân viên được làm việc thường xuyên và liên tục. Tuy không dễ dàng nhưng anh luôn cố gắng kết nối các nhân viên, tạo điều kiện cho mỗi cá nhân được giao lưu, tiếp xúc với khách hàng để các bạn cảm thấy mình đang được sống và làm việc như tất cả mọi người.

Anh Nguyễn Đức Trung trải lòng, anh luôn kiên trì với lựa chọn của mình, mong muốn tiếp thêm niềm tin cho các bậc phụ huynh có con mắc rối loạn tự kỷ. Đồng thời, anh khao khát các

doanh nghiệp khi nhìn thấy những thành công bước đầu của VAPs, sẽ có cơ sở để phát triển những chương trình về nghề nghiệp bền vững cho người tự kỷ. Anh cho rằng, nhiều người có cơ sở vật chất, có điều kiện, và có ý muốn giúp đỡ nhưng không biết làm thế nào. "Để giúp đỡ, chúng ta phải hiểu được họ cần gì, chứ không phải đơn thuần cho tiền hay ủng hộ", anh Trung cho biết.

Chị Thái Phương Linh (26 tuổi, quận Đống Đa, Hà Nội) là khách hàng biết tới mô hình kinh doanh đặc biệt này qua các nền tảng mạng xã hội, chị đã cùng bạn bè tới trải nghiệm và cảm thấy rất bất ngờ vì sự chuyên nghiệp của nhân viên. Chị Phương Linh cho biết: "Ban đầu mình tới đây một phần vì tò mò, một phần cũng nghĩ VAPs giống như một tổ chức thiện nguyện. Thế nhưng sau buổi trải nghiệm, mình đã thay đổi hoàn toàn góc nhìn về người tự kỷ. Các bạn nhân viên rất tự tin, nhiệt tình và lạc quan". Qua đó, chị Phương Linh muốn nhắn nhủ tới cộng đồng rằng nên có cái nhìn bao dung hơn với người tự kỷ, họ vẫn có thể trở thành một người lao động bình thường, hòa nhập với xã hội.

Ấp ủ ước mơ lan tỏa mô hình

Theo GS.TS Nguyễn Thanh Liêm, người đã có hơn 15 năm gắn bó với trẻ tự kỷ thì cho tới nay chưa có phương pháp nào chữa khỏi hẳn được căn bệnh tự kỷ. Tất cả phương pháp điều trị đều nhằm tới mục đích giúp cho người tự kỷ có được kỹ năng sống cần thiết nhất.

Tuy hiện nay, có một vài người tự kỷ có tài năng xuất chúng nhưng những người đó thường ở dạng bệnh nhẹ, ở thể tự kỷ chức năng cao Asperger. Đây được coi là những người sở hữu năng khiếu đặc biệt, tuy nhiên chiếm số lượng rất ít.

Chính vì vậy, hiện nay có nhiều trung tâm "thổi phồng" về việc muốn huấn luyện trẻ tự kỷ thành thiên tài, đó là một câu chuyện hoang đường. Việc chúng ta nên hướng tới là giúp người tự kỷ có được các kỹ năng sống cần thiết để có cuộc sống độc lập. Nếu có thể thì dạy cho người tự kỷ học được nghề đơn giản để kiếm sống.

Theo các chuyên gia, người tự kỷ có một số kỹ năng rất phù hợp với một số vị trí công việc nhất định, với khả năng hoàn thành công

Anh Nguyễn Đức Trung (thứ 2 từ trái sang) và nhân viên của mô hình kinh tế VAPs.

việc tốt và chất lượng cao. Họ có khả năng tập trung rất tốt vào các chi tiết, phù hợp với công việc mang tính tuần tự, có thời gian và công thức thực hiện rõ ràng. Điều này đã được Giám đốc Nguyễn Đức Trung xác nhận qua 8 năm điều hành dự án mô hình kinh tế mô VAPs.

Theo anh Đức Trung, người tự kỷ không có khả năng nhảy bèn và linh hoạt như chúng ta song xét theo một khía cạnh khác thì đây lại là điểm mạnh bởi họ luôn tư duy theo kiểu rập khuôn. Đơn cử trong quá trình làm việc, người tự kỷ luôn hành động theo đúng quy trình tuần tự và đầy đủ, không bỏ qua bước nào. Những nhân viên tại VAPs được anh

Trung tự hào khen ngợi rằng họ rất trung thực, không bao giờ cả thèm chóng chán hay đòi hỏi vô lý.

Chia sẻ về dự định phát triển mô hình kinh tế VAPs, anh Trung cho biết sắp tới sẽ triển khai và đưa dự án đi vào hoạt động. Bên cạnh đó, mong muốn lớn nhất của anh là thí điểm thật chắc chắn và thành công trước khi nhân rộng mô hình tới 63 tỉnh, thành nhằm giúp đỡ người tự kỷ trên cả nước được đào tạo, định hướng có công việc bền vững, làm chủ cuộc sống; đồng thời góp phần nâng cao nhận thức, sự hiểu biết, quan tâm của xã hội dành cho người tự kỷ.

Tình yêu vượt qua "bóng đêm sổ phận"

■ BẢO HÂN - LONG NGHĨA

Nhiều năm qua, chuyện tình của ông Bùi Doãn Thụ (73 tuổi) và bà Trịnh Thị Mai (71 tuổi), ở phố An Dương, phường Yên Phụ, quận Tây Hồ, Hà Nội, được người dân nơi đây ví von là cổ tích giữa đời thường. Họ cảm phục, xúc động trước tình yêu thương mà cả cặp vợ chồng này trao cho nhau.

"Anh phải cưới em đây nhé!"

Năm 3 tuổi, ông Thụ mắc bệnh sỏi bị chuyển biến nặng khiến đôi mắt mờ dần. Dù gia đình dốc sức chạy chữa nhưng tình trạng bệnh vẫn không thuyên giảm. Qua từng năm, đôi

mắt ông không còn nhìn thấy gì nữa.

Năm lên 18 tuổi, ông được gia đình đăng ký sinh hoạt tại câu lạc bộ người khiếm thị.

Còn bà Mai, năm 22 tuổi, sau một trận ốm hai mắt bà cũng không nhìn thấy gì. Đến bệnh viện, bà được chẩn đoán liệt dây thần kinh số 7, hồng võng mạc tận bên trong đáy mắt. Sau này, dù đã trải qua 3 - 4 lần phẫu thuật tại Bệnh viện Mắt Trung ương nhưng thị lực của bà vẫn không thể cứu

vãn được. Qua lời giới thiệu của người quen, bà Mai đến sinh hoạt tại câu lạc bộ khiếm thị.

Cũng tại đây, ông Thụ chủ động kết bạn với bà Mai rồi tìm hiểu, hỏi thăm về hoàn cảnh gia đình nhau. "Anh/em ở đâu?" là câu hỏi mộc mạc đầu tiên hai ông bà nói với nhau, mở ra một câu chuyện tình đẹp và đáng ngưỡng mộ. Không hẹn hò lãng mạn, không hoa, không quà, ông Thụ cứ dắt tay bà Mai, chồng thêm cái gậy đi cùng nhau khắp phố phường Hà Nội...

Hơn 1 năm quen nhau, lúc này bà Mai đã có tình cảm với ông Thụ, nhưng mãi không thấy ông Thụ ngỏ ý về chuyện ràng buộc tình cảm, bà Mai mới nói: "Nếu anh xác định hôn nhân, thì về nói chuyện với bố mẹ em. Còn không, chúng ta vẫn là bạn, em còn tính đi hướng khác".

Thụ vốn ít nói, lại không giỏi thể hiện tình cảm, càng không biết cách "tán gái", khi nghe bà Mai nói vậy, ông lúng túng một hồi lâu rồi quay sang ôm chặt lấy bà Mai. Lúc sau bà Mai đẩy ông Thụ ra rồi nói "anh phải cưới em đây nhé". Dù không có một lời tỏ tình chính thức nào, nhưng bà Mai thấu hiểu được sự chân thành của người đàn ông này.

Hôm sau, ông Thụ xuống nhà bà Mai thưa chuyện, nhưng hai bên gia đình không muốn tác hợp cho họ, chuyện tình rơi vào những rào cản khó khăn. Mẹ bà Mai xót phận con gái vốn đã mù, giờ mà lại lấy người mù nữa thì cuộc sống sau này sẽ vất vả gặp bội lần. Biết được bố mẹ bà Mai không thích mình, nên ngày nào

ông Thụ cũng đến để bày tỏ sự chân thành. Nước chảy đá mềm, sau rồi bố mẹ bà Mai cũng đồng ý.

"Có lần tôi xuống nhà bà Mai thì gặp một thanh niên khác (cũng bị mù) được gia đình đưa đến để giới thiệu cho bà Mai, nhưng khi gia đình kia thấy tôi với bà Mai gần gũi và nói chuyện thân thiết quá nên họ đã tự rút lui. Nếu hồi đó tôi không kiên trì thì có lẽ giờ bà Mai đã là vợ người ta rồi", vừa nói ông Thụ vừa quay sang cầm tay vợ rồi nở nụ cười tươi rói.

"Lúc nhỏ tôi mặc cảm, tự ti mất hết niềm tin vào cuộc sống, sống khép kín, thu mình trong vỏ bọc. Đến khi trưởng thành, bản thân tôi chưa bao giờ dám nghĩ sẽ yêu ai và có một ai đó chấp nhận lấy một người mù như tôi", ông Thụ khẽ khàng tâm sự.

Cam kết tự làm chủ cuộc đời mình

Trong thâm tâm, bà Mai hình dung người yêu mình khỏe mạnh, hiền lành và chịu khó, lại xuất thân từ gia đình nề nếp, nên sẵn lòng "trao thân gửi phận". Dù có nhiều người thăm thích, nhưng bà Mai vẫn chọn ông Thụ là bến đỗ cuối cùng để gắn bó.

Tình yêu 4 - 5 năm bên bĩ cuối cùng đã đơm hoa kết trái bằng một đám cưới giản đơn vào năm 1983. Vài người đại diện hai gia đình, đón đưa dâu bằng xe buýt. Không hoa, không ảnh cưới, chỉ có mỗi bánh pháo để lúc cô dâu về nhà chồng đốt cho tung bừng. Cả hai cùng mặc sơ mi trắng, nắm tay nhau bước vào lễ đường. Bà Mai nghẹn ngào hứa với mẹ "Từ nay sướng khổ, con sẽ tự chịu".

Về chung nhà, hai vợ chồng chịu khó làm ăn, mưu sinh bằng nhiều nghề

Ông Thụ, bà Mai được tổ chức đám cưới tập thể cùng các cặp đôi khiếm thị khác, do một tổ chức từ thiện tài trợ.

như làm tấm, làm nhựa, bán chổi theo chương trình của Hội người mù. Mỗi tháng, hai ông bà kiểm lãi được mấy chục nghìn, đưa cho mẹ chồng đóng gạo. Bên nhau gần 40 năm, cặp vợ chồng vẫn xưng “anh – em” ngọt ngào.

Tuy vậy cuộc sống của vợ chồng cũng có lúc “cái bát va nhau”. Những lúc ấy, bà Mai thường là người nhường, mềm mỏng xuống nước trước. Bà hiểu, vợ chồng nào cũng có lúc cơm không lành, canh không ngọt, điều quan trọng là phải biết cách cư xử sao cho cuộc sống nhẹ nhàng, để tiếp tục thắp ngọn lửa hạnh phúc sau mỗi lần hôn dỗi.

Năm 1986, bà Mai sinh con gái và đặt tên là Bùi Thị Thu Thủy. Do không có điều kiện kinh tế và khả năng chăm sóc trẻ thơ bị hạn chế, hai ông bà quyết định không sinh thêm. Sau sinh, bà về nhà mẹ đẻ ở 1 - 2 tháng để chăm con cứng cáp hơn. Cứ cách 1 - 2 tuần, ông Thụ lại bắt xe buýt từ An Dương xuống Hà Đông thăm vợ con cho vui bớt nỗi nhớ nhưng,

“Ngày đó tôi vẫn bế ẵm và cho con ăn uống được. Làm dâu mấy chục năm nay nhưng tôi vẫn cơm nước, đi chợ lo nấu ăn cho gia đình nhà chồng đủ đầy. Mọi vật dụng trong nhà được tôi cất gọn gàng, thuộc lòng vị trí nên rất dễ lấy sử dụng”, bà Mai kể.

Khi Thủy lớn lên, bà Mai là người đi học phụ huynh, nghe cô giáo khen con gái thông minh, học giỏi, bà hạnh phúc vô cùng, đi khoe khắp xóm. Chị Thủy sau này học trung cấp, rồi tốt nghiệp cao đẳng kế toán, hiện có công việc ổn định tại một nhà sách. Chị kết hôn và có hai con (1 trai, 1 gái) dọn về sống cùng bố mẹ tại phố An Dương.

“Cuộc sống của tôi từ bé rất thiệt thòi, không được bố mẹ chở đi chơi, ngày lễ cũng không có quà. Nhưng chính những điều thiệt thòi đó giúp tôi trưởng thành hơn, có ý thức và trách nhiệm với bố mẹ”, chị Thủy nói và cho biết, rất ngưỡng mộ và nể phục tình yêu lẫn tinh thần vượt khó của bố mẹ. Dù cuộc sống vất vả, hai ông bà vẫn luôn vì con vì cháu, giữ gìn sức khỏe và tự kiếm tiền, hạn chế phiền hà, ảnh hưởng không tốt đến cuộc sống các con.

Với người bình thường thì việc nội trợ, chăm con đã khó và vất rồi nhưng với một người khiếm thị như bà Mai thì công việc trên càng khó

gấp bội lần nhưng bà vẫn vui vẻ vượt qua.

Không phụ thuộc vào con cái

Chị Thủy nhớ lại hồi Tết Nguyên đán, bố mẹ đều mắc Covid-19, riêng mẹ chị bị nặng, phải đưa đi bệnh viện điều trị. Bất chấp nguy cơ lây nhiễm, chị xin vào bệnh viện chăm mẹ. Suốt nửa tháng, chị như người “điều dưỡng”, tận tụy nâng giắc chăm sóc mẹ. Tuy vất vả, nhưng chị Thủy nói “việc tôi làm chưa thấm gì so với nỗi nhọc nhằn của bố mẹ. Cả cuộc đời bố mẹ đã dành những thứ tốt đẹp nhất cho tôi. Bây giờ, là lúc mẹ cần mình, tôi chấp nhận đánh đổi tất cả”.

Ông Thụ làm và bán chổi đót được 30 năm. Ngày trước, ông đẩy xe nhỏ đi bán,

mò mẫm đến tận chợ Đồng Xuân, Hồ Gươm rồi dạo quanh 36 phố phường. Nhiều năm qua, do tuổi cao, ông chuyển về bán tại ngã ba chợ Yên Phụ gần nhà, khách hàng chủ yếu là người dân trong xóm. Trước đây, bà Mai cũng theo chồng đi bán, người dân Yên Phụ đã quen với hình ảnh hai vợ chồng mù cầm tay nhau, chồng gây đi bán chổi. 3 năm qua, bà bị đau nhức khớp gối, đành chỉ ở nhà làm chổi và lo cơm nước cho gia đình.

“Chúng tôi chỉ muốn bán hàng, không nhằm mục đích kêu gọi ủng hộ từ thiện. Trên thực tế, có nhiều người khổ hơn chúng tôi nhiều. Vợ chồng tuy tàn tật nhưng vẫn còn sức lao động, làm ra những sản phẩm chất lượng, không ỷ lại”, bà Mai khẳng định.

Chị Bùi Thị Thu Thủy nhận

về một số ý kiến chỉ trích “đề bố mẹ già lang thang kiếm sống” sau khi chia sẻ câu chuyện gia đình mình. Chị kể, dù nhiều lần mong muốn bố mẹ ở nhà, duy trì lượng khách ổn định mua hàng online, nhưng ông bà không đồng ý.

“Bố mẹ tôi rất tự chủ, không muốn phụ thuộc vào con cái. Ông bà bị khiếm thị nên khát khao được ra ngoài giao lưu và tiếp xúc với mọi người. Đặc biệt, khi kiếm ra tiền, dù chỉ lãi 10.000 đồng, bố mẹ cũng rất vui vẻ và suy nghĩ tích cực”, chị Thủy nói.

Một số người khác ngỡ ý gửi tiền ủng hộ gia đình nhưng chị Thủy đều cảm ơn và từ chối, chỉ mong muốn giúp bố mẹ tiêu thụ sản phẩm tâm huyết. “Chúng tôi không nhận tiền từ thiện, chỉ bán hàng thôi. Tôi mong sản

phẩm của bố mẹ chất lượng, thành một nhãn hàng được nhiều người biết đến”, chị Thủy phân trần.

“Chúng tôi là những người khuyết tật trong xã hội, không đóng góp cho cộng đồng, nhưng may mắn được quan tâm và nhận trợ cấp. Chúng tôi luôn biết ơn và không đòi hỏi gì, bởi biết rằng có nhiều người còn khó khăn hơn, vì thế mình càng phải không ngừng cố gắng”, bà Mai bộc bạch.

Chia tay đôi vợ chồng đặc biệt này, chúng tôi thầm khâm phục nghị lực phi thường của họ. Vượt lên định mệnh khắc nghiệt, họ đến với bên nhau bằng tình yêu thương chân thành, vững vàng vượt qua chồng gai, gian truân để sưởi ấm đời nhau bằng niềm tin và hạnh phúc.

Dù chưa từng nhìn thấy nhau, nhưng ông Thụ, bà Mai vẫn gắn bó sắt son, hạnh phúc suốt mấy chục năm qua (ảnh trái). Hàng ngày ông Thụ đi bán chổi ở khu vực chợ Yên Phụ (ảnh phải).

Hai vợ chồng ông Thụ gia công chổi, để mang ra chợ bán.

Trẻ em ở thành phố thích thú khi được ngâm mình dưới dòng suối trong xanh, mát lạnh ở Tây Nguyên.

Những đứa trẻ, con cô Hoàng Khánh Linh, thả mình dưới dòng nước trong mát. Ảnh: TT

vùng đồng bằng rộng lớn đất đai trù phú là thiên đường của các loại cây công nghiệp. Tất cả tựa hồ một bức tranh thủy mặc với vẻ đẹp quyến rũ, tràn trề sức sống như thiếu nữ ở độ tuổi xuân thì.

Điển hình cho vẻ đẹp ấy là cụm thác Dray Sap, Dray Nur và Gia Long (Đắk Nông), mỗi một thác nước mang trong mình vẻ đẹp huyền bí, có sức hút riêng.

Dray Sap là thác nước có độ cao khoảng 50m, trải dài khoảng 100m, được biết đến như là ngọn thác đẹp và hùng vĩ bậc nhất Tây Nguyên. Quanh năm thác nước ì ầm tuôn trào bên những vách đá sừng sững, chúng tạo nên nét hùng vĩ hiếm có.

Cách đó không xa là thác

Dray Nur với dòng nước trắng xóa, đan vào nhau lung linh, huyền ảo, tiếng nước reo lên như bản nhạc mang âm hưởng của rừng cây đại ngàn.

Nằm ở thượng nguồn sông Sê-rê-pôk, thác Gia Long mang trong mình vẻ đẹp hoang đại, quyến rũ như thiếu nữ M'Nông tuổi trăng tròn. Đến đây, du khách hoàn toàn hòa mình vào không gian thiên nhiên bạt ngàn xanh thẳm của núi rừng.

Không chỉ có thác nước, du khách có thể khám phá vẻ đẹp thiên nhiên Tây Nguyên trên những con thuyền ở Hồ Lắk (Đắk Lắk), hồ Tà Đùng (Đắk Nông), hoặc chọn hòa mình vào những dòng suối trong xanh, mát lạnh hầu như có mặt ở

khắp các địa phương của 5 tỉnh Tây Nguyên.

Một điều thú vị nữa, văn hóa nơi đây đa dạng và mang bản sắc truyền thống phong phú độc đáo của các dân tộc thiểu số như người Ê Đê, Jrai, M'Nông, Ba Na...

Làng văn hóa du lịch Plei Ôp (TP Pleiku, Gia Lai) với bề dày gần 100 năm không chỉ là điểm đến của lịch sử, mà còn thích hợp với những ai muốn trải nghiệm du lịch văn hóa Jrai, điển hình cho sự độc đáo ở Tây Nguyên.

Buôn du lịch cộng đồng Akô Đhông (TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk) cũng là một trong những ngôi làng sở hữu bề dày lịch sử - văn hóa lâu đời của đất Tây Nguyên. Đến đây, du khách sẽ được trải nghiệm không gian văn hóa của đồng bào Ê Đê và thưởng thức những món ẩm thực truyền thống riêng biệt, đậm chất núi rừng như: Gỏi cà đắng, canh rau rừng, các món nướng...

Có thể nói, khi đến Tây Nguyên, việc tham gia vào các lễ truyền thống như cúng lúa mới, cúng bến nước, cầu mưa... và hoạt động nhảy điệu xoang, uống rượu cần sẽ mang đến cho du khách một trải nghiệm văn hóa độc đáo và sâu sắc.

Tạo sức hút từ liên kết vùng

Theo số liệu thống kê, doanh thu từ dịch vụ du lịch năm 2023 của 5 tỉnh Tây Nguyên đạt 38,67 nghìn tỷ đồng.

Là "thiên đường" du lịch với những thắng cảnh nổi tiếng cùng dịch vụ lữ hành chất lượng, Lâm Đồng nghiêm nhiên có sức hút lớn nhất, trong đó năm 2023 đón 8,65 triệu du khách, doanh số đạt 15,5 nghìn tỷ đồng. Năm 2024, tỉnh này cũng đặt ra mục tiêu phấn đấu thu hút được 9,7 triệu

lượt du khách, doanh thu hơn 16 nghìn tỷ đồng.

Trong khi đó, Đắk Nông là một tỉnh mới được tái thành lập, nhưng đã có nhiều nỗ lực đầu tư cho du lịch.

Theo ông Lê Ngọc Quang - Giám đốc Sở VH,TT&DL Đắk Nông, trong quý I năm 2024, lượng khách du lịch đến với Đắk Nông tăng 27,5% (đạt 209 nghìn người). Trước đó, năm 2023, tỉnh đón 679 nghìn lượt du khách, doanh thu gần 160 tỷ đồng.

Cũng theo ông Quang, với các điểm du lịch đã được định hình theo mô hình sinh thái, trải nghiệm thiên nhiên như hồ Tà Đùng (được ví là Vịnh Hạ Long trên cạn), các thác nước nổi tiếng, năm 2024 này Đắk Nông sẽ nỗ lực thu hút trên 800 nghìn du khách, phấn đấu đạt doanh số hơn trên 190 tỷ đồng.

Còn theo bà Bạch Thị Mân - Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL Kon Tum, năm 2024, tỉnh phấn đấu đón 1,7 triệu khách du lịch (tăng gần 30% so với năm 2023), tổng doanh thu ước đạt 605 tỷ đồng.

Ngành du lịch Gia Lai cũng đặt nhiều kỳ vọng vào sự tăng trưởng kinh tế, sau thời gian Covid-19 kéo dài, năm 2024 sẽ nỗ lực kéo du khách đến địa phương bằng những sản phẩm du lịch đặc trưng, có sự kết hợp giữa sinh thái và dịch vụ lưu trú chất lượng cao.

Theo lãnh đạo Sở VH,TT&DL Gia Lai, quý I năm 2024, tỉnh này đón 470 nghìn lượt du khách, tổng doanh thu từ du lịch đạt 230 tỷ đồng. Trước đó năm 2023, tỉnh mới đón được 1,1 triệu du khách, doanh thu đạt 700 tỷ đồng.

Là tỉnh nằm ở trung tâm vùng Tây Nguyên, Đắk Lắk có nhiều tiềm năng du lịch cần khai phá. Tuy nhiên, dịch vụ lữ hành, lưu trú chưa thực sự tương xứng với tiềm

năng, khiến việc "núi chân" du khách còn nhiều hạn chế.

Theo bà Nguyễn Thụy Phương Hiếu - Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL Đắk Lắk cho biết, hiện nay địa phương đang nỗ lực cung cấp các sản phẩm dịch vụ du lịch tương xứng với tiềm năng, sự kỳ vọng của du khách. Trong đó, liên kết và xúc tiến quảng bá du lịch giữa các tỉnh/thành là một trong những giải pháp đưa hình ảnh, thương hiệu du lịch Đắk Lắk đến gần du khách hơn, mở ra cơ hội kết nối hợp tác và từng bước mở rộng thị trường.

"Năm 2023, tỉnh Đắk Lắk đón hơn 1,1 triệu du khách, doanh thu đạt 925 tỷ đồng. Trong năm 2024 này, dự kiến đón trên 1,2 triệu du khách, doanh thu đạt 950 tỷ đồng", bà Hiếu thông tin.

Trao đổi với phóng viên, lãnh đạo các sở VH,TT&DL ở Tây Nguyên đều khẳng định, liên kết được ngành du lịch các địa phương đẩy mạnh.

Thực tế, đến nay, các tỉnh Tây Nguyên đã giới thiệu tour "Một chuyến đi, nhiều điểm đến"; chọn lọc các điểm đến hấp dẫn, đặc sắc để giới thiệu đến các doanh nghiệp du lịch các tỉnh phía Bắc.

Có thể nói, bên cạnh thế mạnh về thiên nhiên kỳ vĩ, du lịch Tây Nguyên còn sở hữu di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại "Không gian văn hóa công nghệ Tây Nguyên" cùng nhiều di sản giá trị khác.

Để phát huy hết các thế mạnh, thu hút tiến tới "núi chân" du khách trong và ngoài nước, các tỉnh Tây Nguyên đang cần sự quan tâm, ưu tiên đầu tư tạo ra những sản phẩm du lịch vừa có bản sắc riêng vùng miền vừa hợp thị hiếu du khách.

Du khách đến với thác Dray Nur dịp lễ 30/4 và 1/5.

Trẻ em ở thành phố thích thú khi được ngâm mình dưới dòng suối trong xanh, mát lạnh ở Tây Nguyên.

Những đứa trẻ, con cô Hoàng Khánh Linh, thả mình dưới dòng nước trong mát. Ảnh: TT

vùng đồng bằng rộng lớn đất đai trù phú là thiên đường của các loại cây công nghiệp. Tất cả tựa hồ một bức tranh thủy mặc với vẻ đẹp quyến rũ, tràn trề sức sống như thiếu nữ ở độ tuổi xuân thì.

Điển hình cho vẻ đẹp ấy là cụm thác Dray Sap, Dray Nur và Gia Long (Đắk Nông), mỗi một thác nước mang trong mình vẻ đẹp huyền bí, có sức hút riêng.

Dray Sap là thác nước có độ cao khoảng 50m, trải dài khoảng 100m, được biết đến như là ngọn thác đẹp và hùng vĩ bậc nhất Tây Nguyên. Quanh năm thác nước ì ầm tuôn trào bên những vách đá sừng sững, chúng tạo nên nét hùng vĩ hiếm có.

Cách đó không xa là thác

Dray Nur với dòng nước trắng xóa, đan vào nhau lung linh, huyền ảo, tiếng nước reo lên như bản nhạc mang âm hưởng của rừng cây đại ngàn.

Nằm ở thượng nguồn sông Sê-rê-pôk, thác Gia Long mang trong mình vẻ đẹp hoang đại, quyến rũ như thiếu nữ M'Nông tuổi trăng tròn. Đến đây, du khách hoàn toàn hòa mình vào không gian thiên nhiên bạt ngàn xanh thẳm của núi rừng.

Không chỉ có thác nước, du khách có thể khám phá vẻ đẹp thiên nhiên Tây Nguyên trên những con thuyền ở Hồ Lắk (Đắk Lắk), hồ Tà Đùng (Đắk Nông), hoặc chọn hòa mình vào những dòng suối trong xanh, mát lạnh hầu như có mặt ở

khắp các địa phương của 5 tỉnh Tây Nguyên.

Một điều thú vị nữa, văn hóa nơi đây đa dạng và mang bản sắc truyền thống phong phú độc đáo của các dân tộc thiểu số như người Ê Đê, Jrai, M'Nông, Ba Na...

Làng văn hóa du lịch Plei Ôp (TP Pleiku, Gia Lai) với bề dày gần 100 năm không chỉ là điểm đến của lịch sử, mà còn thích hợp với những ai muốn trải nghiệm du lịch văn hóa Jrai, điển hình cho sự độc đáo ở Tây Nguyên.

Buôn du lịch cộng đồng Ako Dhom (TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk) cũng là một trong những ngôi làng sở hữu bề dày lịch sử - văn hóa lâu đời của đất Tây Nguyên. Đến đây, du khách sẽ được trải nghiệm không gian văn hóa của đồng bào Ê Đê và thưởng thức những món ẩm thực truyền thống riêng biệt, đậm chất núi rừng như: Gỏi cà đắng, canh rau rừng, các món nướng...

Có thể nói, khi đến Tây Nguyên, việc tham gia vào các lễ truyền thống như cúng lúa mới, cúng bến nước, cầu mưa... và hoạt động nhảy điệu xoang, uống rượu cần sẽ mang đến cho du khách một trải nghiệm văn hóa độc đáo và sâu sắc.

Tạo sức hút từ liên kết vùng

Theo số liệu thống kê, doanh thu từ dịch vụ du lịch năm 2023 của 5 tỉnh Tây Nguyên đạt 38,67 nghìn tỷ đồng.

Là "thiên đường" du lịch với những thắng cảnh nổi tiếng cùng dịch vụ lữ hành chất lượng, Lâm Đồng nghiêm nhiên có sức hút lớn nhất, trong đó năm 2023 đón 8,65 triệu du khách, doanh số đạt 15,5 nghìn tỷ đồng. Năm 2024, tỉnh này cũng đặt ra mục tiêu phấn đấu thu hút được 9,7 triệu

lượt du khách, doanh thu hơn 16 nghìn tỷ đồng.

Trong khi đó, Đắk Nông là một tỉnh mới được tái thành lập, nhưng đã có nhiều nỗ lực đầu tư cho du lịch.

Theo ông Lê Ngọc Quang - Giám đốc Sở VH,TT&DL Đắk Nông, trong quý I năm 2024, lượng khách du lịch đến với Đắk Nông tăng 27,5% (đạt 209 nghìn người). Trước đó, năm 2023, tỉnh đón 679 nghìn lượt du khách, doanh thu gần 160 tỷ đồng.

Cũng theo ông Quang, với các điểm du lịch đã được định hình theo mô hình sinh thái, trải nghiệm thiên nhiên như hồ Tà Đùng (được ví là Vịnh Hạ Long trên cạn), các thác nước nổi tiếng, năm 2024 này Đắk Nông sẽ nỗ lực thu hút trên 800 nghìn du khách, phấn đấu đạt doanh số hơn trên 190 tỷ đồng.

Còn theo bà Bạch Thị Mân - Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL Kon Tum, năm 2024, tỉnh phấn đấu đón 1,7 triệu khách du lịch (tăng gần 30% so với năm 2023), tổng doanh thu ước đạt 605 tỷ đồng.

Ngành du lịch Gia Lai cũng đặt nhiều kỳ vọng vào sự tăng trưởng kinh tế, sau thời gian Covid-19 kéo dài, năm 2024 sẽ nỗ lực kéo du khách đến địa phương bằng những sản phẩm du lịch đặc trưng, có sự kết hợp giữa sinh thái và dịch vụ lưu trú chất lượng cao.

Theo lãnh đạo Sở VH,TT&DL Gia Lai, quý I năm 2024, tỉnh này đón 470 nghìn lượt du khách, tổng doanh thu từ du lịch đạt 230 tỷ đồng. Trước đó năm 2023, tỉnh mới đón được 1,1 triệu du khách, doanh thu đạt 700 tỷ đồng.

Là tỉnh nằm ở trung tâm vùng Tây Nguyên, Đắk Lắk có nhiều tiềm năng du lịch cần khai phá. Tuy nhiên, dịch vụ lữ hành, lưu trú chưa thực sự tương xứng với tiềm

năng, khiến việc "núi chân" du khách còn nhiều hạn chế.

Theo bà Nguyễn Thụy Phương Hiếu - Phó Giám đốc Sở VH,TT&DL Đắk Lắk cho biết, hiện nay địa phương đang nỗ lực cung cấp các sản phẩm dịch vụ du lịch tương xứng với tiềm năng, sự kỳ vọng của du khách. Trong đó, liên kết và xúc tiến quảng bá du lịch giữa các tỉnh/thành là một trong những giải pháp đưa hình ảnh, thương hiệu du lịch Đắk Lắk đến gần du khách hơn, mở ra cơ hội kết nối hợp tác và từng bước mở rộng thị trường.

"Năm 2023, tỉnh Đắk Lắk đón hơn 1,1 triệu du khách, doanh thu đạt 925 tỷ đồng. Trong năm 2024 này, dự kiến đón trên 1,2 triệu du khách, doanh thu đạt 950 tỷ đồng", bà Hiếu thông tin.

Trao đổi với phóng viên, lãnh đạo các sở VH,TT&DL ở Tây Nguyên đều khẳng định, liên kết được ngành du lịch các địa phương đẩy mạnh.

Thực tế, đến nay, các tỉnh Tây Nguyên đã giới thiệu tour "Một chuyến đi, nhiều điểm đến"; chọn lọc các điểm đến hấp dẫn, đặc sắc để giới thiệu đến các doanh nghiệp du lịch các tỉnh phía Bắc.

Có thể nói, bên cạnh thế mạnh về thiên nhiên kỳ vĩ, du lịch Tây Nguyên còn sở hữu di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại "Không gian văn hóa công nghệ Tây Nguyên" cùng nhiều di sản giá trị khác.

Để phát huy hết các thế mạnh, thu hút tiến tới "núi chân" du khách trong và ngoài nước, các tỉnh Tây Nguyên đang cần sự quan tâm, ưu tiên đầu tư tạo ra những sản phẩm du lịch vừa có bản sắc riêng vùng miền vừa hợp thị hiếu du khách.

Du khách đến với thác Dray Nur dịp lễ 30/4 và 1/5.